

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131
งานวิจัย

เรื่อง

การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรการจัดการธุรกิจ

(Business Management)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา :

กรณีศึกษา นิติระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่และผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก

ผู้วิจัย

1. นายชานน	ชลวัฒนะ
2. นางสาวนฤมล	ชูชินปราการ
3. นางสาวเพชรรัตน์	วิริยะสีบพงศ์

A-00109646

12 ส.ย. 2558

354217
177507

รับบริการ

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานคณะกรรมการดำเนินการทำวิจัย สำหรับจัดทำแผนการเรียน 9 เม.ย. 2559

หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

ปีการศึกษา 2556

อภิรักษ์นันทนาการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจความต้องการการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรการจัดการธุรกิจ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อความต้องการ ความคิดเห็นและความคาดหวังจากการศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ และเพื่อสำรวจความคิดเห็นภายใต้กรอบทรัพยากรสำคัญขององค์การ (VRIO framework) 4 ด้าน ได้แก่ คุณค่า (Value) ความหายาก (Rareness) ความสามารถในการลอกเลียนแบบ (Imitability) และองค์การ (Organization) โดยเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed methods research) ซึ่งใช้เทคนิควิธีการวิจัยที่ผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึก ข้อมูลเชิงปริมาณใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา และผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก เลือกโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน่ ได้จำนวน จำนวน 660 คน ประกอบด้วยผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 จำนวน 275คน และผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก จำนวน 385คน โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 560 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.85 ในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารธุรกิจ จำนวน 3 คน ผลการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ความสนใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรนี้มีจำนวนร้อยละ 56.6 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยคนที่สนใจส่วนมากจะเป็นนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในปีสุดท้าย และสนใจที่จะเรียนแบบไม่ทำวิทยานิพนธ์ โดยมีเหตุผลสำคัญที่ทำให้ความสนใจในหลักสูตรอันดับแรกคือ ต้องการเพิ่มความรู้ด้านเนื้อหาทฤษฎีให้ลึกซึ้ง รองลงมาได้แก่ อยากรียนต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา และความน่าสนใจในเนื้อหาของหลักสูตร ตามลำดับ และปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการศึกษาต่ออันดับแรกคือการได้สร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเรียน ความทันสมัยของหลักสูตร เวลาเรียนที่เอื้ออำนวยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ไม่ให้ความสนใจที่จะเรียนในหลักสูตรนั้นมีเหตุผล คือ ทำงานในวันจันทร์ถึงเสาร์ ต้องการงานเพียงอย่างเดียวและอยากได้ประสบการณ์ตรงจากการทำงานมากกว่า ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารธุรกิจ จำนวน 3 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างภายใต้กรอบแนวคิดทรัพยากรสำคัญขององค์การ (VRIO framework) พบว่า หลักสูตรนี้ควรเน้นการเรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทางธุรกิจได้เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในหลักสูตร นอกจากนี้ทางคณะฯ ควรคัดเลือกบุคลากรที่เก่งมีคุณภาพ โดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอนต้องมีความรู้ที่มีเทคนิคการสอนที่ดีในการถ่ายทอดแก่ผู้เรียน เข้าใจผู้เรียน มีคุณธรรมและจริยธรรมที่จะช่วยเสริมภาพลักษณ์ของสถาบันการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น และหากเป็นไปได้ควรสร้างความร่วมมือกับองค์การภายนอก ทั้งองค์การทางธุรกิจและองค์การทางการศึกษาที่มีชื่อเสียงและน่าเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย คือ พัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโทให้หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มมากขึ้น ต้องมีการเตรียมทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในการเรียนให้พร้อมสำหรับผู้มาเรียน ทั้งบุคลากร อาคารสถานที่ เอกสารตำราเรียน และควรมีการติดตามความก้าวหน้าในการทำงานของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้บุคคลที่สนใจทราบอย่างทั่วถึงและกว้างขวาง

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่อง “ การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตร การจัดการธุรกิจ (Business Management) คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา : กรณีศึกษา นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่ และ ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก ” จัดทำขึ้นจากการที่ปัจจุบัน นิสิตที่กำลังจะจบการศึกษาและกลุ่มคนทำงานในบริเวณภาคตะวันออกจำนวนหนึ่งได้ให้ความสำคัญในการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถที่มีอยู่ผนวกรวมกับประสบการณ์ทำงานในบริษัทของตนเอง ซึ่งจะทำให้การเข้าศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิตนั้นเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง งานวิจัยฉบับนี้จึงสามารถนำไปปรับใช้กับการทำหลักสูตรให้น่าสนใจและเป็นไปตามความต้องการของผู้เข้ามาเรียนโดยที่ยังคงคุณภาพของหลักสูตรไว้ได้เช่นเดิมทั้งนี้ การสำรวจข้อมูลได้ดำเนินการขึ้นภายใต้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา และผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก นอกจากนี้ ยังได้รับข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์อย่างยิ่งจากผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยบูรพา จึงใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้

และที่สำคัญ งานวิจัยนี้จะไม่สำเร็จได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำตลอดจนแนวทางในการจัดทำจากท่านคณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวและผู้ทรงคุณวุฒิภายในคณะ คณะผู้วิจัยจึงขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	5
ความสำคัญของการศึกษา.....	5
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้.....	8
ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร.....	21
การวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎาเป็นฐาน.....	29
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย.....	31
รูปแบบการวิจัย.....	31
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4	
มหาวิทยาลัยบูรพา.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากผู้ที่ทำงานในนิคม	
อุตสาหกรรมภาคตะวันออก.....	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารธุรกิจ.....	70
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
สรุปและอภิปรายผลการศึกษา.....	80

สารบัญ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	86
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป.....	86
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	88

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	แผนการพัฒนาหลักสูตรยุทธศาสตร์และดัชนีชี้วัด.....	22
2-2	แผนการรับนิสิตของหลักสูตร.....	23
2-3	ความต้องการงบประมาณสำหรับหลักสูตร.....	24
2-4	การวิเคราะห์หลักสูตร แนวคิด และทฤษฎีตามความพึงพอใจของผู้เรียน.....	30
3-1	การให้ความหมายและคำถามสำหรับแต่ละตัวแปร ทฤษฎี VRIO framework.....	35
4-1	จำนวนและร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
4-2	จำนวนและร้อยละ กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำแนกตามคณะ/สาขาที่กำลังศึกษา.....	39
4-3	จำนวนและร้อยละ กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามคณะ/สาขาที่กำลังศึกษา.....	40
4-4	จำนวนและร้อยละความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจจำแนกตามคณะ/สาขาที่กำลังศึกษา.....	40
4-5	จำนวนและร้อยละเหตุผลที่ให้ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ.....	41
4-6	จำนวนและร้อยละเหตุผลที่ไม่ให้ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ.....	42
4-7	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) (n = 560 คน).....	43
4-8	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) (n = 560 คน).....	44
4-9	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร(n = 560 คน).....	44
4-10	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน).....	46
4-11	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน).....	46
4-12	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ ที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน)	47
4-13	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญญา ที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน).....	47
4-14	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับ จากการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน).....	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-15 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ ในการวิเคราะห์การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับจากการศึกษา ต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน).....	49
4-16 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ (n = 560คน).....	50
4-17 จำนวนและร้อยละความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิตสาขาการจัดการธุรกิจ..	51
4-18 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) (n = 157 คน).....	52
4-19 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) (n = 157 คน).....	53
4-20 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (n = 157 คน).....	53
4-21 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน).....	55
4-22 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน).....	55
4-23 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน)	56
4-24 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญญา ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน)	57
4-25 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับจากการศึกษาต่อ ระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน).....	57
4-26 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ ในการวิเคราะห์การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับจากการศึกษาต่อ ระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน).....	58
4-27 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ (n = 157 คน).....	59
4-28 จำนวนและร้อยละความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management) (n = 157 คน).....	60
4-29 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) (n = 403 คน).....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-30 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) (n = 403 คน).....	62
4-31 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (n = 403 คน).....	63
4-32 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน).....	64
4-33 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน).....	65
4-34 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน).....	65
4-35 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญญา ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน).....	66
4-36 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับจากการศึกษาต่อ ระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน).....	66
4-37 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ ในการวิเคราะห์การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับจากการศึกษาต่อ ระดับปริญญาโทด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน).....	67
4-38 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ (n = 403 คน).....	68
4-39 จำนวนและร้อยละความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management) (n = 403 คน).....	69
4-40 แสดงความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาต่างๆ	75
4-41 แสดงความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ	76
4-42 แสดงปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเรียนต่อ.....	77
4-43 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจในหลักสูตร.....	77

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ในปัจจุบันธุรกิจต่าง ๆ มีการแข่งขันกันสูงมากขึ้น ปัจจัยในด้านต่าง ๆ จึงมีความสำคัญมากขึ้นที่จะทำให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันและอยู่รอดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดนวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำมาซึ่งสินค้าและบริการ เข้าสู่ท้องตลาดมากขึ้น ทำให้ผู้ที่ต้องคิดค้นสินค้าใหม่ ๆ ต้องเป็นผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในนำพองค์กรให้ดำเนินต่อไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นบทบาทของผู้บริหารจำเป็นต้ององครอย่างมาก ผู้บริหารจำเป็นต้องสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กร สิ่งที่จะช่วยให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานภายใน คือระบบบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ เครื่องมือในการบริหารจัดการต่าง ๆ ซึ่งการที่จะสร้างสิ่งใหม่ ๆ ได้นั้น อาจจะต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิด กระบวนการผลิต และภายในขององค์กร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงจะเกิดจากการพัฒนาต่อยอดความคิดจากสิ่งที่มีอยู่แล้ว จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ที่อยู่ในสายธุรกิจที่ยังไม่เคยเรียนการบริหารธุรกิจจำเป็นที่จะต้องรู้ระบบบริหารจัดการด้านบริหารธุรกิจ และ ผู้ที่ต้องการต่อยอดความรู้ในด้านการบริหารธุรกิจ ผู้คนในปัจจุบันส่วนมากให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง ต่อยอดความคิดของตนเอง ทั้งนี้ การคาดการณ์การขึ้นเงินเดือนประจำปี 2556 เฉลี่ยของทุกกลุ่มธุรกิจอยู่ที่ร้อยละ 6.02 โดยกลุ่มธุรกิจที่มีการปรับขึ้นเงินเดือนสูงที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ กลุ่มธุรกิจรับสร้างบ้านร้อยละ 7.64 กลุ่มอื่น ๆ ร้อยละ 7.27 กลุ่มธุรกิจการพิมพ์และสิ่งพิมพ์ร้อยละ 6.63 กลุ่มธุรกิจยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ร้อยละ 6.29 และกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 6.18 จากผลการสำรวจอัตราเงินเดือนแรกจ้างแบ่งตามวุฒิการศึกษา พบว่าระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจอยู่ที่ 12,500 บาท ระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ อยู่ที่ 16,640 บาท (สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย)

อย่างไรก็ตามพบว่า ยังมีคนในพื้นที่อุตสาหกรรมไม่น้อยที่จบศาสตร์ทางอื่นที่ไม่ใช่ทางบริหารธุรกิจ เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการเรียนต่อด้านบริหารธุรกิจของคนทำงานอยู่บริเวณเขตอุตสาหกรรมภาคตะวันออกและนิสิตอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่ การต่อยอดความรู้จะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรได้ งานวิจัยนี้จึงทบทวนว่าการสร้างมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อของคนในภาคตะวันออกจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้น จึงนำแนวความคิดการศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (Thailand Qualifications Framework) ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาและทฤษฎี Resource Based Theory ของ Barney (2000) มาเป็นกรอบในการจัดทำหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต ของ มหาวิทยาลัยบูรพา คณะการจัดการและการท่องเที่ยว วิทยาเขตบางแสน สาขาการจัดการธุรกิจ

ทฤษฎี Resource Based Theory ของ Barney (2000) โดยใช้ VIRO framework ซึ่งประกอบด้วย 1) Value (คุณค่า) 2) Rareness (ความหายาก) 3) Imitability (ความสามารถในการลอกเลียน)

4) Organization (องค์การ) ในการศึกษาครั้งนี้เราจะนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต การดำเนินการในหลักสูตรดังกล่าวอยู่ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (Thailand Qualifications Framework) หรือ นิยมเรียกว่า ทีคิวเอฟ (TQF) พัฒนาโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรอบความรู้ทีคิวเอฟ เน้นให้นักศึกษามหาวิทยาลัยมีการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งออกมาเป็น 5 ด้านดังนี้ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของแรงงานในภาคตะวันออกภายใต้กรอบ VRIO framework และ TQF จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาในเรื่องการสำรวจความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตร การจัดการธุรกิจ (Business Management) ของนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่ และ ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตร การจัดการธุรกิจ ของนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่ และ ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก เพื่อทราบความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรการจัดการธุรกิจของนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่และผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก และเพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดทำหลักสูตรการจัดการธุรกิจของสาขาการจัดการธุรกิจและสารสนเทศ คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตร การจัดการธุรกิจ (Business Management) ของนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่ และ ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก
2. เพื่อสำรวจข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญทางด้านบริหารธุรกิจ

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดขอบเขตในการศึกษาไว้ ดังนี้

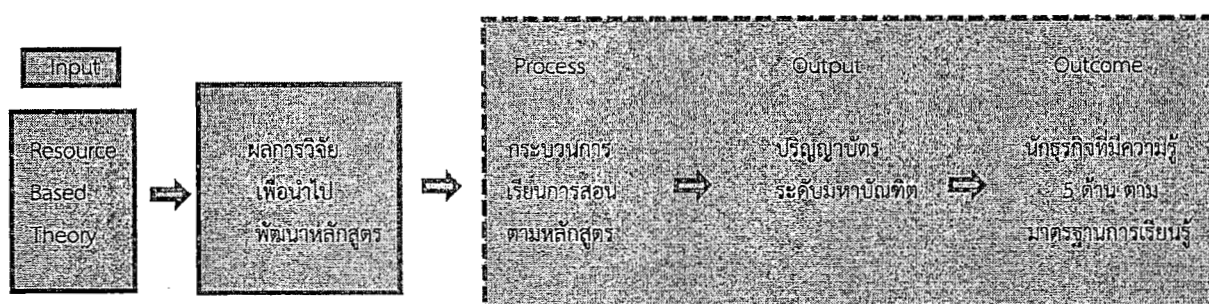
1. ขอบเขตในด้านเนื้อหา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย
 - 1) ศึกษาทฤษฎี Resource Based Theory ของ Barney โดยใช้ VRIO framework ซึ่งประกอบด้วย (1) Value (คุณค่า) (2) Rareness (ความหายาก) (3) Imitability (ความสามารถในการลอกเลียน) (4) Organization (องค์การ)
 - 2) ศึกษาหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต ของ มหาวิทยาลัยบูรพา คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว วิทยาเขตบางแสน สาขาการจัดการธุรกิจ ซึ่งประกอบไปด้วยรายวิชา (1) หมวดวิชาแกน (2) หมวดวิชาบังคับเฉพาะสาขา (3) หมวดวิชาค้นคว้าอิสระ (4) หมวดวิทยานิพนธ์ (5) หมวดวิชาเลือก
 - 3) ศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) ของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) ซึ่ง

ประกอบไปด้วย (1) คุณธรรม จริยธรรม (2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ขอบเขตด้านประชากร นิสิตรดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา และ ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ มหาวิทยาลัยบูรพา และ นิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก
4. ขอบเขตด้านเวลา เก็บข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 ด้วยแบบสอบถาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

เริ่มด้วยการศึกษาทบทวนวรรณกรรม ศึกษารายวิชาในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา คณะการจัดการและการท่องเที่ยว วิทยาเขตบางแสน จากนั้นจึงเริ่มศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) ของ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยกัน 5 ด้าน จึงจะสร้างให้เกิดนักธุรกิจที่ดีได้ และจึงศึกษาทฤษฎี Resource Based Theory ของ Barney (2000) โดยใช้ VIRO framework ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ทรัพยากรที่สำคัญที่จะนำมาใช้ในการผลิตนักธุรกิจที่ดี จึงออกมาเป็นกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตร การจัดการธุรกิจ (Business Management) ของนิสิตรดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่ และ ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก
2. ได้แนวทางการจัดทำหลักสูตรการจัดการธุรกิจ (Business Management) ของสาขาการจัดการธุรกิจและสารสนเทศ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการ หมายถึง อยากได้ ใใครได้ ประสงค์จะได้
2. ปริญญาโท หมายถึง ปริญญาทางการศึกษาที่มอบให้แก่บุคคลที่มีระดับการศึกษาที่แสดงถึงการเรียนรู้หรือการศึกษาซึ่งลงลึกในขอบเขตการศึกษาที่เฉพาะเจาะจงหรือในส่วนของอาชีพนั้นๆ ภายในขอบเขต

ของการศึกษา ผู้ที่จบในระดับการศึกษาปริญญาโทนี้ต้องมีความรู้ชั้นสูงในเชิงทฤษฎีเป็นพิเศษและสามารถประยุกต์ใช้ในหัวข้อวิจัย มีความสามารถในการวิเคราะห์สูง มีการคิดเชิงวิจารณ์ญาณและประยุกต์ใช้ในอาชีพสูง มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน และมีความคิดที่จริงจังและเป็นอิสระ

3. หลักสูตรการจัดการธุรกิจ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะเป็นสหวิทยาการเน้นด้านบูรณาการและพัฒนาศักยภาพในด้านการประดิษฐ์คิดค้นและการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์กระบวนการผลิตและการบริการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเทคโนโลยี

4. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศองค์ประกอบที่สำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ประกอบไปด้วย (1) คุณธรรม จริยธรรม (2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ทักษะการวิเคราะห์ การ

5. ทฤษฎี Resource Based Theory หมายถึง การดำเนินการโดยใช้ทรัพยากรเป็นฐานมีกรอบทรัพยากรสำคัญขององค์การเรียกว่า VIRO framework วิเคราะห์ข้อมูล(1) Value (คุณค่า) (2) Rareness (ความหายาก) (3) Imitability (ความสามารถในการลอกเลียน) (4) Organization (องค์การ)

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัย เรื่อง “การสำรวจความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตร การจัดการธุรกิจ (Business Management) คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา : กรณีศึกษา นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่ และ ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก” ซึ่งงานวิจัยนี้มีแนวทางในการศึกษา ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

ความสำคัญของการศึกษาบริหารธุรกิจ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

การวิเคราะห์โดยใช้ทรัพยากรเป็นฐาน

ความสำคัญของการศึกษา

การบริหารธุรกิจมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจมีความเจริญก้าวหน้า มั่นคง นอกจากนี้ธุรกิจยังช่วยให้ประชาชนมีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น ทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้น การแก้ปัญหาทางสังคม และทำให้ธุรกิจทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (สุพาดา สิริกุดตา, ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ณัฏฐ์ กุลิษฐ์, ศุภินญา ญาณสมบุรณ์, เพชรรัตน์ มีสมบุรณ์พูนสุข และจิตอุษา ชันทอง, 2549) การศึกษาในด้านการบริหารธุรกิจคือการศึกษถึงการปรับปรุงคุณค่าชีวิต ในด้านศิลปะที่ธุรกิจจำเป็นต้องอาศัยความชำนาญในการประกอบธุรกิจ ด้านศาสตร์เนื่องจากการประกอบธุรกิจต้องขึ้นอยู่กับหัตถ์เกณฑ์และการฝึกหัด และด้านสถาบันทางสังคมเพราะธุรกิจเป็นผลสะท้อนต่อบุคคลและส่วนรวม หลักการบริหารธุรกิจจะทำให้ทราบถึงการดำเนินงานขององค์การธุรกิจที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต การบริหารที่ดีต้องส่งเสริมให้องค์กรอยู่รอดและมีความเจริญก้าวหน้า

การบริหารธุรกิจ เป็นศาสตร์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิด วิธีการ หลักการ และการปฏิบัติขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่ใช้กันอยู่ในวงการธุรกิจ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต้องมีการจัดการศึกษาที่มีระเบียบแบบแผน มีการกำหนดจุดหมายปลายทาง และวางแนวทางปฏิบัติในการจัดหลักสูตร เพื่อให้ผู้ศึกษาทางด้านธุรกิจสามารถคิดเป็น คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ เกิดทักษะและคุณลักษณะที่พึงงาม

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd)

เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสในเทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

หลักความสำคัญของ TQF

1. เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวัดการเรียนรู้ตามที่กำหนดใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติฯ (ภาคผนวก ก)
2. มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต
3. เป็นการประมวลกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน
4. มุ่งให้สถาบันการศึกษาของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการดำเนินการ TQF

1. เพื่อเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการนำไปเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้
2. เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจนโดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้ใช้เป็นหลัก และเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแล้วพัฒนาการจัดการศึกษา
3. เพื่อเชื่อมโยงระดับต่าง ๆ ของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบ เพื่อบุคคลที่จะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลายตามหลักการศึกษาตลอดชีวิต
4. เพื่อช่วยให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาและกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง

5. เพื่อเป็นกรอบในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่น ๆ
6. เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในการย้ายโอนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา
7. เพื่อให้มีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเองในแต่ละสาขา
8. เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอนในการดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็ง

ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications)

- ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)
- ระดับที่ 2 ปริญญาตรี
- ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต
- ระดับที่ 4 ปริญญาโท
- ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
- ระดับที่ 6 ปริญญาเอก

มาตรฐานการเรียนรู้ (Domain of Learning) ของคุณวุฒิของระดับปริญญาโท

- ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and morals) สามารถจัดปัญหาทางด้านจริยธรรมที่ซับซ้อนเชิงวิชาการโดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น สามารถวินิจฉัยอย่างผู้รู้ด้วยความยุติธรรมและชัดเจน มีหลักฐาน และตอบสนองปัญหาเหล่านั้นตามหลักการและเหตุผล ด้วยค่านิยมอันดีงาม แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ในสภาพแวดล้อมของการทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น
- ด้านความรู้ (Knowledge) มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชา ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญและนำมาประยุกต์ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติในวิชาชีพมีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัยและการปฏิบัติทางวิชาชีพนั้นอย่างลึกซึ้ง มีความเข้าใจในการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ และการประยุกต์ ตลอดจนผลกระทบของผลงานวิจัยที่มีต่อองค์ความรู้ในสาขาวิชา
- ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) ใช้ความรู้ในการจัดการบริบทใหม่ที่ไม่คาดคิดทางวิชาชีพ และมีการพัฒนาแนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองประเด็นหรือปัญหา สามารถใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ สามารถสังเคราะห์และใช้ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ หรือรายงานทางวิชาชีพและพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ โดยการบูรณาการให้เข้ากับองค์ความรู้เดิมได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงพัฒนาข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาการได้ด้วยตนเอง
- ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal skills and responsibility) สามารถแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนได้ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจการ

ดำเนินงานและประเมินตนเองได้ มีความรับผิดชอบในการดำเนินการของตนเอง และร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างเต็มที่ในการจัดการข้อขัดแย้งและปัญหาต่าง ๆ แสดงออกถึงการเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์

- ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical, Communication and information technology skills) สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหา และข้อเสนอแนะแก้ไขปัญหในด้านต่าง ๆ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ โดยการนำเสนอรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการผ่านสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences)

เป็นแนวคิดที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดเกี่ยวกับ “เชาวน์ปัญญา” เป็นอย่างมากและกลายเป็นทฤษฎีที่กำลังมีอิทธิพลต่อการศึกษาเป็นอย่างมากและกว้างขวาง โดยมีผู้บุกเบิกคือ การ์ดเนอร์ (Gargner อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2553) ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาแต่เดิมนั้น จำกัดอยู่ที่ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์ และการคิดเชิงตรรกะหรือเชิงเหตุผลเป็นหลัก การวัดเชาวน์ปัญญาในครั้งหนึ่งสามารถเป็นตัววัดเชาวน์ปัญญาไปได้ตลอด เพราะมีความเชื่อว่า องค์ประกอบของเชาวน์ปัญญาจะไม่เปลี่ยนแปลงไปตามวัยและประสบการณ์มากนัก แต่เป็นคุณลักษณะตั้งแต่กำเนิด การ์ดเนอร์ได้ให้นิยามไว้ว่า “เชาวน์ปัญญา” (Intelligence) หมายถึงความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ หรือสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรมในแต่ละแห่ง รวมทั้งความสามารถในการตั้งปัญหาเพื่อหาคำตอบและเพิ่มพูนความรู้

เชาวน์ปัญญา 8 ด้านตามแนวคิดของการ์ดเนอร์ มีดังนี้

1. เชาวน์ปัญญาด้านภาษา (Linguistic intelligence) แสดงออกทางความสามารถในการอ่าน การเขียน การพูดอภิปราย การสื่อสาร การใช้คำศัพท์ การแสดงออกของความคิด การประพันธ์ การแต่งเรื่อง การเล่าเรื่อง เป็นต้น
2. เชาวน์ปัญญาด้านคณิตศาสตร์หรือการใช้ตรรกะ (Logical mathematical intelligence) ผู้มีอัจฉริยภาพด้านการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ มักคิดโดยใช้สัญลักษณ์ มีระบบระเบียบในการคิด ชอบคิดวิเคราะห์ แยกแยะสิ่งต่าง ๆ ให้ชัดเจน
3. สติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial intelligence) เชาวน์ปัญญาด้านนี้ถูกควบคุมโดยสมองซีกขวา และแสดงออกทางความสามารถด้านศิลปะ การวาดภาพ การสร้างภาพ การใช้สีสร้างสรรค์งานต่าง ๆ และมักจะเป็นผู้มองวิธีแก้ปัญหามโนภาพ
4. เชาวน์ปัญญาด้านดนตรี (Musical intelligence) จะแสดงออกทางด้านความสามารถในด้าน

จังหวะ การร้องเพลง การฟังเพลงและดนตรี การแต่งเพลง การเต้น และมีความไวต่อการรับรู้ด้วยเสียง

5. เชาวนปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ (Bodily-kinesthetic intelligence) สติปัญญาด้านนี้สามารถสังเกตได้จากความเคลื่อนไหวในร่างกาย เช่น การเล่นเกม การใช้ภาษาท่าทาง การแสดง การเต้นรำ เป็นต้น

6. เชาวนปัญญาด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal intelligence) สามารถทำงานและปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความเข้าใจและเคารพผู้อื่น แก้ปัญหาความขัดแย้ง มีความเป็นมิตร ชอบช่วยเหลือผู้อื่น

7. เชาวนปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal intelligence) บุคคลที่สามารถเข้าใจตนเอง เป็นคนชอบคิด พิจารณา ไตร่ตรอง และทำความเข้าใจถึงความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง เป็นคนมั่นคงในความคิดความเชื่อต่าง ๆ

8. เชาวนปัญญาด้านความเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist intelligence) สามารถสังเกตสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การจำแนกแยกแยะ จัดหมวดหมู่สิ่งต่างๆ รอบตัว เป็นผู้รักและเข้าใจธรรมชาติ ตระหนักในความสำคัญของสิ่งแวดล้อมรอบตัว

ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

เป็นพัฒนาการทางเชาวนปัญญาของเพียเจตต์ (Piaget) และวีก็อตสกี (Vygotsky) เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อมีการรับรู้ข้อมูลและประสบการณ์เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้เดิม หากไม่สามารถสัมพันธ์กันได้จะไม่เกิดภาวะสมดุล (Disequilibrium) จึงต้องพยายามปรับให้เข้าสู่ภาวะสมดุล (Equilibrium) โดยใช้กระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) เพียเจตต์เชื่อว่า (Piaget อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2553) คนมีการพัฒนาอย่างเป็นลำดับจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสังคม วุฒิภาวะ และกระบวนการพัฒนาความสมดุล ส่วนวีก็อตสกีเชื่อว่ามนุษย์ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมและสังคมมาก

โลกนี้มีความรู้ ความจริง ซึ่งเป็นแก่นแท้แน่นอน การศึกษาจึงเป็นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความรู้ต่าง ๆ ความจริงที่เป็นอยู่ ดังนั้นครูจึงเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และความจริงให้แก่ผู้เรียน และผู้เรียนสามารถรับสิ่งที่ครูถ่ายทอดได้อย่างเข้าใจตามที่ครูต้องการ แต่นักทฤษฎีกลุ่มการสร้างความรู้ มีความเห็นว่าแม้โลกจะมีอยู่จริง และสิ่งต่าง ๆ มีอยู่ในโลกจริง แต่ความหมายของสิ่งเหล่านั้น มิได้อยู่ในตัวของมัน สิ่งต่าง ๆ ความหมายจากการคิดของคนที่รับรู้สิ่งนั้น ซึ่งแต่ละคนได้ให้ความหมายต่างกันออกไป ดังนั้นสิ่งต่าง ๆ จึงไม่มีความหมายที่ถูกต้อง แต่ขึ้นกับการให้ความหมายของคนในโลกซึ่งเกิดจากความคิดและประสบการณ์ของบุคคลนั้น วีก็อตสกีเน้นความสำคัญของความแตกต่างแต่ละบุคคล และการให้ความช่วยเหลือเพื่อความก้าวหน้า และได้เสนอแนวคิด “Zone of proximal development” ซึ่งเป็นแนวคิดใหม่ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งช่วงห่างนี้มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับการสอน ซึ่งเคยลักษณะเป็นเส้นตรง (Linear) เปลี่ยนแปลงไปเป็นในลักษณะที่เหลื่อมกัน โดยการสอนจะต้องนำหน้าระดับพัฒนาการเสมอ การให้ความช่วยเหลือที่อยู่ในลักษณะ “Assisted learning” หรือ

“Scaffolding” เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การพัฒนาไปถึงระดับศักยภาพของบุคคลนั้นได้ จึงเน้นความสำคัญของบริบทที่แท้จริง เพราะการสร้างความหมายมักเป็นการสร้างพื้นฐานของบริบทใดบริบทหนึ่งซึ่งกระทำโดยขาดบริบทนั้นไม่ได้ ดังนั้นกิจกรรมและงานทั้งหลายที่ใช้ในการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องเป็นสิ่งแท้จริง

โจแนสเซน (Jonassen อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2553) กล่าวย่ำว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการและวิธีการส่วนตัวของบุคคลในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่เกิดจากประสบการณ์ รวมทั้งโครงสร้างทางปัญญาและความเชื่อที่ใช้ในการรับรู้เหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และเชื่อว่าทุกคนมีโลกส่วนตัวของตนเอง ซึ่งสร้างจากความคิดของตนเอง ดังนั้นโลกนี้จึงไม่มีความจริงเดียวที่จริงที่สุด สรุปได้ว่าการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องจัดกระทำกับข้อมูล ไม่ใช่เพียงรับข้อมูลมาเท่านั้น และนอกจากกระบวนการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ภายในสมอง (Internal mental interaction) แล้วยังเป็นกระบวนการทางสังคมอีกด้วย ฉะนั้นการสร้างความรู้จึงเป็นกระบวนการทางด้านสติปัญญาและสังคมควบคู่กันไป

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (Constructionism)

เป็นทฤษฎีที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) โดยมีศาสตราจารย์ ซีมัวร์ เพเพอร์ท (Seymour Papert) เป็นผู้พัฒนาทฤษฎี โดยมีแนวคิดคือการเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเอง หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้เห็นความคิดนั้นเป็นรูปธรรม และเมื่อผู้เรียนได้สร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาในโลกก็หมายถึงการสร้างความรู้ของตนเองขึ้นมานั่นเอง ซึ่งเป็นความรู้ที่อยู่คงทนและไม่ทำให้ลืมง่าย รวมถึงสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจในความคิดของตนเองได้ดี และยังเป็นฐานให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด (สำนักงานโครงการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2553)

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้คุณภาพบริการ

ชิฟแมน และ คานุก (Shiffman and Kanuk อ้างถึงใน สุพาดา สิริกุตตา, ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ฌักซ์ กุลิสร์, ศุภินญา ญาณสมบุรณ์, เพชรรัตน์ มีสมบุรณ์พูนสุข และจิตอุษา ชันทอง, 2549) กล่าวว่า การรับรู้คือกระบวนการที่แต่ละบุคคลเลือกสรรและตีความหมายออกมาเป็นภาพที่มีความหมายและเกิดภาพรวมขึ้นจากการได้รับสิ่งกระตุ้นอย่างเดียวกันและอยู่ภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน แต่อธิพลต่อการเลือก การรู้จัก การตีความหมายขึ้นอยู่กับการรับรู้ของบุคคลนั้น

การรับรู้คุณภาพที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ที่ได้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค โดยมีอิทธิพลมาจากการสื่อสารทางการตลาด การสื่อสารแบบปากต่อปาก ภาพลักษณ์ขององค์กร และความต้องการของผู้บริโภคเอง กรอนรูส (Gronroos อ้างถึงใน สุพาดา สิริกุตตา, ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ฌักซ์ กุลิสร์, ศุภินญา ญาณสมบุรณ์, เพชรรัตน์ มีสมบุรณ์พูนสุข และจิตอุษา ชันทอง, 2549) ได้กล่าวถึงเงื่อนไขการรับรู้คุณภาพบริการที่ดีของผู้บริโภคมีดังนี้

1. ความเป็นมืออาชีพและทักษะที่ดีในการให้บริการแก่ผู้บริโภค ผู้บริโภคจะสามารถรับรู้ถึงคุณภาพบริการที่ดีได้

2. ทศนคติและพฤติกรรม เป็นการรับรู้เกี่ยวกับการเอาใจใส่ และดูแลผู้บริโภครจากผู้ให้บริการ
3. การเข้าถึงบริการได้ง่ายและมีความยืดหยุ่น มีขั้นตอนในการเข้าถึงบริการที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีการปรับบริการให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ
4. ความไว้วางใจ เป็นความเชื่อสัตย์ของผู้ให้บริการที่มอบให้แก่ผู้บริโภคเมื่อตกลงใช้บริการเกิดขึ้น ผู้บริโภคสามารถไว้วางใจผู้ให้บริการว่าจะทำตามข้อตกลงอย่างเหมาะสม
5. การชดเชย เมื่อผู้บริโภครู้สึกว่าการบริการไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ผู้ให้บริการต้องทำการปรับปรุงให้เป็นไปตามความคาดหวังของผู้บริโภคทันที

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4

วิธีคิดแบบอริยสัจ ซึ่งอริยสัจหมายถึง ความจริงของพระอริยะ ความจริงอันประเสริฐ ประกอบด้วย

1. ทุกข์ สภาพที่ทนได้ยาก
2. สมุทัย ที่เกิดแห่งทุกข์
3. นิโรธ ความดับทุกข์
4. มรรค ทางแห่งความดับทุกข์

วิธีการศึกษาตามขั้นทั้งสี่ของอริยสัจ

1. ทุกข์ ขั้นกำหนดปัญหา (ทุกข์) ช่วยให้ผู้เรียนได้ศึกษาพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองอย่างรอบคอบและพยายามกำหนดขอบเขตของปัญหาที่ผู้เรียนจะต้องคิดแก้ไขให้ได้
2. สมุทัย ขั้นตั้งสมมติฐาน (สมุทัย) เป็นการพิจารณาด้วยตนเองว่าสาเหตุของปัญหาคืออะไร ช่วยผู้เรียนเกิดความเข้าใจว่าในการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยจะต้องกำจัดที่ต้นตอหรือแก้ที่สาเหตุของปัญหาเหล่านั้น
3. ขั้นการทดลองและเก็บข้อมูล (นิโรธ) การทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ โดยทดลองวิธีต่าง ๆ ด้วยตนเองและเห็นว่าการทดลองได้ผลประการใด ต้องบันทึกผลของการทดลองแต่ละอย่างหรือที่เรียกว่าข้อมูลไว้พิจารณา ดังนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนให้ได้ทำการทดลองด้วยตนเองตามหัวข้อต่าง ๆ
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (มรรค) จากการทดลองกระทำด้วยตนเองหลาย ๆ อย่างชี้ให้เห็นว่าแก้ปัญหาได้แน่นอน และได้บรรลุจุดมุ่งหมายแล้ว จนได้แนวทางหรือข้อปฏิบัติที่เราต้องการแล้ว เหล่านี้หมายความว่าต้องวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้ แล้วจากการวิเคราะห์ดังกล่าวจะทำให้เห็นว่าสิ่งใดแก้ปัญหาได้จริง แล้วจึงสรุปเป็นแนวทางปฏิบัติ

รูปแบบการเรียนการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ

ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

เป็นแนวคิดจากหนังสือพุทธธรรมของพระราชวรมุนีที่เกี่ยวกับการสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ ซึ่งสมณ อมรวิวัฒน์ (สมณ อมรวิวัฒน์ อ่างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2553) มาสร้างเป็นหลักการและขั้นตอนการสอนตามแนวพุทธวิธีขึ้น และได้มีการพัฒนามาจากหลักการที่ว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญที่สามารถจักสภาพแวดล้อม แรงจูงใจ และวิธีการสอนให้ศิษย์เกิดศรัทธาที่จะเรียนรู้ การได้ฝึกฝนวิธีคิดโดยแยกกายและนำไปสู่การปฏิบัติจริงโดยครูทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรช่วยให้ศิษย์มีโอกาสคิด และแสดงออกอย่างถูกวิธี ดังนั้นจะสามารถช่วยพัฒนาให้ศิษย์เกิดปัญญาและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

มุ่งพัฒนาความสามารถในการคิด (โยนิโสมนสิการ) การตัดสินใจและการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องหาสาระที่เรียน

กระบวนการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ การสร้างเจตคติที่ดีต่อครู วิธีการเรียนและบทเรียน

1.1 จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม ได้แก่ เหมาะสมกับระดับของชั้นวัยของผู้เรียน วิธีการเรียนการสอนและเนื้อหาของบทเรียน

1.2 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับศิษย์ ครูเป็นกัลยาณมิตร หมายถึงครูทำตนให้เป็นที่เคารพรักของศิษย์โดยมีบุคลิกภาพที่ดี สะอาด แจ่มใส และสำรวม มีสุภาพจิตดี ความเชื่อมั่นในตนเอง

1.3 การเสนอสิ่งเร้าและแรงจูงใจ

- ใช้สื่อการเรียนการสอน หรืออุปกรณ์และวิธีต่าง ๆ เพื่อเร้าความสนใจ เช่น การจัดป้ายนิเทศ นิทรรศการ เสนอเอกสาร ภาพ กรณิปัญหา กรณิตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง เป็นต้น
- จัดกิจกรรมขั้นนำที่สนุก น่าสนใจ
- ศิษย์ได้ตรวจสอบความรู้ ความสามารถของตน และได้รับทราบผลทันที

2. ขั้นสอน

2.1 ครูเสนอปัญหาที่เป็นสาระสำคัญของบทเรียน หรือเสนอหัวข้อเรื่อง ประเด็นสำคัญของบทเรียนด้วยวิธีกาต่าง ๆ

2.2 ครูแนะนำแหล่งวิทยาการและแหล่งข้อมูล

2.3 ครูฝึกการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ และหลักการ โดยใช้ทักษะที่เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ เช่น ทักษะทางวิทยาศาสตร์ และทักษะทางสังคม

2.4 ครูจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด ลงมือค้นคว้า คิดวิเคราะห์ และสรุปความคิด

2.5 ครูฝึกการสรุปประเด็นของข้อมูล ความรู้ และเปรียบเทียบประเมินค่า โดยวิธีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทดลอง ทดสอบ จัดเป็นทางเลือกและทางออกของการแก้ปัญหา

2.6 ศิษย์ดำเนินการเลือกและตัดสินใจ

2.7 ศิษย์ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติเพื่อพิสูจน์ผลการเลือก และการตัดสินใจ

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูและศิษย์รวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์ปฏิบัติทุกขั้นตอน

3.2 ครูและศิษย์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้

3.3 ครูและศิษย์สรุปผลการปฏิบัติ

3.4 ครูและศิษย์สรุปบทเรียน

3.5 ครูวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะพัฒนาทักษะในการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม

ความหมายของการจูงใจ

คำว่า การจูงใจ (motivation) มีผู้รู้และนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ฮัคซินสกีและบัชแมน (Huczynski and Buchman. 1991 : 64) กล่าวว่า การจูงใจ หมายถึง กระบวนการตัดสินใจของบุคคลที่กระทำเพื่อบรรลุเป้าหมายในอันที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองเป้าหมายที่ต้องการ

โมเวน (Mowen. 1995 : 191) กล่าวว่า การจูงใจ หมายถึง สภาวะที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลที่จะกระตุ้นผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง

เซอร์โต (Certo. 2000 : 360) กล่าวว่า การจูงใจ หมายถึง สภาวะภายในจิตใจของบุคคลที่เป็นสาเหตุให้บุคคลกระทำเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

มานพ สวามีชัย (ม.ป.ป. : 123 – 124) กล่าวว่า การจูงใจ คือพลังที่เกิดจากความต้องการทางร่างกาย หรือความต้องการทางใจที่เป็นตัวผลักดันให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมนุษย์เชื่อว่าจะสามารถนำไปสู่เป้าหมายหรือสิ่งตอบแทนของการแสดงพฤติกรรมโดยเชื่อว่าเป็นเป้าหมายหรือสิ่งตอบแทนนั้นจะสามารถตอบสนองความต้องการได้

อัครศักดิ์ หมั่นจักร และศรีสง่า กรรณสูต. (ม.ป.ป. : 91) กล่าวว่า การจูงใจ หมายถึง สภาวะที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นโดยสิ่งเร้า แรงขับหรือแรงจูงใจต่าง ๆ ได้แสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่มีคุณภาพต่อบุคคลนั้น ๆ เอง

สมพร สุทัศน์ย์ (2548 : 29) กล่าวว่า การจูงใจเป็นการกระตุ้นให้บุคคลมีความกระตือรือร้นหรือมีแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมการทำงาน โดยเฉพาะในองค์การผู้บริหารมีหน้าที่โดยตรงในการจูงใจผู้ร่วมงานให้ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ เพราะมนุษย์จะทำงานเต็มความสามารถหรือไม่ขึ้นอยู่กับความเต็มใจ ความกระตือรือร้นในการทำงาน การจูงใจเป็นเรื่องของการตอบสนองความต้องการที่ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจ

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปยังจุดมุ่งหมายที่ต้องการและเป็นไปอย่างมีทิศทางโดยมีแรงจูงใจเป็นตัวผลักดันให้เกิดพฤติกรรมสำหรับกระบวนการที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นจะมีความต้องการ (Need) แรงขับ (Drive) และสิ่งจูงใจ (Incentive) เข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันจึงขออธิบายความหมายของคำดังกล่าวดังนี้

1) ความต้องการ (Need) เกิดจากสภาวะที่ร่างกายเสียสมดุล ความต้องการประกอบด้วยความต้องการทางร่างกายและความต้องการทางจิตใจ ความต้องการทางร่างกาย ได้แก่ ความต้องการน้ำ อาหาร อากาศ เป็นต้น ส่วนความต้องการทางจิตใจ ได้แก่ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น การได้รับการยกย่องทางสังคม เป็นต้น บุคคลทุกคนล้วนมีความต้องการทั้งสี่นี้แต่จะมีระดับความต้องการแตกต่างกันไป

2) แรงขับ (Drive) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อร่างกายเกิดความไม่สบายใจหรือเกิดความไม่สบายใจแล้วจะทำให้เกิดความกระวนกระวายเพื่อหาช่องทางที่จะบำบัดความต้องการให้หายไป สภาวะดังกล่าวจึงเรียกว่า แรงขับ เช่น เมื่อเกิดความหิวแล้วก็ต้องกิน เมื่อเกิดความเหนื่อยล้าก็ต้องพักผ่อน ถ้าต้องการเรียนเก่งก็ต้องขยันอ่านหนังสือ เป็นต้น

3) สิ่งจูงใจ (Incentive) เป็นสิ่งเร้าซึ่งอาจเป็นวัตถุ สิ่งของหรือสภาวะการณ์ใด ๆ ที่สามารถทำให้เกิดการจูงใจได้ สิ่งจูงใจนั้นอาจเป็นได้ทั้งสิ่งจูงใจทางบวกและทางลบ สิ่งจูงใจทางบวก ได้แก่ รางวัล คำชมเชย การเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น ส่วนสิ่งจูงใจทางลบ ได้แก่ การลงโทษ การตำหนิ การตัดเงินเดือน เป็นต้น (พูนศิริ วัชรภูมิ, 2547)

4) แรงจูงใจ (Motive) เป็นสิ่งที่บุคคลคาดหวังหรือปรารถนาซึ่งความคาดหวังนี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และเป็นสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับบุคคลนั้น พฤติกรรมที่แสดงออกจะอาศัยกระบวนการเรียนรู้ของบุคคล เช่น เมื่อบุคคลมนุษย์สัมพันธ์ดี แรงจูงใจจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีแรงขับและแรงขับจะเกิดขึ้นได้จะต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ความต้องการ ความมุ่งหวัง ความปรารถนา ความชอบ การรับรู้ เจตคติ อารมณ์ สภาวะแวดล้อมและสิ่งจูงใจ ปัจจัยเหล่านี้จะทำให้เกิดแรงขับและแรงขับอาจเกิดจากปัจจัยอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันอย่างเหมาะสมและพอดีแล้วทำให้เกิดแรงจูงใจที่ไปกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมออกมา (พูนศิริ วัชรภูมิ, 2547)

ความสำคัญของการจูงใจในการทำงาน

การจูงใจเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารงาน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มพูนผลการปฏิบัติ การผลิต และอื่น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลของงานและของคน การจูงใจมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้(หลุย จำปาเทศ, 2533)

1. การจูงใจทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน การจูงใจเป็นการกระตุ้นให้บุคคลเกิดการกระทำหรือมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยนำเอาสิ่งเร้าที่บุคคลนั้นพึงพอใจมาเร้าหรือกระตุ้นให้เกิดแรงขับเพื่อบรรลุเป้าหมายก็จะช่วยให้บุคคลนั้นเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เป็นต้น

2. การจูงใจเป็นการเพิ่มพูนผลผลิตและผลงานขององค์การ ในหน่วยงานใดก็ตามถ้าใช้หลักการและเทคนิคการจูงใจเข้าช่วยในการบริหารงานแล้วย่อมเป็นการเพิ่มพูนผลงานของพนักงานและผลผลิตขององค์การทั้งนี้เพราะพนักงานหรือผู้ถูกจูงใจจะขยันทำงานมากขึ้น

3. การจูงใจเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลปฏิบัติงาน การที่หัวหน้างานจะใช้เทคนิคการจูงใจพนักงานนั้นจำเป็นต้องทราบเสียก่อนว่างานหรือผลงานของพนักงานที่รับผิดชอบอยู่นั้นได้ผลอย่างไร ดีหรือไม่แล้วจึงพิจารณาใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงงานนั้น ดังนั้นก่อนการใช้เทคนิคการจูงใจต่าง ๆ หัวหน้างานต้องทราบเรื่องของการประเมินผลการติดตามผลก่อน การประเมินล่วงหน้าก่อนการจูงใจเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการประเมินผลด้วย ทั้งนี้เพราะถ้าการประเมินผลงานมีความผิดพลาดหรือไม่เที่ยงตรงการจูงใจย่อมจะผิดพลาดและขาดประสิทธิภาพตามไปด้วย วิธีการที่จะทราบผลการปฏิบัติงานนั้นมีหลายวิธี เช่น การสังเกต การรายงานหัวหน้าระดับเหนือขึ้นมา การใช้แบบฟอร์มการประเมินผลเป็นรายเดือนหรือรายปี เป็นต้น

4. การจูงเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา การที่หัวหน้าให้เกียรติลูกน้องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้มีโอกาสร่วมมือร่วมคิดในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ก็จะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ได้โดยไม่ยากนัก ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของลูกน้องก็จะมีมากขึ้นอีกด้วยการให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ การพูดชมเชยให้ผู้อื่นฟัง จัดได้ว่าเป็นการจูงใจแบบเสริมแรงซึ่งจะช่วยให้ผู้ร่วมงานทุ่มเททั้งกายและใจในการช่วยกันแก้ไขปัญหหรือช่วยกันขจัดปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาของหัวหน้าหรือปัญหาของผู้ร่วมงานด้วยกันก็ตาม

5. การจูงใจสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของพนักงานได้ โดยทั่วไปพนักงานจะรับผิดชอบเฉพาะงานที่ตนได้รับคำสั่งมาเท่านั้น การที่จะคิดงานใหม่ งานสร้างสรรค์ เมื่อกลับไปบ้านย่อมทำได้ยาก เว้นแต่ว่าพนักงานที่มีหัวหน้าที่คอยให้ความรักให้กำลังใจ เมื่อทำงานบรรลุผลเท่านั้น ดังนั้นการใช้เทคนิคการจูงใจโดยการให้ความรัก การให้กำลังใจ หรือการเสริมแรงย่อมจะช่วยให้พนักงานได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนากลายเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาขององค์กรได้

6. การจูงใจเป็นการเพิ่มจำนวนพนักงาน การทำงานของพนักงานของพนักงานในองค์กรนั้นมักจะไม่ได้ใช้ความสามารถเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์โดยจะสังเกตได้จากขณะที่พนักงานปฏิบัติงานนั้นพนักงานมักจะมีอาการอ่อนเพลียอ่อนระโหยโรยแรงซึ่งแสดงว่าถ้าทำต่อไปอีกตนไม่ไหวแต่ในช่วงดังกล่าวถ้าหัวหน้างานได้นำสิ่งจูงใจที่เขาชอบมาเร้าใจพนักงานเหล่านั้นก็จะทำให้พวกเขามีพลังในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นมาทันที องค์กรก็จะได้ผลงานจากพนักงานเพิ่มขึ้นอีกทั้ง ๆ ที่ไม่ได้มีการจ้างพนักงานเพิ่มขึ้น

ทฤษฎีการจูงใจ

ทฤษฎีการจูงใจเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจูงใจผู้ร่วมงานหรือพนักงานที่ตนรับผิดชอบให้ปฏิบัติงานจนสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ทฤษฎีการจูงใจที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

1. ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierachy of Need)

มาสโลว์(Maslow) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าความต้องการของบุคคลจะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจูงใจ เขาได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของบุคคลไว้ดังนี้ (Hick 1967 อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2548)

(1) บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด เมื่อความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น

(2) ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจของพฤติกรรมอื่น ๆ ต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจึงเป็นสิ่งจูงใจในพฤติกรรมของบุคคลนั้น

(3) ความต้องการของบุคคลจะเรียงเป็นลำดับขั้นตามความสำคัญ เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วบุคคลก็จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงต่อไป

มาสโลว์ แบ่งความต้องการออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (Greenberm and Baron 2003 : 193)

(1) ความต้องการที่จำเป็น (Deficiency Needs) ได้แก่ ความต้องการทางร่างกายความต้องการความมั่นคงปลอดภัยและความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ ถ้าบุคคลไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการเหล่านี้ก็จะทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์

(2) ความต้องการก้าวหน้า (Growth Needs) ได้แก่ ความต้องการการยกย่องนับถือและความต้องการตระหนักรู้ในตนเอง ถ้าบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการประเภทนี้จะช่วยให้บุคคลนั้นมีการเจริญเติบโตและพัฒนาไปจนถึงศักยภาพที่เขา มีอยู่

ความต้องการดังกล่าวอาจจัดให้อยู่ในรูปของลำดับชั้นความต้องการตั้งระดับต่ำสุดไปถึงสูงสุด 5 ระดับ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 6.2 (มาลี จูทา, 2544 อ้างถึงใน Greenberg and Baroon. 2003)

1.1 ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้และเป็นความต้องการที่ทุกคนมีมาตั้งแต่เกิด เช่น ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำ อุณหภูมิที่เหมาะสม การพักผ่อน ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ที่อาศัย เป็นต้น ความต้องการทางสรีระ เป็นสิ่งที่ทำให้การทำงานของร่างกายอยู่ในสภาวะที่มีสุขภาพดี ดังนั้นในองค์การธุรกิจควรจะตอบสนองความต้องการขั้นนี้ได้หลายลักษณะ เช่น การจ่ายค่าแรงงานหรือเงินเดือนเพื่อพนักงานหรือลูกจ้างจะได้มีเงินไปใช้จ่ายในการแสวงหาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานของการดำรงชีวิต การจัดให้มีบ้านพักอาศัย หรือเบิกค่าเช่าบ้านได้ ถ้ามีรถรับส่งในการมาปฏิบัติงาน การมีสถานพยาบาลหรือให้เบิกค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายได้จริง การมีสถานที่ออกกำลังกายและนันทนาการ

1.2 ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางสรีระได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้วเป็นความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยนี้เป็นความต้องการที่จะรู้สึกว่าจะได้รับการปกป้องคุ้มครองให้พ้นจากภัยอันตรายหรือต้องการได้อยู่ในสภาวะที่มั่นคง ไม่มีอันตรายและไม่มีสิ่งใดที่จะทำให้เกิดการกระทบกระเทือนกับสภาพความเป็นอยู่ของตนเองทั้งทางร่างกายและจิตใจ ในองค์การธุรกิจนั้นความต้องการขั้นนี้จะสัมพันธ์กับความมั่นคงในการทำงานและสิ่งที่ได้รับหลังจากการเกษียณอายุ ดังนั้นความต้องการนั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงอาชีพที่บุคคลจะเลือกกระทำ สำหรับความต้องการในระดับนี้จะเห็นได้จากการที่พนักงานจะมีการออมทรัพย์ มีการประกันชีวิต มีการประกันสุขภาพ ตลอดจนพยายามหางานที่มีความมั่นคงในลักษณะการจ้างหรือมีความมั่นคงในสวัสดิการของลูกจ้าง ดังนั้นองค์การธุรกิจจึงควรสนองความต้องการดังกล่าวให้แก่พนักงานแต่ละคนด้วย

1.3 ความต้องการทางสังคมหรือความเป็นเจ้าของ (Social or Belonging Needs) ความต้องการขั้นนี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการความมั่นคงและปลอดภัยได้รับการตอบสนอง ความต้องการทางสังคมหรือความเป็นเจ้าของเป็นความต้องการที่จะมีมิตรสัมพันธ์กับผู้อื่น กล่าวคือ ต้องการมีเพื่อน ได้รับความรักและการยอมรับจากผู้อื่น ทั้งนี้เพราะโดยธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนนั้นต้องการให้คนอื่นรักชอบตน ต้องการมีคนที่ตนรักชอบ ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ต้องการมีสิทธิเป็นเจ้าของสิ่งที่คิดว่าเป็นของตน สิ่งสำคัญก็คือบุคคลต้องการที่จะเป็นผู้ให้และผู้รับความรักเหล่านั้น ดังนั้นองค์การธุรกิจสามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานโดยให้เขามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มรการทำงานเป็นกลุ่ม มีลักษณะของการร่วมมือร่วมใจในการทำงานมากกว่าที่จะมุ่งแข่งขัน ต้องยอมรับความคิดเห็นของเขาด้วย

1.4 ความต้องการการยกย่องนับถือ (Esteem Needs) ความต้องการในขั้นนี้แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1.4.1 ความต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ได้แก่ ต้องการเป็นที่รู้จักของสังคม ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเป็นคนสำคัญ ต้องการมีชื่อเสียง ต้องการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น เป็นต้น

1.4.2 ความต้องการการยอมรับนับถือในตนเอง ซึ่งได้แก่ ความต้องการที่จะเป็นคนมีความสามารถ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสำเร็จ มีอิสรภาพและสามารถพึ่งพาตนเองได้

ผู้ที่ได้รับการยกย่องนับถือจะเกิดความรู้สึกที่ดีหลายอย่าง เช่น เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนมีค่า มีความเข้มแข็ง มีความสามารถและประโยชน์ต่อสังคม ตรงกันข้ามกับคนที่ไม่ได้รับความตอบสนองในขั้นนี้จะเกิดความรู้สึกว่าตนมีปมด้อยเป็นคนที่ไม่เหมาะสมอ่อนแอ เฉื่อยชาและต้องพึ่งพาผู้อื่น (Hjelle and Zeigler, 1992 อ้างถึงใน นันทนา ธรรมบุศย์, 2537) การรับรู้ตนเองในทางลบนี้ทำให้คนเราทอดถอนใจคิดว่าตนไร้ค่าและหมดหวังที่จะต่อสู้กับความต้องการด้านอื่น ๆ ของชีวิต องค์การธุรกิจสามารถสนองความต้องการของ

พนักงานในระดับนี้ ได้แก่งานกำหนดวิธีการปฏิบัติงานให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานหรือกำหนดวิธีการแข่งขันการปฏิบัติงานของพนักงานระดับต่าง ๆ เพื่อรับรางวัล

1.5 ความต้องการตระหนักรู้ในตนเอง (Self Actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ในการที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิดของตนเองและเป็นการได้พัฒนาศักยภาพที่แท้จริงของตนเองเพื่อความเป็นมนุษย์ที่แท้จริงด้วย เป็นการพัฒนาไปสู่จุดสูงสุดของตนเองตามศักยภาพที่มีอยู่อย่างแท้จริง องค์การธุรกิจควรสนองความต้องการในระดับนี้ โดยให้การจ้างแก่พนักงานหลาย ๆ ลักษณะ กำหนดเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารระดับต่าง ๆ การมอบหมายงานที่ท้าทาย การให้โอกาสในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เป็นต้น

มาสโลว์ อธิบายถึงลักษณะของบุคคลที่ต้องการตระหนักรู้ในตนเองว่ามีลักษณะ ดังนี้

(1) เป็นบุคคลที่มองอนาคต ไม่สนใจอดีต พยายามหาประสบการณ์ในปัจจุบันให้มากที่สุด เพื่อเป้าหมายในอนาคต

(2) ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เสี่ยงแต่ต้องเป็นการเสี่ยงที่คุ้มค่า

(3) รู้จักตนเอง พยายามค้นหาความสามารถพิเศษ ค่านิยมของตนเอง ความเป็นตัวของตัวเอง

(4) พยายามรักษาความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่หลอกลวงผู้อื่น แสดงความเป็นตัวจริงให้ผู้อื่นรู้จัก

(5) แสดงความคิดเห็น แม้ว่าคนอื่นจะไม่เห็นด้วยก็ตาม

(6) พยายามมุ่งไปสู่เป้าหมายใหม่และพยายามทำให้ดีที่สุด

(7) มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีประโยชน์และให้ประสบการณ์ที่ดี

(8) พร้อมที่จะรับประสบการณ์ใหม่ โอกาสใหม่ และยอมรับการเปลี่ยนแปลงและความแตกต่างทาง

ความคิด

ถ้าความต้องการตระหนักรู้ในตนเองได้รับการตอบสนองบุคคลก็จะมีชีวิตที่สมบูรณ์ที่ตนเองพอใจ อย่างไรก็ตามในสภาพปัจจุบันบุคคลจำนวนมากยังไม่ไปถึงจุดของความพอใจสูงสุดในความสำเร็จของตนเอง อาจเป็นเพราะหลายสาเหตุ เช่น งานที่ทำอยู่น่าเบื่อและซ้ำซากยากที่จะปรับปรุง ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หน้าที่ความรับผิดชอบอาจแคบเกินไป อำนาจหน้าที่น้อยเกินไป ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาไม่ดีเท่าที่ควร เป็นต้น

มาสโลว์กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนได้หมด กล่าวคือ บุคคลสามารถตอบสนองความต้องการทางสรีระได้ประมาณ 85 เปอร์เซ็นต์ ตอบสนองความต้องการความมั่นคงและปลอดภัยได้ประมาณร้อยละ 70 ตอบสนองความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของประมาณร้อยละ 50 ตอบสนองความต้องการการยกย่องนับถือประมาณร้อยละ 40 และมีความสามารถตอบสนองความต้องการตระหนักรู้ในตนเองได้ประมาณร้อยละ 10 (Dubrin, 1992)

2. ทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's Motivator Hygiene Theory)

ทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก เป็นทฤษฎีการจูงใจที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายโดยมีชื่อเรียกทฤษฎีของเขาหลายชื่อด้วยกันคือ ทฤษฎีสองปัจจัย (Two-Factor Theory) หรือทฤษฎีการจูงใจและธำรงรักษา (Motivation-Maintenance Theory) หรือทฤษฎีการจูงใจ-สุขอนามัย (Motivation-Hygiene Theory)

ทฤษฎีนี้พัฒนามาจากผลการวิจัยซึ่งเฮิร์ซเบิร์ก และคณะได้ทำการศึกษาวิจัยโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้สึกพอใจและไม่พอใจเกี่ยวกับการทำงานของวิศวกรและนักบัญชีประมาณ 200 กว่าคน ในเมืองพิทสเบิร์ก (Pittsberg) ประเทศสหรัฐอเมริกา

จากผลการศึกษาดังกล่าวได้ข้อสรุปว่าความพึงพอใจในการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานนั้นแตกต่างกัน การที่บุคคลมีความพึงพอใจในการทำงานนั้นไม่ได้หมายความว่าเขาต้องมีแรงจูงใจในการทำงานนั้นเสมอไป ความพอใจในการทำงานจะมีผลให้บุคคลทำงานโดยไม่คิดจะลาออกจากงานหรือนัดหยุดงาน แต่แรงจูงใจในการทำงานจะทำให้บุคคลทำงานด้วยความมีประสิทธิภาพ (พูนศิริ วัจนะภูมิ, 2547) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและพฤติกรรมของบุคคลมี 2 ประเภท คือ

2.1 ปัจจัยกระตุ้นหรือปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor) เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานในระดับสูง การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผลผลิตเพิ่มขึ้นซึ่งทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ (Costly and Todd, 1991)

- (1) ความสำเร็จในการทำงาน
- (2) การได้รับการยอมรับนับถือ
- (3) ลักษณะของงาน
- (4) ความรับผิดชอบ
- (5) ความก้าวหน้าในการทำงาน

2.2 ปัจจัยสุขอนามัย (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่เป็นที่มิใช่สิ่งจูงใจโดยตรงที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน แต่เป็นข้อกำหนดเบื้องต้นที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจในงานที่ทำอยู่ ปัจจัยสุขอนามัย ได้แก่ (Costly and Todd, 1991)

- (1) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน
- (2) นโยบายของบริษัทและการบริหาร
- (3) เงินเดือนหรือค่าตอบแทน
- (4) สภาพการณ์ของการทำงาน
- (5) การควบคุมดูแลหรือการบังคับบัญชา
- (6) ความมั่นคงในงาน

3. ทฤษฎีความต้องการของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer's Modifild Need Hierachy Theory)

ทฤษฎีนี้พัฒนาขึ้นมาโดยเคลย์ตัน พี แอลเดอร์เฟอร์ โดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ แต่ได้สร้างรูปแบบที่แตกต่างออกไป ซึ่งเรียกว่า ทฤษฎีความต้องการ อี อาร์ จี (ERG : Existance - Relation - Grownth - Need Theory)

แอลเดอร์เฟอร์ ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ไว้ 3 ประเภท ดังนี้ (Schultz and Schultz, 1998)

3.1 ความต้องการมีชีวิตอยู่ เป็นความต้องการขั้นแรก ได้แก่ ความต้องการด้านทางร่างกายเพื่อการมีชีวิตอยู่ ซึ่งรวมถึงความต้องการอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย และต้องการความมั่นคงปลอดภัย องค์การสามารถร่วมตรวจสอบนอกความต้องการด้านนี้ได้ โดยการเพิ่มค่าจ้าง ให้เงินพิเศษให้ผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ การมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย การมีความมั่นคงในการทำงาน เป็นต้น

3.2 ความต้องการมีความสัมพันธ์ทางสังคม เป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม ต้องการเป็นบุคคลที่มีความหมายสำหรับสังคม เช่น ความต้องการเป็นผู้นำ ความต้องการมีเกียรติยศ ชื่อเสียง ฐานะทางสังคมที่สูงขึ้น ความต้องการมีความสัมพันธ์ทางสังคมนี้ จะเกิดจากการได้ปฏิบัติงานร่วมกันกับผู้ร่วมงานที่อยู่ในโครงการและสมาชิกในครอบครัวตลอดจนเพื่อน ๆ

3.3 ความต้องการความก้าวหน้า เป็นความต้องการที่จะมีการพัฒนา เปลี่ยนแปลงสภาพและสภาพก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เช่น ความต้องการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในหน้าที่การงานเพิ่มขึ้น

ความต้องการทำกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ความต้องการ ความก้าวหน้าที่เกิดจากการได้ใช้ทักษะและความสามารถอย่างเต็มที่และการใช้ความคิดส่วนรวมในการทำงาน เป็นต้น

ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการตามทฤษฎีของมาสโลว์และทฤษฎีของแอลเดอร์เฟอร์ สามารถนำมาเปรียบเทียบโดยที่ความต้องการมีชีวิตอยู่จะสัมพันธ์กับความต้องการสรีระและความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการมีความสัมพันธ์ทางสังคม จะมีความสัมพันธ์กับความต้องการทางสังคมของมาสโลว์ สำหรับความต้องการความก้าวหน้าจะสัมพันธ์กับความต้องการยกย่องนับถือและความต้องการตระหนักรู้ในตนเอง (Greenberg and Baron, 2003)

4. ทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์ (Murray's Manifest Needs Theory)

เฮนรี เอ. เมอร์เรย์ ได้พัฒนาแนวความคิดเรื่องความต้องการของบุคคลขึ้นมาโดยมีความเห็นว่าความต้องการของบุคคลส่วนมากแล้ว เป็นผลมาจากการเรียนรู้มากกว่าสัญชาตญาณและยังถูกกระตุ้นให้ปรากฏออกมาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกให้เหมาะสม เช่น พนักงานที่ต้องการจะประสบความสำเร็จในระดับสูงมากก็จะแสดงความต้องการนี้ออกมาได้ ก็ต่อเมื่อได้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้กับเขา ด้วยการมอบหมายงานที่ท้าทายความสามารถให้ทำ ตรงกับที่ความต้องการนั้นยังไม่ได้รับการตอบสนอง ก็ จะเรียกความต้องการนั้นว่า เป็นความต้องการที่ซ่อนเร้น (อรุณ รักธรรม, 2545)

เมอร์เรย์ ได้แบ่งองค์ประกอบของความต้องการเป็น 2 ส่วน ได้แก่

(1) องค์ประกอบด้านคุณภาพ หรือทิศทาง หมายถึง วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายซึ่งบุคคลมีความต้องการที่จะบำรุงและกำหนดวัตถุประสงค์นั้น

(2) องค์ประกอบด้านปริมาณ หรือความเข้ม หมายถึงความเข้มของความต้องการที่จะบรรลุ วัตถุประสงค์

ความต้องการตามทฤษฎีนี้ จึงเป็นพลังจูงใจบุคคลโดยมีทั้งทิศทางและความเข้ม

ทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์เป็นทฤษฎีที่ไม่ได้เรียงตามลำดับชั้นความต้องการเหมือนทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ กล่าวคือ ทฤษฎีของเมอร์เรย์สามารถอธิบายได้ว่า ในเวลาเดียวกันบุคคล อาจมีความต้องการด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านสูงและมีความต้องการด้านอื่น ๆ ต่ำก็ได้

5. ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของแมคเคลแลนด์ (McClelland's Achievement Motivation Theory)

แมคเคลแลนด์ (McClelland) มีความเชื่อว่าความต้องการบุคคลเป็นผลมาจากการเรียนรู้มากกว่าอย่างอื่น ความต้องการที่เกิดจากการเรียนรู้จึงมีอิทธิพลจูงใจให้บุคคลแสดงหรือประพฤติปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของเขา ความต้องการในชีวิตของแต่ละคนจะแตกต่างกัน เนื่องจากความแตกต่างในสิ่งแวดล้อมทั้งครอบครัวที่ทำงาน ตลอดจนประเพณี วัฒนธรรม แมคเคลแลนด์ได้กล่าวถึงความต้องการ 3 ประการ ดังนี้ (หลุย จำปาเทศ, 2533)

5.1 ความต้องการประสบความสำเร็จ (The need for Achievement) เป็นความต้องการมีผลงาน และบรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนาคุณลักษณะของคนที่มีความต้องการประสบความสำเร็จได้แก่

5.1.1 เป็นคนที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรับภาระหรือมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ไม่ชอบเกี่ยงงาน จะค้นหาว่าปัญหาสามารถจะถูกแก้ไขได้โดยวิธีใดหรืออย่างไร

5.1.2 เป็นคนที่ตั้งเป้าหมายไว้สูงกว่าปกติและชอบเสี่ยงกับเป้าหมายนั้น

5.1.3 เป็นคนที่ต้องการให้ผู้อื่นประเมินหรือบอกสิ่งที่เขาทำว่าเป็นอย่างไร

5.2 ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (The need for Affiliation) เป็นความต้องการที่จะส่งเสริมและรักษาสัมพันธภาพอันอบอุ่นเพื่อความเป็นมิตรกับผู้อื่น บุคคลที่มีความต้องการมิตรสัมพันธ์สูง มีลักษณะดังนี้

5.2.1 เป็นคนที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะได้รับการยอมรับและบรรทัดฐานของผู้อื่นได้

5.2.3 เป็นคนที่มีความใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่นอย่างแท้จริง

5.3 ความต้องการอำนาจ (The need for Power) เป็นความต้องการที่จะมีอิทธิพลและครอบงำผู้อื่น บุคคลที่มีความต้องการอำนาจสูง มีลักษณะดังนี้

5.3.1 มีความปรารถนาที่จะมีอิทธิพลต่อผู้อื่นโดยตรง

5.3.2 มีความปรารถนาที่จะมีกิจกรรมในการควบคุมเหนือผู้อื่น

5.3.3 มีความสนใจในการรักษาสัมพันธภาพในการเป็นผู้นำ ผู้ตาม

ตามแนวความคิดของแมคเคลแลนดั้น ผู้ปฏิบัติงานในองค์การจะมีลักษณะแตกต่างกันไปตามความต้องการ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องจงใจโดยใช้วิธีที่แตกต่างกัน เช่น ถ้าต้องการจงใจผู้ปฏิบัติงานที่มีความต้องการความสำเร็จสูง ก็อาจมอบหมายที่ท้าทายความสามารถให้พวกเขาได้รับผิดชอบ แต่ถ้าต้องการจงใจผู้ปฏิบัติงานที่มีความต้องการมิตรสัมพันธ์ก็อาจมอบหมายงานที่ต้องทำงานร่วมกันและจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน

6. ทฤษฎีความคาดหวัง (The expectancy theory) วิคเตอร์ วรูม (Victor Vroom)

เป็นผู้พัฒนาทฤษฎีนี้ขึ้นมา ต่อมาพอร์เตอร์ ลอว์เลอร์และคนอื่นๆ (Porter, Lawler and Others) ได้แก้ไขและขยายทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Davis and Newstrom, 1985) วรูมมีความเชื่อว่าการที่บุคคลมีความพยายามทำงานมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความคาดหวังในผลตอบแทนที่เขาจะได้รับ ถ้าเขามีความคาดหวังสูงก็มีความพยายามมาก แต่ถ้ามีความคาดหวังต่ำก็มีความพยายามน้อย

ตามแนวความคิดของวรูมนั้นการจงใจเป็นผลมาจากปัจจัย 3 อย่าง ได้แก่ ความชอบ (Valence) ความคาดหวัง (Expectancy) และวิธีการสู่จุดหมาย (Instrumentality) ปัจจัยทั้ง 3 อย่างนั้นสามารถนำมาเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้ (Davis and Newstrom, 1985)

การจงใจ = ความชอบ x ความคาดหวัง x วิธีการสู่จุดหมาย

6.1 ความชอบ (Valence) หมายถึง ความชอบหรือไม่ชอบในรางวัลหรือผลได้ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงความพึงพอใจในเป้าหมายนั้น ตัวอย่างเช่น ถ้าพนักงานคนหนึ่งมีความต้องการเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่งจึงเป็นความชอบของพนักงานคนนั้น ความชอบในรางวัลหรือผลได้ของพนักงานแต่ละคนก็จะมีลักษณะเฉพาะซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์และแตกต่างกันไป ตามระยะเวลาด้วยความชอบที่เกี่ยวข้องกับรางวัลนั้นเกิดจากปัจจัยของแต่ละบุคคลจึงมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ปัจจัยดังกล่าวได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะงาน เป็นต้น อย่างไรก็ตามบุคคลบางคนอาจจะเปลี่ยนความชอบในรางวัลที่ได้รับเมื่อสภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ระดับความชอบนั้นสามารถกำหนดลำดับขึ้นจาก -1 ถึง +1 ความชอบจะเริ่มที่ 0 ถึง 1 ความไม่ชอบจะอยู่ระหว่าง 0 ถึง -1 และความรู้สึกกลาง ๆ หรือไม่สนใจจะอยู่ที่ 0

6.2 ความคาดหวัง (Expectancy) เป็นสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าหากมีความพยายามเพิ่มขึ้นย่อมนำไปสู่ผลงานที่ดีขึ้นซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องของความน่าจะเป็นนั่นเอง ความคาดหวังเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความพยายามในการทำงานกับผลงานที่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น พนักงานบางคนคาดหวังว่าเขาขยันทำงานมากขึ้นเขาจะได้รับค่าตอบแทนสูงขึ้นตรงกันข้ามพนักงานบางคนคิดว่าการทำงานมากขึ้นนั้นอาจจะถูกเพื่อนร่วมงานต่อว่าหรือไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มก็ได้ ซึ่งแสดงว่าเขาไม่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความพยายามกับผลงาน ความคาดหวังสามารถกำหนดลำดับขึ้นจาก 0 ถึง 1 ถ้าความคาดหวังเป็น 0 แสดงว่า บุคคลนั้นไม่

เห็นความเป็นไปได้ว่าการเพิ่มความพยายามจะทำให้ได้ผลงานที่ดีขึ้น ถ้าความคาดหวังเป็น 1 แสดงว่าบุคคลนั้นเห็นว่าความพยายามที่เพิ่มขึ้นจะทำให้ได้ผลงานที่ดีขึ้น

6.3 วิธีการสู่จุดมุ่งหมายหรือค่าความคาดหวังจากผลลัพธ์การปฏิบัติงาน (Instrumentality) เป็นสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าผลงานที่เกิดจากความพยายามที่เพิ่มขึ้นนั้นจะนำไปสู่รางวัลที่ต้องการ วิธีการสู่จุดมุ่งหมายจึงเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผลการทำงานกับรางวัลตอบแทนเช่นเดียวกับความชอบและความคาดหวัง วิธีการสู่จุดมุ่งหมายสามารถกำหนดลำดับขั้นจาก 0 ถึง 1 ถ้าวิธีการสู่จุดมุ่งหมายมีค่าเป็น 0 แสดงว่าบุคคลนั้นคิดว่าผลงานที่เพิ่มขึ้นไม่มีทางนำมาซึ่งรางวัลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น ถ้าวิธีการสู่จุดมุ่งหมายมีค่าเป็น 1 แสดงว่าบุคคลนั้นเห็นว่าผลการทำงานที่ดีย่อมนำมาซึ่งรางวัลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น พนักงานคาดว่า ถ้าเขามีผลงานเพิ่มมากขึ้นเขาจะได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น วิธีการสู่จุดมุ่งหมายที่สูงจะแสดงให้เห็นว่าความเป็นไปได้ของการได้รับเงินเดือนเพิ่มมีมากขึ้นด้วย แต่ถ้าวิธีการสู่จุดมุ่งหมายต่ำแสดงว่าผลงานจะเพิ่มมากขึ้น แต่เงินเดือนก็ไม่เกิดขึ้นเลย (Davis and Newstrom, 1985 อ้างถึงในราณี อธิชัยกุลม, 2549)

ปัจจัยทั้ง 3 ตามทฤษฎีความคาดหวังนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือถ้าบุคคลมีความชอบสูง มีความคาดหวังสูง และมีวิธีการสู่จุดมุ่งหมายสูง ย่อมก่อให้เกิดการจูงใจที่สูงด้วย แต่ถ้าปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งมีค่าต่ำ การจูงใจจะอยู่ในระดับปานกลาง และถ้าปัจจัยทั้ง 3 มีค่าต่ำ การจูงใจก็จะอยู่ในอัตราต่ำด้วย (Davis and Newstrom, 1985) ตัวอย่างเช่น พนักงานที่ขยันทำงานได้รับรางวัลจากความพยายามของเขาและประเมินค่ารางวัลว่าเป็นความชอบหรือความพึงพอใจ ก็แสดงว่าพนักงานคนนี้มีแรงจูงใจสูง พนักงานไม่ยอมเลื่อนขั้น เพราะไม่อยากมีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น พนักงานคนนี้ก็หลีกเลี่ยงการทำงาน

ทฤษฎีความคาดหวังของรูมนี้ช่วยให้บริหารได้ศึกษาถึงกระบวนการจูงใจตลอดจนช่วยให้ผู้บริหารได้เสริมสร้างบรรยากาศการจูงใจที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการได้ ผู้บริหารอาจจะจูงใจพนักงานโดยการมอบหมายงานที่ค่อนข้างยากและท้าทายเพื่อเปิดโอกาสให้เขาได้ใช้ความพยายามมากขึ้นและจะส่งผลไปยังผลได้ที่ดีขึ้น นอกจากนี้รางวัลตอบแทนที่สมควรมีความแตกต่างกันตามความพยายามที่เพิ่มมากขึ้น ผลงานที่ดีมากควรได้รับรางวัลตอบแทนที่เพิ่มมากขึ้น เพราะหากว่าพนักงานเห็นว่ารางวัลผลตอบแทนที่เขาได้รับจากความพยายามไม่เหมาะสมเขาก็จะไม่พอใจและสิ่งนั้นก็ไม่สามารถจูงใจได้ ผู้บริหารอาจหาข้อมูลความคาดหวังของพนักงานได้จากการใช้แบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์ก็ได้ (ราณี อธิชัยกุลม, 2549)

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ปรัชญา

สร้างผู้นำด้านการจัดการธุรกิจที่สามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนด้วยคุณธรรมจริยธรรมอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ความสำคัญ

ปัจจุบันธุรกิจมีการแข่งขันสูงและต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน อันจะทำให้องค์กรสามารถอยู่รอดได้ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการจัดการที่ดีและมีกลยุทธ์ที่นำไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรเพื่อจัดการและทันต่อการเปลี่ยนแปลงสถานะแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร องค์กรจะต้องมีเครื่องมือ กิจกรรม และแผนงานต่าง ๆ ที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดประสิทธิภาพของการดำเนินงานภายในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องมือในการบริหารจัดการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวิเคราะห์ความเป็นไปของการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีใหม่ ๆ และยังสามารถหมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางความคิดการผลิต กระบวนการ หรือองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการ

เปลี่ยนนั้นจะเกิดขึ้นจากการปฏิวัติ หรือการพัฒนาต่อยอด ผู้บริหารต้องมีการวางแผน มีการจัดองค์กร มีภาวะผู้นำ และมีการควบคุม ในการผลักดันงานขององค์กรให้ประสบความสำเร็จ โดยผู้บริหารในปัจจุบันต้องเพิ่มมูลค่าของสินค้า มูลค่าของลูกค้า หรือมูลค่าของผู้ผลิต เป้าหมายของการจัดการธุรกิจคือการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก เพื่อทำให้สิ่งต่าง ๆ เกิดเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ก่อให้เกิดผลิตผลเพิ่มขึ้น และเป็นที่มาสำคัญของความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ด้วยเหตุผลนี้ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษาที่สำคัญแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ได้มีแนวคิดในการที่จะพัฒนาองค์กรต่าง ๆ จึงเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจขึ้น เพื่อผลิตผู้บริหารให้มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการธุรกิจโดยใช้องค์ความรู้ด้านการจัดการธุรกิจ และสามารถนำกลยุทธ์การจัดการมาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาของกิจการให้ดำรงอยู่ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ท่ามกลางสภาวะการแข่งขันที่รุนแรง อันจะเป็นการช่วยสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เรียนรู้วิธีคิด วิเคราะห์ วิธีปฏิบัติและวิธีแก้ปัญหาด้านการจัดการธุรกิจ อย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการเรียนรู้จากกรณีศึกษา และการทำโครงการ
2. เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน
3. เพื่อส่งเสริมการวิจัยและผลิตผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาและสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ด้านการจัดการธุรกิจที่สามารถปรับประยุกต์ใช้กับหน่วยงานได้อย่างเป็นรูปธรรม
4. เพื่อให้บริการวิชาการที่เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานชุมชนหรือสังคม
5. เพื่อให้ได้ผู้นำด้านการจัดการธุรกิจที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม จริยธรรมอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

ตารางที่ 2-1 แผนการพัฒนาหลักสูตร ยุทธศาสตร์และดัชนีชี้วัด

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	ยุทธศาสตร์	หลักฐาน/ดัชนีชี้วัด
- พัฒนาหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจให้มีมาตรฐานตามที่กำหนดในมาตรฐานการศึกษา ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจ และภาคอุตสาหกรรม	1. ติดตามความต้องการกำลังคนในภาคธุรกิจเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร 2. เชิญผู้เชี่ยวชาญทั้งภาครัฐและเอกชนมา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร 3. ประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการศึกษาดูงาน 4. มีการติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	- รายงานผลการดำเนินงานตามที่กำหนด ในมาตรฐานการศึกษา ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

หลักสูตรนี้จัดการศึกษาระบบทวิภาค

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนภาคฤดูร้อนด้วยได้

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

-ไม่มี-

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน - เวลาในการดำเนินการ

จัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกเวลาราชการในกรณีที่มีความจำเป็นอาจจัดการเรียนการสอนนอกเหนือจากที่ระบุไว้

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

(1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันที่ ก.พ. รับรอง (ไม่จำกัดสาขาวิชา) โดยหรือเป็นผู้ที่ยังศึกษาอยู่ภาคการศึกษาสุดท้ายโดยกำลังรอผลการศึกษาของหลักสูตรปริญญาตรีทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรคณะกรรมการจัดการท่องเที่ยว หรือคณะกรรมการอื่นที่เรียกชื่อในทำนองเดียวกัน

(2) คุณสมบัติอื่นๆ นอกจาก(1) ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพาว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2552

2.3 ปัญหาของนิสิตแรกเข้า

โดยที่การเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษในระดับที่จะสามารถอ่านตำราและบทความทางวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษได้ ดังนั้น จึงอาจมีปัญหาบ้าง สำหรับนิสิตที่ไม่คุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ ข้อจำกัดของนิสิตในข้อ 2.3

นิสิตที่มีปัญหาเกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมสำหรับผู้ที่ไม่ผ่านการวัดระดับความรู้ภาษาอังกฤษ รวมทั้งมีการเปิดชั้นเรียนเพิ่มเติมให้กับนิสิตที่สนใจพัฒนาภาษาอังกฤษของตนเองเพิ่มเติมด้วย

นอกจากนี้ คณะมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการประจำตัวนิสิต ดังนั้น เมื่อเกิดปัญหานิสิตก็สามารถปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้

2.5 แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

ตารางที่ 2-2 แผนการรับนิสิตของหลักสูตร

จำนวนนิสิต	ปีการศึกษา				
	2556	2557	2558	2559	2560
ปีที่ 1	25	25	25	25	25
ปีที่ 2	-	25	25	25	25
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	25	25	25

3๙๘.155

๙5๘1ก

๑.2

354217

2.6 งบประมาณตามแผน

ตารางที่ 2-3 ความต้องการงบประมาณสำหรับหลักสูตร

รายการ	2556	2557	2558	2559	2560
1. เงินเดือน	1,200	1,300	1,400	1,600	1,800
2. ค่าตอบแทนใช้สอยและค่าวัสดุ	946	1,041	1,145	1,259	1,385
3. ค่าครุภัณฑ์	110	121	133	146	161
4. งบเงินอุดหนุน	1,012	1,113	1,225	1,347	1,482
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	3,268	3,575	3,903	4,352	4,828

ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อหลักสูตร 150,000 บาท

2.7 ระบบการจัดการศึกษา

ใช้ระบบการจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

2.8.1 นิสิตที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาก่อน หรือศึกษาตามอัธยาศัย หรือมีประสบการณ์ด้านการจัดการ เมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

2.8.2 นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาที่มหาวิทยาลัยอื่นแล้วโอนหน่วยกิตได้ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

นิสิตที่ลงทะเบียนในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจ หรือนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนสาขาผู้ประกอบการหรือการจัดการหรือการบริหารธุรกิจจากมหาวิทยาลัยอื่นสามารถมาเรียนบางรายวิชาในหลักสูตรนี้ แล้วโอนหน่วยกิตกลับไปยังมหาวิทยาลัยที่สังกัด ทั้งนี้การลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัยนั้น หลักสูตรของทั้งสองมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

3. หลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต

แผน ก	แบบ ก 2	จำนวน	39	หน่วยกิต
แผน ข		ไม่น้อยกว่า	39	หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

แผน ก แบบ ก2 (เรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)

วิชาแกน	15	หน่วยกิต
วิชาบังคับเฉพาะสาขา	12	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	12	หน่วยกิต

แผน ข (ไม่ทำวิทยานิพนธ์)

วิชาแกน	15	หน่วยกิต
วิชาบังคับเฉพาะสาขา	12	หน่วยกิต
วิชาเอกเลือก	6	หน่วยกิต
วิชาค้นคว้าอิสระ	3	หน่วยกิต
วิชาเลือกเสรี	3	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชา

แผน ก แบบ ก2 (เรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)

	1. วิชาแกน	15 หน่วยกิต
663511	การจัดการการเงิน Financial Management	3(3-0-6)
665511	การจัดการการตลาดระดับโลก Global Marketing Management	3(3-0-6)
668511	การจัดการและพฤติกรรมองค์การ Management and Organizational Behavior	3(3-0-6)
668651	ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ Business Research Methodology	3(3-0-6)
668672	การจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ Strategic Management & Decision Making	3(3-0-6)
	2. วิชาบังคับเฉพาะสาขา	12 หน่วยกิต
668671	การวางแผนและการควบคุมการบริหาร Management Planning and Control	3(3-0-6)
668521	ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม Leadership and Social Responsibility	3(3-0-6)
668641	กลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรอง Communication and Negotiation Strategy	3(3-0-6)
668661	การพัฒนาทีมงานและองค์การ Team and Organization Management	3(3-0-6)
	3. วิทยานิพนธ์	12 หน่วยกิต
668699	วิทยานิพนธ์ Thesis	12(0-0-36)

แผน ข

	1. วิชาแกน	15 หน่วยกิต
663511	การจัดการการเงิน Financial Management	3(3-0-6)
665511	การจัดการการตลาดระดับโลก Global Marketing Management	3(3-0-6)
668511	การจัดการและพฤติกรรมองค์การ Management and Organizational Behavior	3(3-0-6)
668651	ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ Business Research Methodology	3(3-0-6)
668672	การจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ Strategic Management & Decision Making	3(3-0-6)

2. วิชาบังคับเฉพาะสาขา 12 หน่วยกิต

668671	การวางแผนและการควบคุมการบริหาร Management Planning and Control	3(3-0-6)
668521	ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม Leadership and Social Responsibility	3(3-0-6)
668641	กลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรอง Communication and Negotiation Strategy	3(3-0-6)
668661	การพัฒนาทีมงานและการบริหารองค์การ Team and Organization Management	3(3-0-6)

3. วิชาเอกเลือก 6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนวิชาดังต่อไปนี้อย่างน้อย 2 รายวิชา

668613	ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการธุรกิจ Business Management Information Systems	3(3-0-6)
668631	การจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ Managing Innovation and Entrepreneurship	3(3-0-6)
668662	การจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การ Change Management and Organization Development	3(3-0-6)
668673	การจัดการธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์และการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ E-Business and E-Commerce Management	3(3-0-6)
668674	การบริหารโครงการ Project Management	3(3-0-6)
668681	สัมมนาทางการจัดการธุรกิจ Seminar in Business Management	3(3-0-6)

4. วิชาค้นคว้าอิสระ 3 หน่วยกิต

668698	การศึกษาค้นคว้าอิสระ Independent Study	3(0-0-9)
--------	---	----------

5. วิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

ผู้เรียนสามารถเลือกรายวิชาอื่นในระดับบัณฑิตศึกษาข้างต้นและหรือรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในประเทศและต่างประเทศตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ความหมายของรหัสที่ใช้ในหลักสูตร

เลขรหัสสามตัวแรก	หมายถึง สาขาวิชา ดังต่อไปนี้
รหัส 661	หมายถึง การจัดการโรงแรม
รหัส 662	หมายถึง การจัดการการท่องเที่ยว
รหัส 663	หมายถึง การเงิน
รหัส 664	หมายถึง การบัญชี

รหัส 665	หมายถึง	การตลาด
รหัส 666	หมายถึง	การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ
รหัส 667	หมายถึง	การจัดการทรัพยากรมนุษย์
รหัส 668	หมายถึง	การจัดการ
รหัส 669	หมายถึง	วิชาชีพทั่วไปของคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
เลขรหัสตัวที่สี่	หมายถึง	ชั้นปีที่เปิดสอน
เลขรหัสตัวที่ห้ารหัสตัวที่ห้าของรหัส 668		

หมายถึง หมวดวิชาของเลขรหัส กลุ่มวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

เลข 1	หมายถึง	พื้นฐาน
เลข 2	หมายถึง	ภาวะผู้นำ
เลข 3	หมายถึง	นวัตกรรม
เลข 4	หมายถึง	การสื่อสาร
เลข 5	หมายถึง	วิจัย
เลข 6	หมายถึง	องค์การ
เลข 7	หมายถึง	การจัดการ
เลข 8	หมายถึง	สัมมนา
เลข 9	หมายถึง	การศึกษาค้นคว้า/วิทยานิพนธ์

เลขรหัสตัวสุดท้าย หมายถึง ลำดับรายวิชาในหมวดวิชาของรหัสตัวที่ห้า

3.1.4 แผนการศึกษา

แผนการเรียนของนิสิตในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ ในแต่ละภาคเรียนของปีการศึกษาเป็นดังนี้

แผน ก แบบ ก2

ปีที่ 1	ภาคการศึกษาต้น	หน่วยกิต
663511	การจัดการการเงิน	3(3-0-6)
665511	การจัดการการตลาดระดับโลก	3(3-0-6)
668511	การจัดการและพฤติกรรมองค์การ	3(3-0-6)
	รวม	9
ปีที่ 1	ภาคการศึกษาปลาย	หน่วยกิต
668521	ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม	3(3-0-6)
668641	กลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรอง	3(3-0-6)
668671	การวางแผนและการควบคุมการบริหาร	3(3-0-6)
668651	ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ	3(3-0-6)
	รวม	12

ปีที่ 2	ภาคการศึกษาต้น	หน่วยกิต
668661	การพัฒนาทีมงานและการบริหารองค์การ	3(3-0-6)
668672	การจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ	3(3-0-6)
668699	วิทยานิพนธ์	3
	รวม	9

ปีที่ 2	ภาคการศึกษาปลาย	หน่วยกิต
668699	วิทยานิพนธ์	9
	รวม	9

แผน ข

ปีที่ 1	ภาคการศึกษาต้น	หน่วยกิต
663511	การจัดการการเงิน	3(3-0-6)
665511	การจัดการการตลาดระดับโลก	3(3-0-6)
668511	การจัดการและพฤติกรรมองค์การ	3(3-0-6)
	รวม	9

ปีที่ 1	ภาคการศึกษาปลาย	หน่วยกิต
668521	ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม	3(3-0-6)
668641	กลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรอง	3(3-0-6)
668671	การวางแผนและการควบคุมการบริหาร	3(3-0-6)
668651	ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ	3(3-0-6)
	รวม	12

ปีที่ 2	ภาคการศึกษาต้น	หน่วยกิต
668661	การพัฒนาทีมงานและการบริหารองค์การ	3(3-0-6)
668672	การจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ	3(3-0-6)
668698	การศึกษาค้นคว้าอิสระ	3(0-0-9)
	รวม	9

ปีที่ 2	ภาคการศึกษาปลาย	หน่วยกิต
	วิชาเลือก	3(3-0-6)
	วิชาเลือก	3(3-0-6)
	วิชาเลือกเสรี	3(3-0-6)
	รวม	9

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน และสหกิจศึกษา)

ไม่มี

- ผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ไม่มี

- ช่วงเวลา
ไม่มี
- การจัดเวลาและตารางสอน
ไม่มี

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

ไม่มี

การวิเคราะห์โดยใช้ทรัพยากรเป็นฐาน (Resource-based approach)

คำว่า “ทรัพยากร” (Resource) หมายถึงสินทรัพย์ ความสามารถ กระบวนการ ทักษะหรือความรู้ ซึ่งที่อยู่ภายใต้การควบคุมขององค์กร ทรัพยากรต่างๆ เหล่านี้หากช่วยให้องค์กรมีความได้เปรียบถือว่าเป็นจุดแข็ง ในทางตรงกันข้ามหากทรัพยากรเหล่านี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ด้อยกว่าคู่แข่งถือเป็นจุดอ่อน

บาร์นี (Barney อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2553) ได้เสนอกรอบการวิเคราะห์ทรัพยากรสำคัญขององค์กร เรียกว่า “VRIO framework” โดยการตอบคำถาม 4 ข้อดังนี้

1. V = Value (คุณค่า) ทรัพยากรนั้นทำให้ได้เปรียบคู่แข่งหรือไม่

สิ่งที่องค์กรต้องใช้จุดอ่อนและจุดแข็ง เพื่อแสวงหาประโยชน์จากโอกาสและหลบเลี่ยงอุปสรรค ถึงแม้ว่าทรัพยากรสามารถเข้าถึงปัจจัยแวดล้อมได้หลายทางแต่ถ้าไม่สามารถสร้างคุณค่าได้ ศักยภาพทางการได้เปรียบก็ไม่เกิดขึ้น

2. R = Rareness (ความหายาก) ทรัพยากรนั้นคู่แข่งอื่นๆ มีหรือไม่

ความสามารถที่หาได้ยากที่เกิดขึ้นจากคู่แข่งน้อยราย ทรัพยากรภายในองค์กรที่มีคุณค่าจะถูกทำให้คุณค่าลดน้อยลงเมื่อคู่แข่งส่วนใหญ่มี ทรัพยากรเหมือนกันและสามารถใช้ประโยชน์เช่นเดียวกัน สุดท้ายก็เป็นเพียงแค่สร้างความเท่าเทียมในการแข่งขัน (Competitive parity) มิใช่ความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน

3. I = Imitability (ความสามารถในการลอกเลียน) ทรัพยากรนั้นหากผู้อื่นเลียนแบบแพงหรือไม่

ต้นทุนการลอกเลียนแบบที่สูงเป็นผลทำให้บริษัทอื่นไม่สามารถพัฒนาขึ้นได้โดยง่าย ถึงแม้ว่าองค์กรจะเข้าสู่ตลาดเป็นราย แรกๆ พร้อมด้วยทรัพยากรที่หาได้ยากแต่ถ้าคู่แข่งสามารถลอกเลียนแบบได้ง่ายความได้เปรียบในการแข่งขันจะเกิดขึ้นเพียงชั่วคราวเท่านั้น

4. O = Organization (องค์กร) ทรัพยากรนั้นองค์กรนำมาใช้ประโยชน์หรือไม่

ความสามารถที่ทดแทนไม่ได้จะต้องไม่มีความสามารถเทียบเคียงทางกลยุทธ์ทดแทนได้ ความสามารถที่ว่าเป็นแหล่งที่มาของความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน นอกจากนี้การจัดการองค์กร (Organization) ที่ดีและจำเป็นสำหรับการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมจากการสร้างโครงสร้างการทำงานที่อาศัยความร่วมมือที่เปิดโอกาสให้พนักงานมีส่วนร่วมในการคิดและการกระทำนำไปสู่ความได้เปรียบเชิงการแข่งขันอย่างยั่งยืน (Sustainable competitive advantage)

หากคำตอบที่ได้จากคำถามคือ “ใช่” สำหรับทรัพยากรใด ก็ตามในองค์กรก็แสดงว่าทรัพยากรนั้นถือเป็นจุดแข็งและเป็นความสามารถพิเศษ การวิเคราะห์และประเมินทรัพยากรหลักสำคัญขององค์กรดังกล่าว จุดมุ่งหมายสำคัญก็เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจว่า หากได้นำปัจจัยเหล่านี้เป็น ปัจจัยเชิงกลยุทธ์ภายใน (Internal strategic factors) ถือเป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อน จะช่วยให้เกิดผลดีต่อการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กรหรือไม่ เพราะปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นตัวกำหนดการดำเนินงานของบริษัทในอนาคต

ตารางที่ 2-4 การวิเคราะห์หลักสูตร แนวคิด และทฤษฎีตามความพึงพอใจของผู้เรียน

ทฤษฎี แนวคิด	V = Value (คุณค่า)
หลักสูตร : การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ	- หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม - เน้นด้านบูรณาการและพัฒนาศักยภาพในด้านการประดิษฐ์คิดค้นและการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ - ให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การ - เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd)	- สถาบันการศึกษาของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากล - มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต
Output	- ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ปฏิบัติได้จริงในการทำงาน
Outcomes	- เป็นผู้เชี่ยวชาญ/ที่ปรึกษาด้านการจัดการธุรกิจ - นักวิชาการ/นักวิจัยด้านการจัดการธุรกิจ - ผู้จัดการโครงการ/ผู้จัดการทั่วไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “การสำรวจความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตร การจัดการธุรกิจ (Business Management) คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา : กรณีศึกษา นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่ และ ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก” มีวิธีการดำเนินการวิจัยความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท โดยมีขั้นตอนดังนี้

รูปแบบการวิจัย

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพแบบผสม (Mixed Method) สำหรับศึกษาข้อมูลในเชิงปริมาณ (Quantitative research) ทำการสำรวจความต้องการและความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร โดยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างภายใต้กรอบ TQF และการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ทำการรวบรวมข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบมีโครงสร้างภายใต้แนวคิด VRIO framework

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่เกี่ยวข้องในการศึกษาคั้งนี้เป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีแนวโน้มต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรฯ ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 4 และผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมในเขตภาคตะวันออก ทั้งนี้ มีการสำรวจข้อคิดเห็นเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์ต่อการทำหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1) นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวนทั้งหมด 874 คน แบ่งออกเป็นชาย 187 คน หญิง 687 คน

2) ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก ประกอบด้วยนิคมอุตสาหกรรมทั้งหมด 23 นิคม ประกอบด้วย (1) นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ (2) นิคมอุตสาหกรรมเกตเวย์ (3) นิคมอุตสาหกรรมที เอฟ ดี (4) นิคมอุตสาหกรรมเหมราชชลบุรี (5) นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร (6) นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร (โครงการ 2) (7) นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (8) นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (แหลมฉบัง) (9) นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง (10) นิคมอุตสาหกรรมพานทองเกษม (11) นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (โครงการ 3) (12) นิคมอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ (13) นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด (14) นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) (15)

นิคมอุตสาหกรรมผาแดง (16) นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด (17) นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ (18) นิคมอุตสาหกรรมเหมราฮ์อีสเทิร์นซีบอร์ด (19) นิคมอุตสาหกรรมเอเชีย (20) นิคมอุตสาหกรรมอาร์ ไอ แอล (21) นิคมอุตสาหกรรมท่าเรือ เอเชีย เทอร์มินัล (22) นิคมอุตสาหกรรมระยอง (บ้านค่าย) (23) นิคมอุตสาหกรรมหลักชัยเมืองยาง

3) ผู้เชี่ยวชาญในด้านบริหารธุรกิจ จำนวน 3 คน

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ มีจำนวน 660 คนแบ่งเป็น นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา สุ่มโดยสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมรับความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 275 คน

สูตรในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

สูตรในการคำนวณ

$$n = \frac{N}{1+ N(e)^2}$$

เมื่อ	n	คือ	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ	จำนวนประชากร
	e	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า

แทนค่า

$$N = \frac{874}{1+ 874(0.05)^2}$$

$$= 274.41 \text{ หรือ } 275 \text{ คน}$$

และผู้ที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ ในกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร ซึ่งกำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมรับความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 384 คน

สูตรในการคำนวณ

$$n = \frac{P(1-P)(Z)^2}{e^2}$$

เมื่อ	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	P	=	ค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการจะสุ่มจากประชากรทั้งหมด
	e	=	ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง
	Z	=	ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

แทนค่า

$$n = \frac{0.5(1-0.5)(1.96)^2}{0.05^2}$$

$$= 384.16 \text{ คน หรือ } 385 \text{ คน}$$

รวมกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยนิสิตชั้นปีที่ 4 คณะการจัดการและการท่องเที่ยว และผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกได้ทั้งสิ้นจำนวน 660 คน โดยเก็บแบบสอบถามได้ 560 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.85

ทั้งนี้ การสุ่มตัวอย่างจากผู้เชี่ยวชาญในด้านบริหารธุรกิจ ใช้การสุ่มโดยไม่อาศัยหลักความน่าจะเป็น (Non-probability sampling) เป็นการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารธุรกิจ 3 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรการจัดการธุรกิจ (Business Management) คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด คือ แบบสอบถามเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

แบบสอบถามเชิงปริมาณ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

การศึกษาเชิงปริมาณในงานวิจัยนี้มุ่งเน้นการสำรวจเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ความต้องการ และความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร ตลอดจนความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาที่จะเปิดสอนในหลักสูตร โดยใช้แบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามด้านความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อหลักสูตร จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย รูปแบบของแผนการเรียน รายวิชา วิชาเอกเลือก กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อ และความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ โดยรูปแบบของคำถามมีดังนี้

- แบบสอบถามที่มีคำตอบให้เลือก 2 ทาง จำนวน 3 ข้อ
- แบบสอบถามแบบอันตรภาคชั้น (Interval scale) โดยใช้สเกล 5 อันดับ ในการสำรวจความเหมาะสมและความน่าสนใจตามความคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยที่ 5 แทนความเหมาะสมและน่าสนใจมากที่สุด และ 1 แทนความเหมาะสมและน่าสนใจน้อยที่สุดจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สภาพภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน เพื่อวิเคราะห์และสรุปผลว่า ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมีลักษณะแบบใด โดยรูปแบบของคำถามมีดังนี้

- แบบสอบถามที่มีคำตอบให้เลือก 2 ทาง จำนวน 1 ข้อ
- แบบสอบถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก จำนวน 4 ข้อ

เมื่อพัฒนาข้อคำถามแล้ว ได้นำแบบสอบถามไปการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา

แบบสอบถามเชิงคุณภาพ

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในด้านการอภิเคราะห์ทรัพยากรสำคัญขององค์การที่เรียกว่า “VRIO framework” ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณค่าเฉพาะตัว

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ทางคณะผู้วิจัยได้มีการพัฒนาแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลรายวิชาและแผนการเรียน จากหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับ VRIO framework ในทฤษฎี Resource based theory และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเนื้อหาของแบบสอบถามให้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น
4. ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามหลังการปรับปรุงไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น บริษัทไม่ถูกสุ่มในนิคม จำนวน 30 ชุด
5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ออกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนของแบบสอบถามเชิงคุณภาพที่จะเก็บข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้กรอบการวิเคราะห์ทรัพยากรสำคัญขององค์การที่เรียกว่า “VRIO framework” ได้มีวิธีการพัฒนาเครื่องมือในระหว่างขั้นตอนการศึกษาข้อมูลเพื่อสร้างแบบสอบถาม โดยใช้ Operational definition tables หรือตารางนิยามศัพท์ปฏิบัติการ ดังนี้

ตารางที่ 3-1 การให้ความหมายและคำถามสำหรับแต่ละตัวแปร ทฤษฎี VRIO framework

ชื่อทฤษฎี	ตัวแปร	ความหมาย	คำถาม	อ้างอิง
VRIO framework (Barney,1991)	- V (Value)	กำหนดคุณลักษณะเพื่อให้ได้เปรียบคู่แข่ง เป็นสิ่งที่ต้องการต้องใช้จุดอ่อนและจุดแข็ง เพื่อแสวงหาประโยชน์จากโอกาสและลบล้างอุปสรรค	1. ท่านมีวิธีการ/แนวทางอย่างไรเพื่อให้หลักสูตรการจัดการมหาดบัณฑิตได้เปรียบสถาบันอื่นๆ	Barney อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2553
	- R (Rareness)	ความเป็นเอกลักษณ์ของทรัพยากรนั้น ๆ ความสามารถที่หาได้ยากที่เกิดขึ้นจากคู่แข่งชั้นน้อยราย	2. ท่านมีวิธีการ/แนวทางอย่างไรในการสร้างหลักสูตรการจัดการมหาดบัณฑิตให้มีความเป็นเอกลักษณ์	
	- I (Imitability)	ต้นทุนการลอกเลียนแบบที่สูงเป็นผลทำให้คู่แข่งไม่สามารถพัฒนาขึ้นได้โดยง่าย	3. ท่านมีวิธีการ/แนวทางอย่างไรเพื่อหลีกเลี่ยงการลอกเลียนแบบจากสถาบันอื่น	
	-O (organization)	ทรัพยากรนั้นองค์กรนำมาใช้ประโยชน์ได้ โดยอาศัยความร่วมมือที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิดและการกระทำไปสู่ความได้เปรียบเชิงการแข่งขันอย่างยั่งยืน	4. ท่านมีวิธีการ/แนวทางอย่างไรที่จะใช้ทรัพยากรในสถาบันให้เกิดประโยชน์สูงสุด	

จากตาราง 3-1 เป็นการแสดงตัวแปรจาก VRIO framework และศึกษาความหมายของตัวแปรแต่ละตัวเพื่อนำมาตั้งคำถามให้มีเนื้อหาที่ถูกต้องชัดเจน ก่อนจะนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจริงจากผู้เชี่ยวชาญในด้านบริหารธุรกิจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คณะผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ถูกรวบรวมวิเคราะห์แปลผลเอาไว้แล้วจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

- เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา
- ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คณะผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 500 คน แบ่งเป็นนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะการจัดการและการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 150 คน ผู้ที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกจำนวน 350 คน โดยได้ทำการแจกแบบสอบถามเกินกว่าจำนวนตัวอย่างที่กำหนด เพื่อเป็นการสำรองให้ได้รับจำนวนแบบสอบถามกลับมาไม่ต่ำกว่าที่วางแผนไว้ ทำให้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 650 ชุด แบ่งเป็นนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะการจัดการและการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 200 ชุด ผู้ที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกจำนวน 450 ชุด ซึ่งจากการสุ่มจับสลากได้กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก 3 แห่ง ได้แก่ 1. นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร 2. นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง 3.

นิคมอุตสาหกรรมศรีสุทธารักษ์ และใช้แบบสอบถามเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญในด้านบริหารธุรกิจจำนวน 3 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะประกอบด้วย 2 ประเภท ตามรูปแบบของแบบสอบถาม ดังนี้

แบบสอบถามเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกับข้อมูลด้านความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตร ความพึงพอใจในคุณค่าของหลักสูตร และข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย

4.21 – 5.00	แสดงถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด
3.41 – 4.20	แสดงถึงระดับความพึงพอใจมาก
2.61 – 3.40	แสดงถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง
1.81 – 2.60	แสดงถึงระดับความพึงพอใจน้อย
1.00 – 1.80	แสดงถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

แบบสอบถามเชิงคุณภาพ จะใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ในการวิเคราะห์คำตอบในเรื่องกรอบการวิเคราะห์ทรัพยากรสำคัญขององค์กร ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง “ การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตร การจัดการธุรกิจ (Business Management) คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา : กรณีศึกษา นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่ และ ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก ” ข้อมูลเชิงปริมาณได้จาก นิสิตระดับอุดมศึกษาปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา 157 ชุด และผู้ที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก 403 ชุด ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารธุรกิจจำนวน 3 คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นจะแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา
- ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากผู้ที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก
- ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารธุรกิจ
- ตอนที่ 6 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4-1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	229	40.9
	หญิง	331	59.1
	รวม	560	100.0
อายุ	น้อยกว่า 20 ปี	8	1.4
	20 – 25 ปี	342	61.1
	26 – 30 ปี	167	29.8
	36 – 40 ปี	39	7.0
	41 – 45 ปี	3	0.7
	รวม	560	100.0
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ	โสด	419	74.8
	สมรส	141	25.2
	รวม	560	100.0

ระดับการศึกษา	กำลังศึกษา ระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4	157	28.0
	จบการศึกษาระดับ ปริญญาตรี	403	28.0
	รวม	560	100.0
รายได้ต่อเดือน	ไม่เกิน 10,000 บาท	126	22.5
	10,001 – 20,000 บาท	335	59.8
	20,001 – 30,000 บาท	90	16.1
	30,001 – 40,000 บาท	8	1.4
	มากกว่า 50,000 บาท	1	.2
	รวม	560	100.0

ตารางที่ 4-1 แสดงจำนวนและร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 เพศชาย จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 40.9 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 25 ปี จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมา มีอายุ 26 – 30 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 อายุ 36 – 40 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 น้อยกว่า 20 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 และอายุ 41 – 45 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ ในส่วนของสถานภาพ พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 419 คน คิดเป็นร้อยละ 74.8 สถานภาพสมรส จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 เมื่อพิจารณาที่ระดับการศึกษา พบว่า จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 403 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 กำลังศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 และเมื่อพิจารณาถึงรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 335 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 รองลงมาไม่เกิน 10,000 บาทจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาทจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 และ มากกว่า 50,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2

ตารางที่ 4-2 จำนวนและร้อยละ กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำแนกตามคณะ/สาขาที่กำลังศึกษา

คณะ/สาขาที่กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการและการท่องเที่ยว	157	100.0
รวม	157	100.0

ตารางที่ 4-2 แสดงจำนวนและร้อยละ กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4-3 จำนวนและร้อยละ กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
จำแนกตามคณะ/สาขาที่กำลังศึกษา

คณะ/สาขาที่กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรศาสตร์	1	0.2
การจัดการ, บริหารธุรกิจ	245	60.8
มนุษยศาสตร์	10	2.5
นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์	55	13.6
ศึกษาศาสตร์	20	5.0
ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม	1	0.2
วิศวกรรมศาสตร์	25	6.2
นิเทศศาสตร์	24	6.0
อักษรศาสตร์	1	0.2
เศรษฐศาสตร์	2	0.5
สารสนเทศคอมพิวเตอร์	10	2.5
วิทยาศาสตร์	5	1.2
โลจิสติกส์	4	1.0
รวม	403	100

ตารางที่ 4-3 แสดงจำนวนและร้อยละ กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามคณะ/สาขาที่กำลังศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่จบสาขาหรือคณะการจัดการบริหารธุรกิจจำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 รองลงมา คือ คณะนิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 คณะนิเทศศาสตร์จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 คณะศึกษาศาสตร์จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 คณะวิศวกรรมศาสตร์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 และคณะสารสนเทศคอมพิวเตอร์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ ในส่วนที่เหลือเป็นสาขา วิทยาศาสตร์จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 โลจิสติกส์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 เศรษฐศาสตร์จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 อักษรศาสตร์เกษตรศาสตร์ และทรัพยากรสิ่งแวดล้อมมีจำนวนเท่ากัน คือ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2

ตารางที่ 4-4 จำนวนและร้อยละ ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ
จำแนกตามคณะ/สาขาที่กำลังศึกษา

คณะ/สาขาที่กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรศาสตร์	1	0.3
การจัดการบริหารธุรกิจ	228	71.9
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	5	1.6
นิติศาสตร์และรัฐศาสตร์	32	10.1
ศึกษาศาสตร์	15	4.7
ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม	1	0.3

วิศวกรรมศาสตร์	4	1.3
นิเทศศาสตร์	15	4.7
อักษรศาสตร์	1	0.3
เศรษฐศาสตร์	2	0.6
สารสนเทศคอมพิวเตอร์	8	2.5
วิทยาศาสตร์	3	0.9
โลจิสติกส์	2	0.6
รวม	317	100

ตารางที่ 4-4 แสดงจำนวนและร้อยละความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจจำแนกตามคณะ/สาขาที่กำลังศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจส่วนใหญ่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาด้านการจัดการบริหารธุรกิจ จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 รองลงมา คือ คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 คณะศึกษาศาสตร์และนิเทศศาสตร์มีจำนวนที่เท่ากัน คือ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 คณะสารสนเทศคอมพิวเตอร์จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6

ตารางที่ 4-5 จำนวนและร้อยละ เหตุผลที่ให้ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ

เหตุผลที่ให้ความสนใจในหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
อยากเรียนต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	26	8.2
อยากเพิ่มความรู้ ด้านเนื้อหาทฤษฎี ให้ลึกซึ้ง เช่น ด้านการวางแผน การตัดสินใจ การวิเคราะห์สถานการณ์ การจัดการบุคคล ฯลฯ	65	20.5
อยากได้เงินเดือนมากขึ้น และเพิ่มโอกาสในการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน และอยากมีงานทำที่ดีขึ้น	18	5.7
จัดการเรียนการสอนในวันเสาร์และอาทิตย์	18	5.7
ต้องการเรียนและทำงานไปพร้อมกัน	10	3.2
เหมาะสำหรับคนทำงานในโรงงาน	2	0.6
เนื้อหาของหลักสูตรน่าสนใจ/มีความคุ้มค่าถ้าได้เรียน	19	6.0
สามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำงานได้จริง	4	1.3
เพื่อต่อยอดทางธุรกิจของตนเอง	7	2.2
ต้องการมีประสบการณ์มากขึ้น	11	3.5
ค่าใช้จ่ายไม่แพง	3	0.9
มีเวลาเรียน	2	0.6
น่าจะเรียนง่าย	1	0.3
มีเวลาว่าง	1	0.3
ไม่ระบุเหตุผล	130	41.0
รวม	317	100.0

ตารางที่ 4-5 แสดงจำนวนและร้อยละ เหตุผลที่ให้ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ พบว่า เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ โดยส่วนใหญ่ คือ ไม่ระบุเหตุผล จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมา คือ อยากเพิ่มความรู้ ด้านเนื้อหาทฤษฎี ให้ลึกซึ้งเช่น ด้านการวางแผน การตัดสินใจ การวิเคราะห์สถานการณ์ การจัดการบุคคล ฯลฯ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 รองลงมา คือ อยากเรียนต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 เนื้อหาของหลักสูตรน่าสนใจ/มีความคุ้มค่าถ้าได้เรียน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 อยากได้เงินเดือนมากขึ้น และเพิ่มโอกาสในการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงานและอยากมีงานทำที่ดีขึ้น และจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์และอาทิตย์ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 เท่ากัน ต้องการมีประสบการณ์มากขึ้น จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 ต้องการเรียนและทำงานไปพร้อมกัน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 เพื่อต่อยอดทางธุรกิจของตนเอง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 สามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำงานได้จริง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ค่าใช้จ่ายไม่แพง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 เหมาะสำหรับคนทำงานในโรงงาน และมีเวลาเรียน มีจำนวน 2 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.6 และน่าจะเรียนง่าย และมีเวลาว่างจำนวน 1 คน เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 0.3

ตารางที่ 4-6 จำนวนและร้อยละ เหตุผลที่ไม่ให้ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ

เหตุผลที่ไม่ให้ความสนใจในหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการทำงานเพียงอย่างเดียว และอยากได้ประสบการณ์ตรงจากการทำงาน	34	14.0
ไม่มีเวลามาเรียน	17	7.0
ต้องการศึกษาสาขาอื่น	9	3.7
ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเรียน เพราะมีภาระเยอะ เงินเดือนน้อย	8	3.3
ทำงานวันจันทร์ถึงวันเสาร์ /วันหยุดไม่ตรงกับที่เปิดสอนวันเสาร์อาทิตย์	127	52.3
ไม่อยากเรียนต่อ /ไม่พร้อมที่จะเรียน/ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเรียน/ต้องการเก็บเงิน	8	3.3
ค่าใช้จ่ายในการเรียนแพงหรือสูงเกินไป	10	4.1
เป็นสาขาที่ไม่ชอบและไม่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนจบมา	8	3.3
ใช้เวลาในการเรียนนานเกินไป	1	0.4
เรียนจบมาแล้วหางานทำยาก	1	0.4
ไม่ระบุเหตุผล	20	8.2
รวม	243	100.0

ตารางที่ 4-6 แสดงจำนวนและร้อยละ เหตุผลที่ไม่ให้ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ พบว่า เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างไม่สนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจส่วนใหญ่ คือ ทำงานวันจันทร์ถึงวันเสาร์ /วันหยุดไม่ตรงกับที่เปิดสอนวันเสาร์อาทิตย์จำนวน

127 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมา คือ ต้องการทำงานเพียงอย่างเดียว และอยากได้ประสบการณ์ตรง
จากการทำงาน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 ไม่ระบุเหตุผล จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 ไม่มี
เวลาเรียน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 ค่าใช้จ่ายในการเรียนแพงหรือสูงเกินไป จำนวน 10 คน คิด
เป็นร้อยละ 4.1 ต้องการศึกษาด้านอื่น จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 ไม่อยากเรียนต่อ /ไม่พร้อมที่จะ
เรียน/ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเรียน/ต้องการเก็บเงิน และเป็นสาขาที่ไม่ชอบและไม่เกี่ยวข้องกับการทำงาน
ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนจบมา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 เท่ากัน และใช้เวลาในการเรียนนานเกินไป
และ เรียนจบมาแล้วหางานทำยาก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 เท่ากัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาต่างๆ ใน
หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ

ตารางที่ 4-7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน
(วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) (n = 560 คน)

รายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	ลำดับที่
การจัดการการเงิน (Financial Management)	3.31	.981	ปานกลาง	4
การจัดการการตลาดระดับโลก (Global Marketing Management)	3.33	1.001	ปานกลาง	3
การจัดการและพฤติกรรมองค์การ (Management and Organizational Behavior)	3.39	1.030	ปานกลาง	1
ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ (Business Research Methodology)	3.22	1.036	ปานกลาง	5
การจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ (Strategic Management & Decision Making)	3.34	1.050	ปานกลาง	2
โดยรวม	3.32	.731	ปานกลาง	

ตารางที่ 4-7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน
(วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน)พบว่า ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน)
โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 (S.D. = 0.731) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า
ทุกวิชาอยู่ในระดับปานกลาง โดยวิชาการจัดการและพฤติกรรมองค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.39 (S.D. =
1.030) รองลงมา คือ วิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 (S.D. = 1.050)
วิชาการจัดการการตลาดระดับโลก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 (S.D. = 1.001) วิชาการจัดการการเงิน มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.31 (S.D. = 0.981) และวิชาระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 3.22 (S.D. =1.036)

ตารางที่ 4-8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับ
(วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) (n = 560 คน)

รายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน)	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม	ลำดับที่
การวางแผนและการควบคุมการบริหาร (Management Planning and Control)	3.40	1.019	ปานกลาง	1
ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม (Leadership and Social Responsibility)	3.32	1.052	ปานกลาง	2
การจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา องค์การ (Change Management and Organization Development)	3.31	1.013	ปานกลาง	3
การจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ (Managing Innovation and Entrepreneurship)	3.31	.993	ปานกลาง	3
โดยรวม	3.33	.76825	ปานกลาง	

ตารางที่ 4-8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอก
บังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน)พบว่า ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอก
การจัดการต้องเรียน) โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 (S.D. = 0.76825) และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า ทุกวิชาอยู่ในระดับปานกลาง โดยวิชาการวางแผนและการควบคุมการบริหาร มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ 3.40 (S.D. = 1.019) รองลงมา คือ วิชาภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 (S.D. = 1.052) และวิชาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมี 2 วิชา คือ วิชาการจัดการการ
เปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 (S.D. = 1.013) และ วิชาการจัดการนวัตกรรม
และการประกอบการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 (S.D. = 0.993)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร

ตารางที่ 4-9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร (n = 560 คน)

ความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความสนใจ	ลำดับที่
พฤติกรรมองค์การ (Organizational Behavior)	3.07	.943	ปานกลาง	11
การวางแผนและการควบคุมการบริหาร (Management Planning and Control)	3.39	.893	ปานกลาง	2
ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม (Leadership and Social Responsibility)	3.46	.993	ปานกลาง	1

การจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา องค์การ(Change Management and Organization Development)	3.29	1.007	ปานกลาง	5
การจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ (Managing Innovation and Entrepreneurship)	3.21	.993	ปานกลาง	9
สารสนเทศเพื่อการจัดการธุรกิจ (Business Management Information Systems)	3.31	1.063	ปานกลาง	3
กลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรอง (Communication and Negotiation Strategy)	3.31	1.076	ปานกลาง	3
การพัฒนาทีมงานและการบริหารองค์การ (Team and Organization Management)	3.23	1.050	ปานกลาง	8
การจัดการธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์และการพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์(E-Business and E-Commerce Management)	3.13	1.117	ปานกลาง	10
การจัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ (Supply Chain and Logistics Management)	3.06	1.046	ปานกลาง	12
การบริหารโครงการ (Project Management)	3.29	.909	ปานกลาง	5
การผลิตและการดำเนินงาน (Production and Operation Management)	3.29	.958	ปานกลาง	5
โดยรวม	3.26	.661	ปานกลาง	

ตารางที่ 4-9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร พบว่า ความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 (S.D. = 0.661) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า ทุกวิชาอยู่ในระดับปานกลางโดยวิชาที่ได้รับความสนใจ 4 อันดับแรกได้แก่ วิชาภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.46 (S.D. = 0.993) อันดับสองได้แก่ วิชาการวางแผนและการควบคุมการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 (S.D. = 0.893) อันดับสามมี 2 วิชา ได้แก่ วิชาสารสนเทศเพื่อการจัดการธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 (S.D. = 1.063) และวิชากลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 (S.D. = 1.076)

ส่วนวิชาอื่นๆ มีความสนใจรองลงมา ได้แก่ วิชาการบริหารโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 (S.D. = 0.909) วิชาการผลิตและการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 (S.D. = 0.958) วิชาการจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 (S.D. = 1.007) วิชาการพัฒนาทีมงานและการบริหารองค์การมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 (S.D. = 1.050) วิชาการจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 (S.D. = 0.993) วิชาการจัดการธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์และการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 (S.D. = 1.117) วิชาพฤติกรรมองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 (S.D. = 0.943) และอันดับสุดท้ายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิชาการจัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 (S.D. = 1.046)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ

ตารางที่ 4-10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้	$\bar{X}$	SD	ระดับความคาดหวัง	ลำดับที่
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.75	.653	มาก	2
ด้านความรู้	3.68	.658	มาก	3
ด้านปัญญา	3.65	.657	มาก	4
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบ	3.78	.623	มาก	1
ด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.59	.626	มาก	5
โดยรวม	3.69	.557	มาก	

ตารางที่ 4-10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจพบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่ได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D. = 0.557) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 3.78 (S.D. = 0.623) รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 (S.D. = 0.653) ด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 (S.D. = 0.658) ด้านปัญญามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 (S.D. = 0.657) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 (S.D. = .626)

ตารางที่ 4-11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
เป็นผู้มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูงทั้งต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม	3.81	.746	มาก	1
มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นปกตินิสัย	3.74	.814	มาก	2
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยคุณธรรมและจริยธรรม	3.73	.843	มาก	3
เคารพในระเบียบและกฎเกณฑ์ขององค์กรและสังคม	3.71	.851	มาก	4
โดยรวม	3.75	.653	มาก	

ตารางที่ 4-11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจพบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 (S.D. = 0.653) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ คือ เป็นผู้มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูงทั้งต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.81 (S.D. = 0.746) รองลงมา คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นปกตินิสัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 (S.D. = 0.814) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 (S.D. = 0.843) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เคารพในระเบียบและกฎเกณฑ์ขององค์กรและสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 (S.D. = 0.851)

ตารางที่ 4-12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านความรู้	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
เข้าใจ วิเคราะห์หลักการและทฤษฎีด้านการจัดการธุรกิจได้	3.69	.764	มาก	2
สามารถนำหลักการและทฤษฎีไปประยุกต์ในหน้าที่การงานได้	3.72	.837	มาก	1
เข้าใจ และวิเคราะห์หลักการของศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องและนำมาใช้เป็นพื้นฐานของการจัดการธุรกิจได้	3.64	.812	มาก	3
โดยรวม	3.68	.658	มาก	

ตารางที่ 4-12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจพบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 (S.D. = 0.658) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ คือสามารถนำหลักการและทฤษฎีไปประยุกต์ในหน้าที่การงานได้มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด คือ 3.72 (S.D. = 0.837) เข้าใจ วิเคราะห์หลักการและทฤษฎีด้านการจัดการธุรกิจได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D. = 0.764) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เข้าใจ และวิเคราะห์หลักการของศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องและนำมาใช้เป็นพื้นฐานของการจัดการธุรกิจได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 (S.D. = 0.812)

ตารางที่ 4-13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญญาที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านปัญญา	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยใช้หลักการที่ได้เรียนมา ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ในสถานการณ์จริงได้	3.76	.762	มาก	1

สามารถแก้ปัญหาทางการจัดการธุรกิจได้โดย	3.63	.811	มาก	2
นำหลักการต่างๆ มาอ้างอิงได้อย่างเหมาะสม				
มีความเฝ้าหาความรู้	3.56	.833	มาก	3
โดยรวม	3.66	.657	มาก	

ตารางที่ 4-13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญหาที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจพบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญหาที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 (S.D. = 0.657) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ คือ มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยใช้หลักการที่ได้เรียนมา ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ในสถานการณ์จริงได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.76 (S.D. = 0.762) รองลงมา คือ สามารถแก้ปัญหาทางการจัดการธุรกิจได้โดยนำหลักการต่างๆ มาอ้างอิงได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 (S.D. = 0.811) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความเฝ้าหาความรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 (S.D. = 0.833)

ตารางที่ 4-14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับ ความรับผิดชอบ	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	3.91	.692	มาก	1
มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.80	.747	มาก	2
สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และ วัฒนธรรมองค์กร	3.77	.818	มาก	3
มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและ บุคคลทั่วไป	3.76	.870	มาก	4
มีภาวะผู้นำ	3.68	.852	มาก	5
โดยรวม	3.77	.623	มาก	

ตารางที่ 4-14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจพบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 (S.D. = 0.623) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ คือ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.91 (S.D. = 0.692) รองลงมา คือ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 (S.D. = 0.747) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 (S.D. = 0.818) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไปมีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.76 (S.D. = 0.870) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 (S.D. = 0.852)

ตารางที่ 4-15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะในการวิเคราะห์การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 560 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
มีทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.76	.750	มาก	1
สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอ	3.69	.775	มาก	2
ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์และนำเสนอ	3.36	.955	ปานกลาง	5
มีทักษะในการบริหารจัดการโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.46	.878	ปานกลาง	4
ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้	3.68	.852	มาก	3
โดยรวม	3.59	.626	มาก	

ตารางที่ 4-15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจพบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 (S.D. = 0.626) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยข้อที่มีความคาดหวังอยู่ในระดับมา คือ มีทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 3.76 (S.D. = 0.750) รองลงมา คือ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D. = 0.775) และใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 (S.D. = 0.852) ส่วนข้อที่มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีทักษะในการบริหารจัดการโดยใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 (S.D. = 0.878) และใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และสถิติใน การวิเคราะห์และนำเสนอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 (S.D. = 0.955) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ

ตารางที่ 4-16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ (n = 560 คน)

ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
ค่าใช้จ่ายในการเรียน	3.50	.919	มาก	7
ความสะดวกในการเดินทาง	3.56	.753	มาก	5
เวลาเรียนที่เอื้ออำนวย	3.61	.866	มาก	3
สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน	3.61	.880	มาก	4
ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	3.32	.865	ปานกลาง	9
คณาจารย์ผู้สอน	3.49	.924	ปานกลาง	8
หลักสูตรตรงกับความต้องการของผู้เรียน	3.54	1.070	มาก	6
หลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาด	3.32	1.178	ปานกลาง	9
ความทันสมัยของหลักสูตร	3.65	.928	มาก	2
การได้สร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเรียน	4.03	.699	มาก	1
โดยรวม	3.56	.592	มาก	

ตารางที่ 4-16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อพบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 (S.D. = 0.592) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยปัจจัยที่มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การได้สร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 (S.D. = 0.699) รองลงมา คือ ความทันสมัยของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 (S.D. = 0.928) เวลาเรียนที่เอื้ออำนวยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 (S.D. = 0.866) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 (S.D. = 0.880) ความสะดวกในการเดินทางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 (S.D. = 0.753) หลักสูตรตรงกับความต้องการของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 (S.D. = 1.070) และ ค่าใช้จ่ายในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 (S.D. = 0.919) ในส่วนของข้อที่มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ คณาจารย์ผู้สอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 (S.D. = 0.924) ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 (S.D. = 0.865) และหลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 (S.D. = 1.178) โดยสองปัจจัยหลังเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management)

ตารางที่ 4-17 จำนวนและร้อยละ ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ

ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
1. ถ้าหลักสูตรนี้ จะเปิดในปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาศึกษา 2 ปี มีค่าใช้จ่ายรวมตลอดหลักสูตรโดยประมาณ 200,000 บาท โดยสามารถแบ่งจ่ายเป็น 4 งวด และเรียนวันเสาร์ – อาทิตย์		
สนใจ	317	56.6
ไม่สนใจ	243	43.4
รวม	560	100.0
2. ถ้าสนใจจะศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ ท่านต้องการเรียนแบบใด		
เรียนแบบทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้จะมุ่งเน้นการวิจัย หรือศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก)	65	20.5
เรียนแบบไม่ทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้ต้องเรียนวิชาเอกเลือก และการค้นคว้าอิสระ แทนการทำ วิทยานิพนธ์)	252	79.5
รวม	317	100.0

ตารางที่ 4-17 แสดงจำนวนและร้อยละ ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management) ผลการวิเคราะห์พบว่าถ้าหลักสูตรนี้ จะเปิดในปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาศึกษา 2 ปี มีค่าใช้จ่ายรวมตลอดหลักสูตรโดยประมาณ 200,000 บาท โดยสามารถแบ่งจ่ายเป็น 4 งวด และเรียนวันเสาร์ – อาทิตย์จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 560 คนมีความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management) จำนวน 317 คน คิดเป็นร้อยละ 56.6 และมีความต้องการเรียนแบบทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้จะมุ่งเน้นการวิจัย หรือศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก) จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 สนใจเรียนแบบไม่ทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้ต้องเรียนวิชาเอกเลือก และการค้นคว้าอิสระ แทนการทำ วิทยานิพนธ์) จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 79.5

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะสำหรับการเปิดหลักสูตร

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในแบบสอบถามทั้งหมด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะสำหรับการเปิดหลักสูตร ดังนี้

1. มีหัวข้อหรือประเด็นหรือเนื้อหาที่น่าสนใจหลายประเด็น
2. สามารถนำมาพัฒนาสายงานการผลิต

- 3. สามารถนำหลักการสื่อสารที่ดี ถูกต้องไปใช้ในการทำงานได้จริง
- 4. การวิจัยน่าสนใจสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ของสาขานี้
- 5. หลักสูตรมีความหลากหลาย
- 6. มีผลต่อการบริหารงานเป็นอย่างดี
- 7. เมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถทำธุรกิจได้
- 8. เป็นหลักสูตรที่ช่วยเพิ่มศักยภาพของตนเองได้ดี
- 9. มีความน่าเชื่อถือ
- 10. เรียนวิชาเอกอย่างเดียวจะได้เนื้อหามากกว่าการทำวิทยานิพนธ์
- 11. ไม่ชอบให้มีการทำวิทยานิพนธ์/งานนิพนธ์
- 12. เป็นหลักสูตรที่คนส่วนใหญ่เรียนได้ เพราะเป็นสาขาที่หลายๆ อาชีพต้องการ
- 13. มีการค้นคว้าแบบอิสระ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ

ตารางที่ 4-18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) (n = 157 คน)

รายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน)	$\bar{X}$	SD	ความคิดเห็น	ลำดับที่
การจัดการการเงิน (Financial Management)	3.68	.968	มาก	4
การจัดการการตลาดระดับโลก (Global Marketing Management)	3.87	.966	มาก	3
การจัดการและพฤติกรรมองค์การ (Management and Organizational Behavior)	4.00	.961	มาก	1
ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ (Business Research Methodology)	3.63	1.052	มาก	5
รายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน)	$\bar{X}$	SD	ความคิดเห็น	ลำดับที่
การจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ (Strategic Management & Decision Making)	3.99	.961	มาก	2
โดยรวม	3.83	.756	มาก	

ตารางที่ 4-18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) พบว่า ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 (S.D. = 0.756) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า อยู่ในระดับมากทุกวิชา คือ วิชาการจัดการและพฤติกรรมองค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.00 (S.D. = 0.961) รองลงมา คือ วิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 (S.D. = 0.961) วิชาการจัดการการตลาดระดับโลก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 (S.D. = 0.966) วิชาการจัดการการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

3.68 (S.D. = 0.968) และวิชาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิชาการระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 (S.D. = 1.052)

ตารางที่ 4-19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) (n = 157 คน)

รายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน)	$\bar{X}$	SD	ความคิดเห็น	ลำดับที่
การวางแผนและการควบคุมการบริหาร (Management Planning and Control)	4.04	.940	มาก	2
ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม (Leadership and Social Responsibility)	4.06	.962	มาก	1
การจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์กร (Change Management and Organization Development)	3.85	.893	มาก	3
การจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ (Managing Innovation and Entrepreneurship)	3.69	.933	มาก	4
โดยรวม	3.91	.791	มาก	

ตารางที่ 4-19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) พบว่า ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 (S.D. = 0.791) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า ทุกวิชาอยู่ในระดับปานกลาง โดยวิชาภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.06 (S.D. = 0.962) รองลงมา คือ วิชาการวางแผนและการควบคุมการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 (S.D. = 0.940) ลำดับถัดมา คือ วิชาการจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 (S.D. = 0.893) และวิชาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิชาการจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D. = 0.933)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร

ตารางที่ 4-20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (n = 157 คน)

ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน	$\bar{X}$	SD	ความคิดเห็น	ลำดับที่
พฤติกรรมองค์กร (Organizational Behavior)	3.48	.896	ปานกลาง	12
การวางแผนและการควบคุมการบริหาร (Management Planning and Control)	4.01	.847	มาก	2
ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม (Leadership and Social Responsibility)	3.96	.929	มาก	4
การจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์กร	3.76	.827	มาก	8

(Change Management and Organization Development)				
การจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ	3.65	.831	มาก	10
(Managing Innovation and Entrepreneurship)				
สารสนเทศเพื่อการจัดการธุรกิจ	3.97	.943	มาก	3
(Business Management Information Systems)				
กลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรอง	4.04	.876	มาก	1
(Communication and Negotiation Strategy)				
การพัฒนาทีมงานและการบริหารองค์การ	3.92	.940	มาก	6
(Team and Organization Management)				
การจัดการธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์และการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	3.94	.882	มาก	5
(E-Business and E-Commerce Management)				
การจัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์	3.64	.941	มาก	11
(Supply Chain and Logistics Management)				
การบริหารโครงการ (Project Management)	3.69	.883	มาก	9
การผลิตและการดำเนินงาน (Production and Operation Management)	3.77	.891	มาก	7
โดยรวม	3.82	.620	มาก	

ตารางที่ 4-20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชา แกนพบว่า ความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า แต่ละวิชาอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยวิชาที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีดังนี้ คือ วิชากลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.04 (S.D. = 0.876) รองลงมา คือ วิชาการวางแผนและการควบคุมการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 (S.D. = 0.847) วิชาสารสนเทศเพื่อการจัดการธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 (S.D. = 0.943) วิชาภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 (S.D. = 0.929) วิชาการจัดการธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์และการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 (S.D. = 0.882) วิชาการพัฒนาทีมงานและการบริหารองค์การมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 (S.D. = 0.940) วิชาการผลิตและการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 (S.D. = 0.891) วิชาการจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 (S.D. = 0.827) วิชาการบริหารโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D. = 0.883) วิชาการจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 (S.D. = 0.831) วิชาการจัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 (S.D. = 0.941) และวิชาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิชาพฤติกรรมองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 (S.D. = 0.896)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ

ตารางที่ 4-21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.14	.869	มาก	4
ด้านความรู้	4.17	.743	มาก	2
ด้านปัญญา	4.15	.741	มาก	3
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบ	4.31	.715	มาก	1
ด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.99	.724	มาก	5
โดยรวม	4.15	.662	มาก	

ตารางที่ 4-21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ พบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 (S.D. = 0.662) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 (S.D. = 0.715) รองลงมา คือ ด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 (S.D. = 0.743) ด้านปัญญามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 (S.D. = 0.741) ด้านคุณธรรม จริยธรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 (S.D. = 0.869) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 (S.D. = 0.724) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
เป็นผู้มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูงทั้งต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม	4.07	.928	มาก	4
มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นปกตินิสัย	4.20	.939	มาก	1
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยคุณธรรมและจริยธรรม	4.19	.928	มาก	2
เคารพในระเบียบและกฎเกณฑ์ขององค์กรและสังคม	4.11	.984	มาก	3
โดยรวม	4.14	.869	มาก	

ตารางที่ 4-22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ พบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 (S.D. = 0.869) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นปกตินิสัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.20 (S.D. = 0.939) รองลงมา คือ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 (S.D. = 0.928) ลำดับถัดมา คือ เคารพในระเบียบและกฎเกณฑ์ขององค์กรและสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 (S.D. = 0.984) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เป็นผู้มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูงทั้งต่อตนเองวิชาชีพและสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 (S.D. = 0.928)

ตารางที่ 4-23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านความรู้	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
เข้าใจ วิเคราะห์หลักการและทฤษฎีด้านการจัดการธุรกิจได้	4.06	.845	มาก	3
สามารถนำหลักการและทฤษฎีไปประยุกต์ในหน้าที่การงานได้	4.34	.790	มาก	1
เข้าใจ และวิเคราะห์หลักการของศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องและนำมาใช้เป็นพื้นฐานของการจัดการธุรกิจได้	4.09	.843	มาก	2
โดยรวม	4.17	.743	มาก	

ตารางที่ 4-23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ พบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 (S.D. = 0.743) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ คือสามารถนำหลักการและทฤษฎีไปประยุกต์ในหน้าที่การงานได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.34 (S.D. = 0.790) รองลงมา คือ เข้าใจ และวิเคราะห์หลักการของศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องและนำมาใช้เป็นพื้นฐานของการจัดการธุรกิจได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 (S.D. = 0.843) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เข้าใจ วิเคราะห์หลักการและทฤษฎีด้านการจัดการธุรกิจได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 (S.D. = 0.845) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญญาที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านปัญญา	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยใช้หลักการที่ได้เรียนมา ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ในสถานการณ์จริงได้	4.24	.786	มาก	1
สามารถแก้ปัญหาทางการจัดการธุรกิจได้โดยนำหลักการต่างๆ มาอ้างอิงได้อย่างเหมาะสม	4.17	.864	มาก	2
มีความใฝ่หาความรู้	4.04	.901	มาก	3
โดยรวม	4.15	.741	มาก	

ตารางที่ 4-24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญญาที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจพบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญญาที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 (S.D. = 0.741) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ คือ มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยใช้หลักการที่ได้เรียนมา ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ในสถานการณ์จริงได้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 4.24 (S.D. = 0.786) รองลงมา คือ สามารถแก้ปัญหาทางการจัดการธุรกิจได้โดยนำหลักการต่างๆ มาอ้างอิงได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 (S.D. = 0.864) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความใฝ่หาความรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 (S.D. = 0.901) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กับความรับผิดชอบต่อ	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	4.38	.796	มาก	1
มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.30	.804	มาก	4
สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กร	4.32	.778	มาก	2
มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไป	4.32	.841	มาก	3
มีภาวะผู้นำ	4.24	.822	มาก	5
โดยรวม	4.31	.715	มาก	

ตารางที่ 4-25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจพบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 (S.D. = 0.715) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.38 รองลงมา คือ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 (S.D. = 0.778) ลำดับถัดมา คือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 (S.D. = 0.841) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 (S.D. = 0.804) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 (S.D. = 0.822)

ตารางที่ 4-26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 157 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านทักษะใน การวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
มีทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.99	.862	มาก	3
สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการนำเสนอ	4.10	.810	มาก	2
ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และสถิติในการ วิเคราะห์และนำเสนอ	3.73	.970	มาก	5
มีทักษะในการบริหารจัดการโดยใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยี	3.97	.877	มาก	4
ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้	4.18	.912	มาก	1
โดยรวม	3.99	.724	มาก	

ตารางที่ 4-26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ พบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 (S.D. = 0.724) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ดังนี้ คือ ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.18 (S.D. = 0.912) รองลงมา คือ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 (S.D. = 0.810) มีทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 (S.D. = 0.862) มีทักษะในการบริหารจัดการโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 (S.D. = 0.877) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ

ที่สุด คือ ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์และนำเสนอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 (S.D. = 0.970)

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ

ตารางที่ 4-27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ (n = 157 คน)

ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
ค่าใช้จ่ายในการเรียน	4.01	.937	มาก	8
ความสะดวกในการเดินทาง	3.75	.837	มาก	9
เวลาเรียนที่เอื้ออำนวย	4.06	.864	มาก	6
สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน	4.03	.869	มาก	7
ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	3.55	.923	มาก	10
คณาจารย์ผู้สอน	4.16	.866	มาก	4
หลักสูตรตรงกับความต้องการของผู้เรียน	4.34	.814	มาก	2
หลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาด	4.29	.913	มาก	3
ความทันสมัยของหลักสูตร	4.34	.805	มาก	1
การได้สร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเรียน	4.09	.804	มาก	5
โดยรวม	4.06	.595	มาก	

ตารางที่ 4-27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อพบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 (S.D. = 0.595) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความทันสมัยของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.34 (S.D. = 0.805) รองลงมา คือ หลักสูตรตรงกับความต้องการของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 (S.D. = 0.814) ลำดับถัดมา คือ หลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 (S.D. = 0.913) คณาจารย์ผู้สอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 (S.D. = 0.866) การได้สร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 (S.D. = 0.804) เวลาเรียนที่เอื้ออำนวยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 (S.D. = 0.864) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 (S.D. = 0.869) ค่าใช้จ่ายในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 (S.D. = 0.937) ความสะดวกในการเดินทางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 (S.D. = 0.837) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 (S.D. = 0.923)

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management)

ตารางที่ 4-28 จำนวนและร้อยละ ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management) (n = 157 คน)

ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
1. ถ้าหลักสูตรนี้ จะเปิดในปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาศึกษา 2 ปี มีค่าใช้จ่ายรวมตลอดหลักสูตรโดยประมาณ 200,000 บาท โดยสามารถแบ่งจ่ายเป็น 4 งวด และเรียนวันเสาร์ – อาทิตย์		
สนใจ	119	75.8
ไม่สนใจ	38	24.2
รวม	157	100.0
2. ถ้าสนใจจะศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ ท่านต้องการเรียนแบบใด		
เรียนแบบทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้จะมุ่งเน้นการวิจัย หรือศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก)	25	25
เรียนแบบไม่ทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้ต้องเรียนวิชาเอกเลือก และการค้นคว้าอิสระ แทนการทำ วิทยานิพนธ์)	94	79.4
รวม	119	100.0

ตารางที่ 4-28 แสดงจำนวนและร้อยละ ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management) ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ถ้าหลักสูตรนี้ จะเปิดในปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาศึกษา 2 ปี มีค่าใช้จ่ายรวมตลอดหลักสูตรโดยประมาณ 200,000 บาท โดยสามารถแบ่งจ่ายเป็น 4 งวด และเรียนวันเสาร์ – อาทิตย์พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 157 คนมีความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management) จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 75.8 และมีความต้องการเรียนแบบทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้จะมุ่งเน้นการวิจัย หรือศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก) จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 สนใจเรียนแบบไม่ทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้ต้องเรียนวิชาเอกเลือก และการค้นคว้าอิสระแทนการทำวิทยานิพนธ์) จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 79.0

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากผู้ที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ

ตารางที่ 4-29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) (n = 403 คน)

รายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน)	$\bar{X}$	SD	ความคิดเห็น	ลำดับที่
การจัดการการเงิน (Financial Management)	3.17	.950	ปานกลาง	1
การจัดการการตลาดระดับโลก (Global Marketing Management)	3.12	.933	ปานกลาง	3
การจัดการและพฤติกรรมองค์การ (Management and Organizational Behavior)	3.15	.955	ปานกลาง	2
ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ (Business Research Methodology)	3.06	.987	ปานกลาง	5
การจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ (Strategic Management & Decision Making)	3.09	.975	ปานกลาง	4
โดยรวม	3.12	.613	ปานกลาง	

ตารางที่ 4-29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) พบว่า ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า แต่ละรายวิชา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกวิชา วิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิชาการจัดการการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 (S.D. = 0.613) รองลงมา คือ วิชาการจัดการและพฤติกรรมองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 (S.D. = 0.950) วิชาการจัดการการตลาดระดับโลก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 (S.D. = 0.955) วิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 (S.D. = 0.975) และวิชาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิชาระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 (S.D. = 0.987) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) (n = 403 คน)

รายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน)	$\bar{X}$	SD	ความคิดเห็น	ลำดับที่
การวางแผนและการควบคุมการบริหาร (Management Planning and Control)	3.15	.937	ปานกลาง	2
ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม (Leadership and Social Responsibility)	3.03	.939	ปานกลาง	4
การจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา องค์การ (Change Management and Organization Development)	3.10	.979	ปานกลาง	3
การจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ (Managing Innovation and Entrepreneurship)	3.17	.978	ปานกลาง	1
โดยรวม	3.11	.63203	ปานกลาง	

ตารางที่ 4-30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) พบว่า ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 (S.D. = 0.63203) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกวิชา ดังนี้ คือ วิชาการจัดการนวัตกรรมและการประกอบการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.17 (S.D. = 0.978) รองลงมา คือ วิชาการวางแผนและการควบคุมการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 (S.D. = 0.937) วิชาการจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 (S.D. = 0.979) และวิชาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิชาภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 (S.D. = 0.939)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร

ตารางที่ 4-31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน
(n = 403 คน)

ความคิดเห็นต่อความเหมาะสม ของรายวิชาแกน	$\bar{X}$	SD	ความคิดเห็น	ลำดับที่
พฤติกรรมองค์การ (Organizational Behavior)	2.92	.915	ปานกลาง	10
การวางแผนและการควบคุมการบริหาร (Management Planning and Control)	3.15	.787	ปานกลาง	2
ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม (Leadership and Social Responsibility)	3.27	.950	ปานกลาง	1
การจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา องค์การ (Change Management and Organization Development)	3.11	1.013	ปานกลาง	4
การจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ (Managing Innovation and Entrepreneurship)	3.04	.999	ปานกลาง	7
สารสนเทศเพื่อการจัดการธุรกิจ (Business Management Information Systems)	3.05	.996	ปานกลาง	6
กลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรอง (Communication and Negotiation Strategy)	3.03	1.013	ปานกลาง	8
การพัฒนาทีมงานและการบริหารองค์การ (Team and Organization Management)	2.96	.965	ปานกลาง	9
การจัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ (Supply Chain and Logistics Management)	2.83	.996	ปานกลาง	11
การบริหารโครงการ (Project Management)	3.14	.874	ปานกลาง	3
การผลิตและการดำเนินงาน (Production and Operation Management)	3.10	.918	ปานกลาง	5
โดยรวม	3.04	.534	ปานกลาง	

ตารางที่ 4-31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน พบว่า ความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 (S.D.

= 0.534) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า ทุกวิชาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้ คือ วิชาภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.27 (S.D. = 0.950) รองลงมา คือ วิชาการวางแผนและการควบคุมการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 (S.D. = 0.787) วิชาการบริหารโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 (S.D. = 0.874) วิชาการจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 (S.D. = 1.013) วิชาการผลิตและการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 (S.D. = 0.918) วิชาสารสนเทศเพื่อการจัดการธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 (S.D. = 0.996) วิชาการจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 (S.D. = 0.999) วิชากลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 (S.D. = 1.013) วิชาการพัฒนาทีมงานและการบริหารองค์การมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 (S.D. = 0.965) วิชาพฤติกรรมองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 (S.D. = 0.915) วิชาการจัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 (S.D. = 0.996) และวิชาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิชาการจัดการธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์และการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 (S.D. = 1.040) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ

ตารางที่ 4-32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.59	.464	มาก	1
ด้านความรู้	3.49	.510	ปานกลาง	3
ด้านปัญญา	3.46	.502	ปานกลาง	4
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบ	3.57	.434	มาก	2
ด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.43	.503	ปานกลาง	5
โดยรวม	3.51	.384	มาก	

ตารางที่ 4-32 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ พบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 (S.D. = 0.384) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แต่ละด้านนั้นอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยด้านที่มีระดับความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.59 (S.D. = 0.464) รองลงมา คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 (S.D. = 0.434) และด้านที่มีระดับความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 (S.D. = 0.510) ลำดับถัดมา คือ ด้านปัญญามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 (S.D. = 0.502) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 (S.D. = 0.503)

ตารางที่ 4-33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
เป็นผู้มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูงทั้ง ต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม	3.71	.635	มาก	1
มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นปกตินิสัย	3.56	.679	มาก	2
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยคุณธรรมและจริยธรรม	3.56	.736	มาก	3
เคารพในระเบียบและกฎเกณฑ์ขององค์กรและ สังคม	3.56	.739	มาก	4
โดยรวม	3.59	.464	มาก	

ตารางที่ 4-33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ พบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 (S.D. = 0.464) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ดังนี้ คือ เป็นผู้มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูงทั้งต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.71 (S.D. = 0.635) รองลงมา คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นปกตินิสัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 (S.D. = 0.679) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 (S.D. = 0.736) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เคารพในระเบียบและกฎเกณฑ์ขององค์กรและสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 (S.D. = 0.739)

ตารางที่ 4-34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านความรู้	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
เข้าใจ วิเคราะห์หลักการและทฤษฎีด้านการ จัดการธุรกิจได้	3.54	.677	มาก	1
สามารถนำหลักการและทฤษฎีไปประยุกต์ใน หน้าที่การงานได้	3.47	.720	ปานกลาง	2
เข้าใจ และวิเคราะห์หลักการของศาสตร์อื่นที่ เกี่ยวข้องและนำมาใช้เป็นพื้นฐานของการ จัดการธุรกิจได้	3.47	.730	ปานกลาง	3
โดยรวม	3.49	.510	ปานกลาง	

ตารางที่ 4-34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจพบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 (S.D. = 0.510) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยความคาดหวังที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เข้าใจ วิเคราะห์หลักการและทฤษฎีด้านการจัดการธุรกิจได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 (S.D. = 0.677) และความคาดหวังที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สามารถนำหลักการและทฤษฎีไปประยุกต์ในหน้าที่การงานได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 (S.D. = 0.720) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เข้าใจและวิเคราะห์หลักการของศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องและนำมาใช้เป็นพื้นฐานของการจัดการธุรกิจได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 (S.D. = 0.730)

ตารางที่ 4-35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญญาที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านปัญญา	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์โดยใช้หลักการที่ได้เรียนมา ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ในสถานการณ์จริงได้	3.57	.667	มาก	1
สามารถแก้ปัญหาทางการจัดการธุรกิจได้โดยนำหลักการต่างๆ มาอ้างอิงได้อย่างเหมาะสม	3.42	.685	ปานกลาง	2
มีความใฝ่หาความรู้	3.37	.723	ปานกลาง	3
โดยรวม	3.46	.502	ปานกลาง	

ตารางที่ 4-35 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญญาที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ พบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านปัญญาที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 (S.D. = 0.502) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยใช้หลักการที่ได้เรียนมา ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ในสถานการณ์จริงได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ 3.57 (S.D. = 0.667) รองลงมา คือ สามารถแก้ปัญหาทางการจัดการธุรกิจได้โดยนำหลักการต่างๆ มาอ้างอิงได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 (S.D. = 0.685) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีความใฝ่หาความรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 (S.D. = 0.723)

ตารางที่ 4-36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบ	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	3.72	.548	มาก	1
มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.60	.624	มาก	2
สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กร	3.55	.726	มาก	3
มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไป	3.53	.776	มาก	4
มีภาวะผู้นำ	3.46	.757	ปานกลาง	5
โดยรวม	3.57	.434	มาก	

ตารางที่ 4-36 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจพบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 (S.D. = 0.434) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.72 (S.D. = 0.548) รองลงมา คือ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 (S.D. = 0.624) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 (S.D. = 0.726) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 (S.D. = 0.776) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 (S.D. = 0.757)

ตารางที่ 4-37 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ (n = 403 คน)

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ด้านทักษะใน การวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
มีทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.67	.682	มาก	1
สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการนำเสนอ	3.53	.699	มาก	2
ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และสถิติในการ วิเคราะห์และนำเสนอ	3.21	.909	ปานกลาง	5
มีทักษะในการบริหารจัดการโดยใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยี	3.27	.796	ปานกลาง	4
ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้	3.49	.741	ปานกลาง	3
โดยรวม	3.43	.503	ปานกลาง	

ตารางที่ 4-37 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจพบว่า ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 (S.D. = 0.503) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยข้อที่มีระดับความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.67 (S.D. = 0.682) รองลงมา คือ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 (S.D. = 0.699) และข้อที่ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง คือ ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 (S.D. = 0.741) มีทักษะในการบริหารจัดการโดยใช้

นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 (S.D. = 0.796) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์และนำเสนอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 (S.D. = 0.909) ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ

ตารางที่ 4-38 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ (n = 403 คน)

ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ	$\bar{X}$	SD	ความคาดหวัง	ลำดับที่
ค่าใช้จ่ายในการเรียน	3.31	.833	ปานกลาง	6
ความสะดวกในการเดินทาง	3.48	.704	ปานกลาง	2
เวลาเรียนที่เอื้ออำนวย	3.43	.801	ปานกลาง	4
สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน	3.45	.830	ปานกลาง	3
ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	3.24	.826	ปานกลาง	7
คณาจารย์ผู้สอน	3.23	.808	ปานกลาง	8
หลักสูตรตรงกับความต้องการของผู้เรียน	3.23	.992	ปานกลาง	9
หลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาด	2.95	1.050	ปานกลาง	10
ความทันสมัยของหลักสูตร	3.38	.829	ปานกลาง	5
การได้สร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเรียน	4.01	.653	ปานกลาง	1
โดยรวม	3.37	.464	ปานกลาง	

ตารางที่ 4-38 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อพบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 (S.D. = 0.464) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ การได้สร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.01 (S.D. = 0.464) รองลงมา คือ ความสะดวกในการเดินทางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 (S.D. = 0.704) ลำดับถัดมา คือ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 (S.D. = 0.830) เวลาเรียนที่เอื้ออำนวยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 (S.D. = 0.801) ความทันสมัยของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 (S.D. = 0.829) ค่าใช้จ่ายในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 (S.D. = 0.833) ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 (S.D. = 0.826) คณาจารย์ผู้สอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 (S.D. = 0.808) หลักสูตรตรงกับความต้องการของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 (S.D. = 0.992) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ หลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 (S.D. = 1.050)

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management)

ตารางที่ 4-39 จำนวนและร้อยละ ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management) (n = 403 คน)

ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
1. ถ้าหลักสูตรนี้ จะเปิดในปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาศึกษา 2 ปี มีค่าใช้จ่ายรวมตลอดหลักสูตรโดยประมาณ 200,000 บาท โดยสามารถแบ่งจ่ายเป็น 4 งวด และเรียนวันเสาร์ – อาทิตย์		
สนใจ	198	49.1
ไม่สนใจ	205	50.9
รวม	205	100.0
2. ถ้าสนใจจะศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ ท่านต้องการเรียนแบบใด		
เรียนแบบทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้จะมุ่งเน้นการวิจัย หรือศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก)	20.2	20.2
เรียนแบบไม่ทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้ต้องเรียนวิชาเอกเลือก และการค้นคว้าอิสระ แทนการทำ วิทยานิพนธ์)	79.3	79.8
รวม	198	100.0

ตารางที่ 4-39 แสดงจำนวนและร้อยละ ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management) จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ถ้าหลักสูตรนี้ จะเปิดในปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาศึกษา 2 ปี มีค่าใช้จ่ายรวมตลอดหลักสูตรโดยประมาณ 200,000 บาท โดยสามารถแบ่งจ่ายเป็น 4 งวด และเรียนวันเสาร์ – อาทิตย์พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกจำนวน 403 คน มีความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ (Business Management) จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 และมีความต้องการเรียนแบบทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้จะมุ่งเน้นการวิจัย หรือศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก) จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 สนใจเรียนแบบไม่ทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้ต้องเรียนวิชาเอกเลือก และการค้นคว้าอิสระ แทนการทำ วิทยานิพนธ์) จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 79.8

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารธุรกิจ

กรอบการวิเคราะห์ทรัพยากรที่สำคัญขององค์การที่เรียกว่า “VRIO framework”

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของบาร์นี (Barney อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2553) มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยนี้ คือกรอบการวิเคราะห์ทรัพยากรสำคัญขององค์การ เรียกว่า “VRIO framework” โดยการตอบคำถาม 4 ข้อ ได้แก่

1. Value (คุณค่า)
2. Rareness (ความหายาก)
3. Imitability (ความสามารถในการลอกเลียน)
4. Organization (องค์การ)

ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านในประเด็นคำถาม 4 ข้อข้างต้น เพื่อให้ได้คำตอบที่มีความหลากหลายในมุมมองที่แตกต่างกัน โดยผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 เป็นอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประจำอยู่ในหลักสูตรคล้ายคลึงกัน (หลักสูตรการจัดการ) ในสถาบันการศึกษาอื่น ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 เป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก และผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 เป็นอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประจำอยู่ในคณะอื่นภายในสถาบันการศึกษาเดียวกัน (มหาวิทยาลัยบูรพา)

1. Value หมายถึง คุณค่า การกำหนดคุณลักษณะสำคัญของหลักสูตรการจัดการที่ทำให้ได้เปรียบหลักสูตรอื่น

คำถาม 1 : ตามความเห็นของท่าน หลักสูตรการจัดการธุรกิจ ควรมีคุณลักษณะสำคัญอะไรบ้างที่โดดเด่น

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : ลักษณะสำคัญของหลักสูตร เน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น (เป็นหลักสูตรเน้นการเรียนรู้แบบใหม่)

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : เรื่องของการบริหารธุรกิจ ธุรกิจจะอยู่ได้ด้วยการทำงานมูลค่าสูงสุดให้แก่องค์กร แต่อย่างไรก็ตามถ้าการทำธุรกิจคำนึงถึงสังคมและผู้บริโภคไม่เพียงพอก็จะส่งผลให้ธุรกิจอยู่ได้ไม่ยาวนาน ปัจจุบันมีธุรกิจจำนวนมากที่อยู่ได้อย่างยาวนานโดยเน้นทางสังคม

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : หนึ่งเราจะสอนเป็น bilingual ก็คือมีทั้งไทยทั้งอังกฤษเพื่อเตรียมพร้อมด้านภาษา สองคือเน้น AEC focus ให้ได้ ประเด็น issue ระดับพวกนี้มาสร้างความโดดเด่นในหลักสูตรของเรา ทำในสิ่งที่คนอื่นไม่มีเป็นที่ต้องการ และรีบทำให้ได้โดยเร็ว

จากผลการวิเคราะห์ผู้วิจัยสามารถแบ่งกลุ่มคำตอบออกได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 : จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 จะเห็นได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 นั้นจะเน้นด้านเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้หลักสูตรการจัดการธุรกิจเป็นหลักสูตรเน้นการเรียนรู้แบบใหม่ โดยคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “ด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นหลักสูตรเน้นการเรียนรู้แบบใหม่”

กลุ่มที่ 2 : จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 จะเห็นได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 นั้นมีความเห็นว่าการบริหารธุรกิจต้องคำนึงถึงสังคมและผู้บริโภค ดังนั้นคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “ด้านการบริหารธุรกิจที่คำนึงถึงสังคมและผู้บริโภค”

กลุ่มที่ 3 : จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 จะเห็นได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 จะเน้นให้มีการเรียนการสอนเป็นสองภาษา (bilingual) พร้อมทั้งมุ่งเน้นไปทางด้าน AEC เพื่อสร้างความโดดเด่นในหลักสูตรการจัดการธุรกิจ โดยคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “ด้านการเรียนการสอนแบบ bilingual และ AEC focus”

2. Rareness หมายถึง ความหายาก เป็นเอกลักษณ์ ที่ผู้อื่นไม่มี

คำถาม 2 : ท่านคิดว่า เอกลักษณ์ของหลักสูตรการจัดการ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรชูประเด็นใดเพื่อสร้างความโดดเด่น

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : เอกลักษณ์ของหลักสูตรควรชูประเด็น การจัดการเรียนรู้แบบใหม่ เน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ในลักษณะการเรียนรู้แบบชี้นำตนเอง ผู้เรียนกำหนดแนวทางการเรียนรู้บนพื้นฐานการปฏิบัติงานจริง โดยให้การเรียนเป็นส่วนหนึ่งของงานที่ผู้เรียนปฏิบัติอยู่ คือ สามารถทำงานไปเรียนไปด้วย เน้นการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนให้มากขึ้น ไม่จำเป็นต้องเป็นการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนวิชาแกน เน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการองค์กร การจัดการคน การจัดการความรู้ และการจัดการเทคโนโลยี วิชาบังคับไม่ต้องมาก แต่ให้มีวิชาเลือกมากๆ โดยเป็นรายวิชาที่ผู้เรียนกำหนดแนวการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะที่ควรฝึกผู้เรียนเป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ขององค์กร การคิดเชิงระบบ แบบแผนความคิด การมุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศ การเสวนา เป็นต้น

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : leadership และ Innovation น่าจะเป็นสิ่งที่หายากในหลักสูตร ในประเทศไทยยังขาดผู้นำ ขาดการสร้างเอกลักษณ์ของตนเองโดยการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ กล้าตัดสินใจในหลาย ๆ เรื่องไม่ว่าจะในสถานการณ์ใดก็ตาม โดยบุคคลนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริหารระดับสูง ผู้นำส่วนใหญ่ต้องมีการ innovative สิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาเพื่อเป็นการปรับโครงสร้างและทำให้คนมารวมตัวกันได้ หากหลักสูตรสามารถที่จะหล่อหลอมให้มหาบัณฑิตที่จบหลักสูตรออกไปแล้วมีคุณลักษณะอย่างที่เราคาดหวัง (leadership และ Innovation) เพราะเรามีทรัพยากรไม่มาก ดังนั้นคนที่ประสบความสำเร็จก็จะมีอยู่ในวงจำกัด

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : สามารถสร้างหลักสูตรที่เป็น co-creation กันได้ ร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม ทำหลักสูตรร่วม หลักการของ co-creation เพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นจะสร้างเอกลักษณ์ได้อย่างไร คือ area focus ก็ต้องดูว่า area ที่จะแสดงความร่วมมือกันและเอาตัวนี้มาเป็นจุดเด่นของมหาวิทยาลัยเรา เพราะเราเป็นผู้นำภาคตะวันออกซึ่งเป็นภาคที่เศรษฐกิจเจริญเติบโตมาก ๆ ต้องดูว่า sector ไหนดังที่จะมาจับมือกัน เพื่อจะได้จับมือกันร่วมกันทำหลักสูตรที่จะตอบสนองความต้องการได้

จากผลการวิเคราะห์ให้ผู้วิจัยสามารถแบ่งกลุ่มคำตอบออกได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 : เน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ในลักษณะการเรียนรู้แบบชี้นำตนเองโดยให้การเรียนเป็นส่วนหนึ่งของงานที่ผู้เรียนปฏิบัติอยู่ เน้นการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนให้มากขึ้น ไม่จำเป็นต้องเป็นการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน สรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “การเรียนรู้เชิงปฏิบัติโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ชี้นำตนเอง”

กลุ่มที่ 2 : leadership และ Innovation น่าจะเป็นสิ่งที่หายากในหลักสูตร สรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “มุ่งเน้นทางด้าน leadership และ innovation”

กลุ่มที่ 3 : สร้างหลักสูตรที่เป็น co-creation ต้องดูว่า sector ไหนดังที่จะมาจับมือกัน เพื่อจะได้จับมือกันร่วมกันทำหลักสูตรที่จะตอบสนองความต้องการได้สรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “มีการร่วมมือกับองค์กรอื่นและสร้างหลักสูตรที่เป็น co-creation”

3. Imitability หมายถึง ความสามารถในการลอกเลียนแบบ

คำถาม 3 : ท่านคิดว่าหลักสูตรการจัดการธุรกิจ ควรลงทุนด้านใดเพิ่มเติม เพื่อให้ยากต่อการลอกเลียนแบบ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : สร้างแอปพลิเคชันใหม่ เพื่อใช้สื่อประสมในการเรียนการสอน อาจทำการทดลองร่วมกับบริษัทเอกชนจัดหาบุคลากรที่มีประสบการณ์และความสามารถในการจัดการธุรกิจมาเป็นอาจารย์จัดหาบุคลากรที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีมาจัดการด้านไอที

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : หลักสูตรของมหาวิทยาลัยทั่วไปควรลอกเลียนแบบกันได้ แลกเปลี่ยนกันเพียงแต่แตกต่างกันในด้านของเอกลักษณ์ แต่มีสิ่งหนึ่งที่จะทำให้ลอกเลียนแบบไม่ได้คือการปลูกฝังให้มหาบัณฑิตที่จบออกไปรู้สึกว่าเป็นมหาวิทยาลัยบูรพาได้หรือไม่เมื่อนึกถึงมหาวิทยาลัยบูรพาแล้วนึกถึงอะไรซึ่งไม่สามารถเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในภาคตะวันออกได้ หรือแม้แต่มหาวิทยาลัยในกรุงเทพ ฯ ก็ตามอยู่ที่ว่าจะทำอะไรให้นิสิตใช้ความเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน หากปลูกฝังได้ก็จะทำให้คนมองว่าเมื่อนึกถึงหลักสูตรการจัดการธุรกิจ ก็จะทำให้นึกถึงความสามารถในการแข่งขัน ถ้ามาเรียนที่นี่ทำให้มั่นใจได้ว่าหากจบออกไปทำให้คุณมีความรู้ที่จะนำไปใช้ได้

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : หลักสูตรมีการลอกเลียนแบบได้ง่าย เพราะ 4 ปีที่มีการพัฒนาหลักสูตรกันที่ ถ้าไม่ให้ถูกลอกเลียนแบบก็ต้องมีอาจารย์ที่เก่ง อาจารย์ของเรามี research มากมายแค่ไหนเพื่อไปผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามที่ต้องการและ keep อาจารย์ไว้เพราะขึ้นอยู่กับ delivery การเรียนการสอนของเรา หลักสูตรมีการลอกเลียนกันทั้งนั้น แต่การทำให้เด็กได้รับหลักสูตรจริง ๆ ขึ้นอยู่กับการเรียนการสอน การดูแลหลักสูตร การบริหารจัดการหลักสูตร อาจารย์สอนดีไหม อาจารย์สอนเก่งไหม เอาประสบการณ์ความรู้มาสอนหรือไม่

จากผลการวิเคราะห์ผู้วิจัยสามารถแบ่งกลุ่มคำตอบออกได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 : สร้างแอปพลิเคชันใหม่เพื่อใช้สื่อประสมในการเรียนการสอนสรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “สร้างแอปพลิเคชันใหม่ในการเรียนการสอน”

กลุ่มที่ 2 : หลักสูตรมีการลอกเลียนแบบได้ สรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “หลักสูตรมีการลอกเลียนแบบ”

กลุ่มที่ 3 : ปลูกฝังให้นิสิตมีความมั่นใจในมหาวิทยาลัย ในหลักสูตรที่ตนเรียน และมั่นใจว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ได้สรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “ปลูกฝังให้เชื่อมั่นในมหาวิทยาลัย และมั่นใจว่านำความรู้ไปใช้ได้”

กลุ่มที่ 4 : ต้องมีอาจารย์ที่เก่ง มีการเรียนการสอนที่ดีสรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “มีอาจารย์ที่มีคุณภาพ”

4. Organization หมายถึง ทรัพยากรที่มีของคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

คำถาม 4 : ท่านคิดว่า คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรนำทรัพยากรด้านใดมาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันกับหลักสูตรอื่น

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : ศักยภาพของบุคลากรที่มีอยู่ของคณะและสร้างเครือข่ายกับองค์กรภาคเอกชน ที่มีบุคลากรเก่ง ๆ สร้างความร่วมมือกับองค์กรภาคธุรกิจในเขตภาคตะวันออกเป็นแหล่งการเรียนรู้ และเพื่อการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : เรามี connection เยอะมาก ซึ่ง connection เหล่านี้สามารถนำมาเป็น การบูรณาการทรัพยากร แต่ในอีกส่วนที่เป็นภาคปฏิบัติ แม้แต่ connection หรืออะไรก็ตาม เราก็จะต้อง บูรณาการกับบุคคลภายนอก ซึ่งเรามีฐานอยู่เยอะมากแล้วอยู่ที่ว่าเราจะจัดการใช้ประโยชน์บริหารตรงนั้นได้ อย่างไร ถ้าต้องการ position หลักสูตรให้ดูไฮโซหน่อย facility ที่เราจะจัดให้มันก็ต้องเพียบพร้อม แต่ถ้าเรา อยู่ในเกณฑ์กลาง ๆ ที่เป็นหลักสูตรมหาชนใคร ๆ ก็เข้าถึงได้ในระดับหนึ่ง สิ่งที่เราจะอำนวยความสะดวกให้ นิสิตมหาบัณฑิตที่จะเข้ามาเรียนอาจต้องเพิ่มบริการ เช่น สำนักหอสมุดมีการจัดให้สามารถยืมหนังสือได้ หรือ อาจจะทำ facility ที่ให้บริการกับทางนิสิตมหาบัณฑิต ไม่ได้มองว่าเรื่องอาคารเรียนสำคัญ อาจารย์อาจจะไป หาข้างนอกก็ได้ ที่ไหนก็ได้ที่มัน access ได้ง่ายและมี facility ที่พร้อมเพราะบางทีการที่เราจะไปลงทุนในตึก เราต้องไปของบสร้างจำนวนมาก อาจทำให้เกิดการลงทุนที่สิ้นเปลืองได้

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องก็คือ 1. ทางด้านอาจารย์ ตัวอาจารย์ ทรัพยากรทางด้าน อาจารย์ เป็นข้อได้เปรียบตอนนี้อาจารย์ของเรามีความรู้ครอบคลุมหมดหรือยัง เพราะอันนี้เป็นหลักสูตร ทางด้านมีเราทำ IS และ thesis เพราะฉะนั้นเราต้องมีความรู้ ประสบการณ์ในงานวิจัย มีตำแหน่งทางวิชาการ ทำให้สามารถควบคุมหลักสูตรปริญญาโทได้ 2. ดู method ของการเรียนการสอน ว่าเราเน้นทางด้านการใช้ case study การสอนแบบทางด้านที่เป็น student center มี assignment ต่าง ๆ มีการเรียนการสอนการที่มี ส่วนร่วม การศึกษาดูงานต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ อาจารย์เป็นหลัก มหาวิทยาลัย จะมีชื่อเสียง ขึ้นอยู่กับตัวอาจารย์ ดูทางด้าน structure ทางด้านการเรียนการสอน เครื่องมือทางด้านการเรียนการสอน ห้องเรียนต่างๆ มันก็ต้องมีความพร้อมพอ ที่จะมีเทคโนโลยีเข้ามาใช้

จากผลการวิเคราะห์ให้ผู้วิจัยสามารถแบ่งกลุ่มคำตอบออกได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 : สร้างเครือข่ายกับบุคคลภายนอก ร่วมมือกับองค์กรภาคธุรกิจเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และ การวิจัย (A1) สรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “สร้างเครือข่ายกับบุคคลภายนอกเพื่อนำมาบูรณาการทรัพยากร”

กลุ่มที่ 2 : ความพร้อมทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอน สรุป คณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “มีความพร้อมทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอน”

กลุ่มที่ 3 : อาจารย์ต้องมีความรู้ครอบคลุม โดยมีการเรียนการสอนที่มีส่วนร่วม มีการศึกษาดูงาน ต่างๆ สรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “อาจารย์ต้องมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการสอนเป็นอย่างดี”

คำถาม 5 : ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : ไม่มี

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : ถ้าจะทำให้หลักสูตรมีความแตกต่าง ที่ทำให้สถาบันอื่นลอกเลียนได้ยากในเชิง มหาบัณฑิตที่จบออกไป ส่วนหลักสูตรไม่สามารถจะไปปิดกั้นที่จะไม่ให้ลอกเลียนกันได้ แต่เราสามารถสร้าง ความโดดเด่นออกมาได้ในลักษณะของปากต่อปาก ผลงานที่จะออกไป มีการบูรณาการในทรัพยากรอื่นๆ ไม่ จำเป็นที่จะมีการเรียนการสอนในห้องเพียงอย่างเดียว อาจจะใช้สถานการณ์จริงเพื่อเป็น case study ของเรา

เพราะด้านบริหารธุรกิจค่อนข้างกว้างแต่เราไม่ได้บริหารธุรกิจให้อยู่รอดได้โดยทั้งทางสังคม สุดท้ายคงไม่มีหลักสูตรไหนที่จะทำออกมาให้ perfect ได้ เพียงแต่ว่าภายใต้ความไม่แน่นอนหลาย ๆ อย่างคงต้องค้นหาหลักสูตรให้เจอ ถ้าเราบอกว่าเป็นการจัดการธุรกิจ มันมีของให้เปรียบเทียบเยอะ ส่วน leadership กับ Innovation ในความคิดของผมกลับคิดว่ามันอาจเป็นจุดขาย

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : มีทางด้าน practice station จากสังคมชุมชนด้วยถ้าภายใน area นั้นยังไม่มีมหาวิทยาลัยอื่น เราต้องยึดถือความเป็นเจ้าของ area base นั้นให้ได้ หลักสูตรเหมือนกับ MBA ทั่ว ๆ ไป เพียงแต่ทางด้านกลยุทธ์มาในวิชาเฉพาะสาขา คำว่า สาขาคืออะไร สาขาการจัดการมันมีสาขาเดียว ควรเน้นทางด้าน วางแผน ภาวะผู้นำ การสื่อสาร การดูแลหลักสูตร ส่วนทางด้านแผนของวิชาเลือกทั้ง 2 ตัว อาจารย์ว่าสิ่งที่เป็นที่นิยมทำไหมไม่เป็นวิชาเลือกไม่รู้ละ นวัตกรรม แต่อาจารย์ก็รู้ว่า management ของคุณก็จะไปร่วมกับการวางแผนควบคุม บริหาร ที่จริงมันก็เรียนใน statistic management แล้วและคุณก็เอา leadership control กับ social responsibility ที่จริง leadership มันไม่ควรจะต้องไปอยู่กับความรับผิดชอบต่อสังคม อาจารย์ว่าวิชานี้จะมีความสำคัญกับ innovation วัตถุประสงค์ของการผลิตบัณฑิตสามารถเป็นเจ้าของผู้ประกอบการ แต่คุณไม่มีวิชาทางด้านผู้ประกอบการ ที่เป็นวิชาเลือก เชี่ยวชาญที่ปรึกษาทางธุรกิจ สอนการให้คำปรึกษาหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพราะมันมีเทคนิคทางด้านให้คำปรึกษา วิทยาก็เรียนแค่ตัวเดียว อาจารย์ว่าการจัดการทางการเงินเนื้อหาหนักผิดปกติ เรียน financial management อาจารย์จะไม่ทำ cdp มันเป็นวิชาการเงินมาผสมกับวิชาบัญชี เราต้องมาดูว่ากลุ่มลูกค้าเป้าหมายคือใคร survey need เขาหรือยัง ไปดูทางด้าน customer ต้องไปศึกษาลูกค้าเป้าหมายเลย ว่ากลุ่มของเราจะรับคนที่มีความประสงค์ ไม่มีประสบการณ์ ประสบการณ์ก็ปี จบแล้วไปอยู่ตำแหน่งไหน ในองค์กรต่อไป 3c competitor customer company (university) มีความพร้อมทางด้านอาจารย์ ความพร้อมทางด้านระบบต่างๆ

จากผลการวิเคราะห์ผู้วิจัยสามารถแบ่งกลุ่มคำตอบออกได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 : หลักสูตรต้องสร้างความโดดเด่นด้วยผลงาน ใช้ case study ในการสอน มีวิชาทางด้านผู้ประกอบการ การให้คำปรึกษา สรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “หลักสูตรต้องสร้างความโดดเด่นด้วยผลงาน ใช้ case study ในการสอน มีวิชาทางด้านผู้ประกอบการ สอนเทคนิคการให้คำปรึกษา”

กลุ่มที่ 2 : Leadership กับ innovation มีความสำคัญและเป็นจุดขายได้ สรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “leadership กับ innovation มีความสำคัญและสามารถใช้เป็นจุดขายได้”

กลุ่มที่ 3 : ยึดความเป็น area base ที่มีสาขาการจัดการเพียงสาขาเดียว และดูตามความต้องการของลูกค้าว่าจบแล้วต้องการอยู่ตำแหน่งไหนในองค์กร สรุปคณะผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “ยึดความเป็นสาขาการจัดการ และดูตามความต้องการของผู้เรียนที่จะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในด้านใด”

ตอนที่ 6 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 40 – 43 ดังนี้

ตารางที่ 4-40 แสดงความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาต่างๆ

กลุ่มตัวอย่าง ความคิดเห็น เห็นต่อความ เหมาะสมของรายวิชา	กลุ่มตัวอย่างโดยรวม			นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา			ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาค ตะวันออก		
	ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด	ระดับ	ค่าเฉลี่ย
รายวิชาแกน		ปานกลาง	3.32		มาก	3.83		ปานกลาง	3.32
วิชาที่ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ	วิชาการจัดการและ พฤติกรรมองค์กร	ปานกลาง	3.39	วิชาการจัดการและ พฤติกรรมองค์กร	มาก	4.00	การจัดการการเงิน	ปานกลาง	3.17
รายวิชาเอกบังคับ		ปานกลาง	3.33		มาก	3.91		ปานกลาง	3.11
วิชาที่ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ	วิชาการวางแผนและ การควบคุมการบริหาร	ปานกลาง	3.40	ภาวะผู้นำและความ รับผิดชอบต่อสังคม	มาก	4.00	การนวัตกรรมและ การประกอบการ	ปานกลาง	3.17
รายวิชาเอกในหลักสูตร		ปานกลาง	3.26		มาก	3.82		ปานกลาง	3.04
วิชาที่ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ	วิชาภาวะผู้นำและ ความรับผิดชอบต่อ สังคม	ปานกลาง	3.04	วิชากลยุทธ์การ สื่อสารและเจรจา ต่อรอง	มาก	3.04	ภาวะผู้นำและ ความรับผิดชอบต่อ สังคม	ปานกลาง	3.27

ตารางที่ 4-41 แสดงความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างโดยรวม			นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา			ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาค ตะวันออก		
	ส่วนที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด	ระดับ	ค่าเฉลี่ย
ความคาดหวังถึง ผลการเรียนรู้		มาก	3.69		มาก	3.15		มาก	3.51
ด้านที่มีความสำคัญมากที่สุด	ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล กับความ รับผิดชอบ	มาก	3.78	ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล กับความ รับผิดชอบ	มาก	3.59	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	มาก	3.59

ตารางที่ 4-42 แสดงปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเรียนต่อ

ปัจจัยที่ท่านใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ	กลุ่มตัวอย่างโดยรวม			นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา			ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก		
	ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด	ระดับ	ค่าเฉลี่ย
ปัจจัยที่ท่านใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ		มาก	3.56		มาก	4.06		ปานกลาง	3.56
พิจารณาเป็นรายข้อ	การได้สร้าง ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเรียน	มาก	4.03	ความทันสมัย ของหลักสูตร	มาก	4.34	การได้สร้าง ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเรียน	ปานกลาง	4.01

ตารางที่ 4-43 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจในหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่าง	ความสนใจในหลักสูตร				ท่านสนใจจะศึกษาต่อหรือไม่				ต้องการเรียนแบบใด			
					สนใจ		ไม่สนใจ		ทำวิทยานิพนธ์		ไม่ทำวิทยานิพนธ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่างโดยรวม	317	56.6	243	43.4	65	20.5	252	79.5				
นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา	119	75.8	38	24.2	25	21.0	94	79.0				
ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก	198	49.1	205	50.9	40	20.2	158	79.8				

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 โดยส่วนใหญ่อายุระหว่าง 20 – 25 ปี จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ซึ่งส่วนใหญ่อายุมีสถานภาพโสดจำนวน 419 คน คิดเป็นร้อยละ 74.8 โดยจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 403 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 และเมื่อพิจารณาถึงรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 20,000 บาทจำนวน 335 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 เมื่อพิจารณาถึงกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 พบว่า ส่วนใหญ่กำลังศึกษาในคณะการจัดการหรือคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 95.5 และกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีพบว่า ส่วนใหญ่จบสาขาหรือคณะการจัดการบริหารธุรกิจจำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 จากกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจพบว่า ส่วนใหญ่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาด้านการจัดการบริหารธุรกิจ จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 และเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ โดยส่วนใหญ่ คือ อยากเพิ่มความรู้ ด้านเนื้อหาทฤษฎี ให้ลึกซึ้งขึ้น ด้านการวางแผน การตัดสินใจ การวิเคราะห์สถานการณ์ การจัดการบุคคล ฯลฯ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5

ในส่วนของข้อเสนอแนะที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะสำหรับการเปิดหลักสูตร ส่วนใหญ่ คือ มีหัวข้อหรือประเด็นหรือเนื้อหาที่น่าสนใจหลายประเด็น และอื่นๆ ประกอบด้วย สามารถนำมาพัฒนาสายงานการผลิตสามารถนำหลักการสื่อสารที่ดี ถูกต้องไปใช้ในการทำงาน ได้จริงการวิจัยน่าสนใจสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ของสาขานี้หลักสูตรมีความหลากหลายมีผลต่อการบริหารงานเป็นอย่างดีเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถทำธุรกิจได้เป็นหลักสูตรที่ช่วยเพิ่มศักยภาพของตนเองได้มีความน่าเชื่อถือเรียนวิชาเอกอย่างเดียวจะได้เนื้อหามากกว่าการทำวิทยานิพนธ์ไม่ชอบให้มีการทำวิทยานิพนธ์/งานนิพนธ์เป็นหลักสูตรที่คนส่วนใหญ่เรียนได้ เพราะเป็นสาขาที่หลายๆ อาชีพต้องการและมีการค้นคว้าแบบอิสระ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสามารถสรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสัมภาษณ์โดยการอ้างอิงจากกรอบการวิเคราะห์ทรัพยากรสำคัญขององค์การที่เรียกว่า “VRIO framework” โดยการนำแนวคิดของบาร์นี (Barney อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2553) มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยนี้ คือกรอบการวิเคราะห์ทรัพยากรสำคัญขององค์การ เรียกว่า “VRIO framework” โดยการตอบคำถาม 4 ข้อดังนี้

คำถามแรกเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับ “คุณค่า” ซึ่งถามว่า “หลักสูตรการจัดการธุรกิจ ควรมีคุณลักษณะสำคัญอะไรบ้างที่โดดเด่น” ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน สามารถสรุปได้ว่า ควรมีการเน้นด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นหลักสูตรเน้นการเรียนรู้แบบใหม่ด้านการบริหารธุรกิจที่คำนึงถึงสังคมและผู้บริโภค และด้านการเรียนการสอนแบบ bilingual และ AEC focus

จากคำถามข้อที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับ “ความหายาก เป็นเอกลักษณ์ ที่ผู้อื่นไม่มี” ซึ่งถามว่า “เอกลักษณ์ของหลักสูตรการจัดการ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรชูประเด็นใดเพื่อสร้างความโดดเด่น” ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน สามารถสรุปได้ว่า ควรเน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ชี้นำตนเองมุ่งเน้นทางด้าน leadership และ innovation และควรเน้นการมีมือร่วมกับองค์การอื่น และสร้างหลักสูตรที่เป็น co-creation เพื่อสร้างความโดดเด่น

จากคำถามข้อที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับ “ความสามารถในการลอกเลียนแบบ” ซึ่งถามว่า “หลักสูตรการจัดการธุรกิจ ควรลงทุนด้านใดเพิ่มเติม เพื่อให้ยากต่อการลอกเลียนแบบ” ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน สามารถสรุปได้ว่า ควรลงทุนด้านการสร้างแอปพลิเคชันใหม่ในการเรียนการสอน การที่หลักสูตรมีการลอกเลียนแบบได้ การปลูกฝังให้เชื่อมั่นในมหาวิทยาลัยและมั่นใจว่านำความรู้ไปใช้ได้ และการมีอาจารย์ที่มีคุณภาพเพื่อให้ยากต่อการลอกเลียนแบบ

จากคำถามข้อที่ 4 ที่เกี่ยวข้องกับ “ทรัพยากรที่มีของคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว” ซึ่งถามว่า “คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรนำทรัพยากรด้านใดมาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันกับหลักสูตรอื่น” ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน สามารถสรุปได้ว่า ควรนำทรัพยากรด้านการสร้างเครือข่ายกับบุคคลภายนอกเพื่อนำมาบูรณาการทรัพยากร การมีความพร้อมทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอน และอาจารย์ต้องมีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในการสอนเป็นอย่างดี มาใช้เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันกับหลักสูตรอื่นๆ

ในส่วนของการข้อเสนอแนะ พบว่า หลักสูตรต้องสร้างความโดดเด่นด้วยผลงาน ใช้ case study ในการสอน มีวิชาทางด้านประกอบการ สอนเทคนิคการให้คำปรึกษา leadership กับ innovation มีความสำคัญและสามารถใช้เป็นจุดขายได้ และยึดความเป็นสาขาการจัดการ และดูตามความต้องการของผู้เรียนที่จะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในด้านใด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตร การจัดการธุรกิจ (Business Management) คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา : ภาควิชา นิติระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่ และ ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก” โดยวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เพื่อสำรวจความต้องการการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตร การจัดการธุรกิจ (Business Management) ของนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่สี่ และ ผู้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น ข้อมูลเชิงปริมาณได้จาก นิสิตระดับอุดมศึกษาปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา 157 ชุด และ ผู้ที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก 403 ชุด และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารธุรกิจจำนวน 3 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ตอนที่ 1 สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างโดยรวม นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพาและจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก

ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) จากกลุ่มตัวอย่างโดยรวมทั้งหมด พบว่า มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาแกนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและให้ความสำคัญกับวิชาการจัดการและพฤติกรรมองค์กรมากที่สุด ในขณะที่ นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และให้ความสำคัญกับวิชาการจัดการและพฤติกรรมองค์กรมากที่สุดเช่นกัน และจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกนั้น มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และให้ความสำคัญกับวิชาการจัดการการเงินมากที่สุด

รายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) จากกลุ่มตัวอย่างโดยรวมทั้งหมด พบว่า มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของรายวิชาเอกบังคับโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ให้ความสำคัญกับวิชาการวางแผนและการควบคุมการบริหารมากที่สุด ในขณะที่นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากและให้ความสำคัญกับวิชาการวางแผนและความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด และจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และให้ความสำคัญกับวิชาการจัดการนวัตกรรมและการประกอบการมากที่สุด

ความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร จากกลุ่มตัวอย่างโดยรวมทั้งหมด พบว่า มีความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยให้ความสำคัญกับวิชาการวางแผนและความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด ในขณะที่นิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา มีความสนใจในรายวิชาเอกใน

หลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับวิชากลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรองมากที่สุด และจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกนั้นมีความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และให้ความสำคัญกับวิชาภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด

จากความสนใจในรายวิชาแกน รายวิชาเอกบังคับ และรายวิชาเอกในหลักสูตร ที่ผู้วิจัยทำการศึกษานั้น พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่มีต่อรายวิชาเหล่านี้อยู่ในระดับมาก แต่ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น หากมีการเปิดหลักสูตรนี้ขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานแล้ว ให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ต่อไป เช่น ปรับแผนการเรียน การสอนให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น หรือ ปรับปรุงในส่วนเนื้อหาของรายวิชาต่างๆ ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น

ความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกมีความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ให้ความสำคัญในด้านคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุดจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะให้ความสำคัญกับความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา จะให้ความสำคัญด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบต่อสังคม อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างในส่วนนี้ยังเป็นนักศึกษา ยังไม่ได้ทำงาน จึงมุ่งเน้นไปที่การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่า กลุ่มที่ทำงานแล้ว ซึ่งจะให้ความสำคัญด้านคุณธรรม และจริยธรรมมากที่สุด

ถ้าหลักสูตรนี้ จะเปิดในปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาศึกษา 2 ปี มีค่าใช้จ่ายรวมตลอดหลักสูตร โดยประมาณ 200,000 บาท โดยสามารถแบ่งจ่ายเป็น 4 งวด และเรียนวันเสาร์ – อาทิตย์จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า ส่วนใหญ่มีความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจและส่วนใหญ่สนใจเรียนแบบไม่ทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้ต้องเรียนวิชาเอกเลือก และการค้นคว้าอิสระ แทนการทำวิทยานิพนธ์) เช่นเดียวกับกับกลุ่มนิสิตระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก ส่วนใหญ่ไม่มีความสนใจในหลักสูตรจากภาพรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจในตัวหลักสูตร อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่สนใจศึกษาไม่ต้องการลางานเพื่อทำการศึกษาต่อ หรือเพื่อมีเวลาในวันจันทร์-ศุกร์ ในการทำกิจกรรมอื่นๆ ประกอบไปด้วย และสามารถใช้เวลาวันหยุดราชการวันเสาร์ และอาทิตย์ ศึกษาได้โดยไม่เสียเวลาทำงานประจำ หรือเวลาในการทำกิจกรรมอื่นๆ ประจำ แต่เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างที่แยกออกมาเป็นสองกลุ่มจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่กลับไม่สนใจในหลักสูตรนี้ อาจเป็นเพราะว่า การทำงานในนิคมอุตสาหกรรม อาจมีการทำงานในวันเสาร์ ซึ่งทำให้ไม่สามารถใช้เวลาในวันเสาร์มาเรียนได้ หรืออาจเป็นเพราะค่าใช้จ่ายในการเรียนหลักสูตรนี้ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นต้น เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามนั้นจะเห็นว่า มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท เท่านั้น และจากผลการศึกษาที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สนใจในหลักสูตรนี้ ส่วนใหญ่สนใจเรียนแบบไม่ทำวิทยานิพนธ์ อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดว่าการทำวิทยานิพนธ์นั้นเป็นสิ่งที่ยาก และใช้เวลานานกว่าจะจบ จึงทำให้ไม่อยากทำวิทยานิพนธ์

ผู้ตอบแบบสอบถามที่กำลังศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 และกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจะให้ความสนใจศึกษาต่อในคณะที่มีความสัมพันธ์กับที่ตนเองเรียนมาเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก

เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ โดยส่วนใหญ่ คือ อยากเพิ่มความรู้ ด้านเนื้อหาทฤษฎี ให้ลึกซึ้งเช่น ด้านการวางแผน การตัดสินใจ การวิเคราะห์สถานการณ์ การจัดการบุคคล ฯลฯ เนื่องจากหลักสูตรปริญญาโทที่ศึกษานั้นสามารถเพิ่มพูนประสบการณ์ในการทำงาน มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนที่มั่งงานมาแล้ว ทำให้เชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น ผลการวิจัยสามารถบ่งชี้ได้ว่าแนวโน้มการจัดหลักสูตรการศึกษาในระดับปริญญาโท ควรให้ความสำคัญกับหลักสูตรที่เป็นวิชาชีพมากขึ้น การเรียนการสอนควรเน้นการศึกษาในลักษณะของการศึกษาเชิงวิเคราะห์ที่เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้สามารถนำเอาวิชาความรู้ทางทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มมากขึ้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสัมภาษณ์โดยการอ้างอิงจากกรอบการวิเคราะห์ทรัพยากรสำคัญขององค์กรที่เรียกว่า “VRIO framework” โดยการนำแนวคิดของบาร์นี (Barney อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2553) มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยนี้ คือกรอบการวิเคราะห์ทรัพยากรสำคัญขององค์กร เรียกว่า “VRIO framework” โดยการตอบคำถาม 4 ข้อดังนี้

2.1 คุณค่า

คำถามแรกเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับ “คุณค่า” ซึ่งถามว่า “หลักสูตรการจัดการธุรกิจ ควรมีคุณลักษณะสำคัญอะไรบ้างที่โดดเด่น” ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน สามารถสรุปได้ว่า

ควรมีการเน้นด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นหลักสูตรเน้นการเรียนรู้แบบใหม่ซึ่งในปัจจุบันนี้ ผู้ที่สนใจศึกษาต่อส่วนใหญ่แล้วจะให้ความสำคัญกับการได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทางธุรกิจเป็นแรงจูงใจ เป็นเหตุผลอันดับแรก แต่อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันนี้ยังมีเนื้อหาตื้นเขินอยู่ไม่มากนัก ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนต่างๆ ควรมีการสอดแทรกเรื่องเทคโนโลยีต่างๆ เข้าไปในหลักสูตร และในเนื้อหาของรายวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เพื่อเพิ่มความสนใจและเพิ่มขีดความสามารถของผู้เรียน ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้และบูรณาการได้กับการทำธุรกิจจริง

ด้านการบริหารธุรกิจที่คำนึงถึงสังคมและผู้บริโภคเนื่องจากปัจจุบันนี้หลายองค์กรในสังคมหันมาให้ความสนใจกับความรับผิดชอบต่อสังคมกันมาก มีการดำเนินกิจกรรมภายในและภายนอกองค์กร โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมทั้งในระดับใกล้และไกล ด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรหรือทรัพยากรจากภายนอกองค์กรทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุขการบริหารองค์กรให้ก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จ นอกจากจะต้องมีความเก่งต้องมีความดีคู่ขนานไปด้วย เพราะว่าองค์กรที่ทำกำไรได้มากมายมหาศาลไม่ใช่เป็นเครื่องชี้วัดว่าองค์กรจะสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืนในอนาคต สิ่งที่สำคัญคือความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จะทำให้องค์กรได้รับการยอมรับไม่ถูกสังคมต่อต้านและสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน ด้วยคุณธรรมจริยธรรมขององค์กร ตระหนักถึงการให้เพื่อเป็นการคืนกำไรไปสู่สังคมในรูปแบบต่างๆ ตามความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรนั้นความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย บริษัทข้ามชาติ หรือรัฐวิสาหกิจต่างๆ ถือเป็นการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรไปด้วย ทำให้การดำเนินงานของธุรกิจเป็นไปอย่างสะดวก ประชาชนทั่วไปเห็นความดีขององค์กรต่อชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมสิ่งนี้คือการลงทุนอย่างหนึ่ง ซึ่งคุ้มค่าและการตลาด ไม่ได้เป็นการโฆษณาแต่เอื้อประโยชน์ต่อสังคม สิ่งที่ทำจะต้องไม่ขัดต่อ

กฎหมายต่อระเบียบ ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันองค์กรต่างๆ ให้ความสำคัญในส่วนของการบริหารธุรกิจที่คำนึงถึงสังคม และผู้บริโภคมากขึ้น ดังนั้นหลักสูตรการจัดการธุรกิจนั้นควรมีการเน้นการเรียนการสอนที่สอดแทรกเนื้อหาเหล่านี้เข้าไปเพื่อเพิ่มความสนใจ ของผู้ที่สนใจมากยิ่งขึ้น รวมถึงส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับภาคธุรกิจได้

และด้านการเรียนการสอนแบบ bilingual และ AEC focus กระบวนการสร้างชุมชนอาเซียน เรื่องหนึ่งที่ต้องเตรียมความพร้อมคือเรื่องภาษา การที่กฎบัตรอาเซียนข้อที่ 34 ได้ระบุเอาไว้ว่า ภาษาอังกฤษ (English) เป็นภาษาราชการของอาเซียน (English as the ASEAN's Working Language) ย่อมทำให้ประชาชนอาเซียนจากภูมิภาคต่างๆ ต้องอาศัยภาษาภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงถือเป็นตัวบ่งชี้ (Indicator) ที่สำคัญถึงระดับความพร้อมของแต่ละประเทศในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การเตรียมความพร้อมทางด้านการศึกษาคือหัวใจของการสร้างประชาคมอาเซียน ดังนั้นจากเหตุผลข้างต้น จะเห็นได้ว่า ภาษาเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการเข้าร่วม AEC ดังนั้น ในหลักสูตรจึงควรเน้นการเรียนการสอนที่มีการใช้ภาษาอังกฤษเข้ามาสอดแทรกในการเรียนการสอน เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ในส่วนนี้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงกับภาคธุรกิจ

2.2 ความหายากเป็นเอกลักษณ์ ที่ผู้อื่นไม่มี

จากคำถามข้อที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับ “ความหายาก เป็นเอกลักษณ์ ที่ผู้อื่นไม่มี” ซึ่งถามว่า “เอกลักษณ์ของหลักสูตรการจัดการ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรชูประเด็นใดเพื่อสร้างความโดดเด่น” ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน สามารถสรุปได้ว่า

ควรเน้นการเรียนรู้อย่างปฏิบัติโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ชี้นำตนเองในยุคปฏิรูปการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา “วิธีการสอน” ถือเป็นหัวใจหลักของครู การสอนจะบรรลุผลตามจุดประสงค์ได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้สอนทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ ทักษะ และเทคนิคการสอนเป็นสำคัญ กล่าวคือ ผู้สอนต้องมีความรู้ดี (ศาสตร์) และมีเทคนิคการสอนดี (ศิลป์) กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือวิธีการสอนรูปแบบหนึ่งที่เป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง หรือรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ นอกจากนี้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยสะท้อนจากการที่นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชา หรือ เลือกทำโครงการหรือชิ้นงานในหัวข้อที่สนใจในขอบเขตเนื้อหาของวิชานั้นๆ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมุ่งพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะชีวิตและทักษะสังคม มีปรากฏในวงการศึกษไทยหลายรูปแบบ เช่น การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-based Learning : PBL), การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study), การเรียนรู้แบบสรคณนิยม (Constructivism), การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study), การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-based Learning), การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research-based Learning), การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกผลึกทางปัญญา (Crystal-based Approach) ซึ่งวิธีการสอนเหล่านี้จะนำไปสู่การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ดังนั้นจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (perspectives) จากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (tradition paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (new paradigm) ที่ให้โลกของผู้เรียนและโลกความเป็นจริงเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ไปไกลกว่าการได้รับความรู้แบบง่าย ๆ ไปสู่การเน้นพัฒนาทักษะและทัศนคติทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะองค์การ ทัศนคติเชิงบวก ความเคารพตนเอง นวัตกรรม

สร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะและค่านิยมทางเทคโนโลยี ความเชื่อมั่นตนเอง ความยืดหยุ่น การจงใจตนเอง และความตระหนักในสภาพแวดล้อม และเหนืออื่นใด คือ ความสามารถใช้อย่างสร้างสรรค์ (the ability to handle knowledge effectively in order to use it creatively) ถือเป็นทักษะที่สำคัญ จำเป็นสำหรับการเรียนถือเป็นสิ่งที่ท้าทายในการที่จะพัฒนาเรียนเพื่ออนาคต ให้ผู้เรียนมีทักษะ ทักษะคิด ค่านิยม และบุคลิกภาพส่วนบุคคล เพื่อเผชิญกับอนาคตด้วยภาพในทางบวก (optimism) ที่มีทั้งความสำเร็จ และมีความสุขต่อไปในอนาคต หลังจบการศึกษา

มุ่งเน้นทางด้าน leadership และ innovation ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อการปรับกระบวนการทำงาน เพื่อให้บรรลุประสิทธิภาพขององค์กรแล้ว ผู้บริหารยังต้องให้ความสนใจต่อบุคลากรในองค์กรด้วย ภาวะผู้นำนั้นถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้นำในการที่จะนำพา องค์กรให้ประสบความสำเร็จได้ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือเป็นหน้าที่ของผู้นำที่จะต้องให้ความมั่นใจ เพื่อการยอมรับ ของคนในองค์กร อันจะนำไปสู่ความไม่ไว้วางใจระหว่งกัน ผู้นำจะต้องมุ่งเน้นเรื่องของการสื่อสาร ให้ความชัดเจน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การสื่อสารที่ดีนั้นถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งในการสร้างพันธะสัญญา (commitment) และทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน (cooperation) ในที่สุด และ Innovation ถือว่าเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล (Digital) เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคในมีความพร้อมในด้านข่าวสารข้อมูล จากคลังข้อมูลทาง Internet ทำให้ผู้บริโภคมีอำนาจการต่อรองจากการเปรียบเทียบข้อมูลด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น ดังนั้น แนวทางในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันจึงต้องมีการจัดการที่ดีต่อลูกค้า (customer value) และสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (core competencies) ซึ่งจะเป็นการสร้างรายได้เปรียบเชิงการแข่งขันอย่างต่อเนื่องในระยะยาว นอกจากนี้ Innovation ทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่า ก่อให้เกิดประโยชน์ทางการตลาด เป็นการพัฒนาตลาด (Marketing development) และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (New product development) ดังนั้น การจัดการนวัตกรรมจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องดำเนินการ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำ และ innovation นั้นมีความสำคัญในภาคธุรกิจ ดังนั้นหลักสูตรการจัดการธุรกิจนั้น ควรบูรณาการทั้งสองประเด็นนี้ เพื่อสร้างความแตกต่าง และสร้างความโดดเด่น ให้กับผู้ที่ศึกษา เพื่อให้ทั้งสองส่วนนี้เป็นตัวช่วยให้ผู้ที่ศึกษาสามารถนำไปใช้ได้จริง

และควรเน้นการมีกรร่วมมือกับองค์กรอื่น และสร้างหลักสูตรที่เป็น co-creation เพื่อสร้างความโดดเด่นถึงแม้บริการการศึกษาได้ถูกจัดให้เป็นธุรกิจบริการอยู่แล้ว แต่เป็นบริการตามความคิดเดิม ที่มองการศึกษาในลักษณะเดียวกับสินค้า คือให้ความสำคัญกับกระบวนการผลิต และ Output ที่เกิดจากการผลิต โดยไม่คำนึงว่า Output นั้น ๆ มีคุณค่าแก่ผู้รับบริการหรือไม่อย่างไร แต่บริการการศึกษาในบริบทของวิทยาการบริการ ให้ความสำคัญกับการใช้ทักษะและความรู้ของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการสร้างคุณค่า ขณะที่คุณค่า (Value) นั้น ผู้เรียนจะเป็นผู้ประเมินเองว่ามีประโยชน์และมีคุณค่าจริงหรือไม่ นักศึกษาแต่ละคนอาจมองคุณค่าแตกต่างกันได้ คุณค่าไม่สามารถสร้างขึ้นได้โดยผู้ให้บริการ หรืออาจารย์ผู้สอนโดยลำพัง แต่จะถูกสร้างขึ้นร่วมกันระหว่างผู้ให้บริการ คืออาจารย์ และผู้รับบริการ คือผู้เรียน (Co-creation of value) การเรียนรู้ในบริบทของวิทยาการบริการ จึงเป็นการเรียนจากกันและกัน ในระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และเพื่อนร่วมเรียน เน้นวิธีการเรียนแบบปฏิสัมพันธ์กัน ช่วยเหลือและแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน วิทยาการบริการจึงน่าจะเป็นหนทางที่ดี ที่จะนำมาปรับปรุงระบบการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับสภาพของสังคมที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3 ความสามารถในการลอกเลียนแบบ

จากคำถามข้อที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับ “ความสามารถในการลอกเลียนแบบ” ซึ่งถามว่า “หลักสูตรการจัดการธุรกิจ ควรลงทุนด้านใดเพิ่มเติม เพื่อให้ยากต่อการลอกเลียนแบบ” ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน สามารถสรุปได้ว่า ควรลงทุนด้านการสร้างแอปพลิเคชันใหม่ในการเรียนการสอน การที่หลักสูตรมีการลอกเลียนแบบได้ ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมาย การจัดการเนื้อหารายวิชา การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน ความหลากหลายของหลักสูตร ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ได้จริง สถาบันการศึกษาควรมุ่งจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ที่มีในสร้างสื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ให้ได้มาตรฐานทางวิชาการ เพื่อมุ่งให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นมานั้น สมบูรณ์ และสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล และสังคม

การปลูกฝังให้เชื่อมั่นในมหาวิทยาลัยและมั่นใจว่านำความรู้ไปใช้ได้ ดังนั้น สถาบันการศึกษาควรสร้างชื่อเสียงที่ดี และให้เป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ การพัฒนาด้านวิชาการ มีแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่ทันสมัยเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน การพัฒนาคณะอาจารย์ให้มีความรู้ ความชำนาญ ทักษะและเทคนิคการสอนที่เข้าใจง่าย และมีความเป็นระบบ สามารถถ่ายทอดความรู้ ความสามารถได้อย่างเต็มที่ ด้วยความเต็มใจ พร้อมทั้งมีห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ เครื่องมืออุปกรณ์ การเรียนการสอนที่ครบครัน และทันสมัย และอาคารสถานที่ภายในมหาวิทยาลัยกว้างขวาง สวยงาม สะอาด และปลอดภัย

และการมีอาจารย์ที่มีคุณภาพ เพื่อให้ยากต่อการลอกเลียนแบบ ดังนั้น สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องคัดเลือกบุคลากรที่เป็นคนเก่ง และมีความเข้าใจผู้เรียน มีน้ำใจช่วยเหลือผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม มีความพยายามจัดการเรียนการสอนให้น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ มีความรู้ ความชำนาญ และมีเทคนิคในการสอนที่มีความแตกต่างจากการสอนแบบเดิมๆ ซึ่งถ้าหากสามารถดำเนินการได้ในลักษณะนี้ ก็จะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของสถาบันการศึกษาให้ดีขึ้น ซึ่งก็จะเป็นผลให้มีผู้สนใจและตัดสินใจเข้ามาสมัครเรียนมากขึ้น

2.4 ทรัพยากรที่มีของคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

จากคำถามข้อที่ 4 ที่เกี่ยวข้องกับ “ทรัพยากรที่มีของคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว” ซึ่งถามว่า “คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรนำทรัพยากรด้านใดมาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันกับหลักสูตรอื่น” ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน สามารถสรุปได้ว่า

ควรนำทรัพยากรด้านการสร้างเครือข่ายกับบุคคลภายนอกเพื่อนำมาบูรณาการทรัพยากรเช่น ทำการเชื่อมโยงกับองค์กรภาคธุรกิจ ในการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งกับหน่วยงาน องค์กรเอกชนภาคธุรกิจ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ เพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล การพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสถาบันกับองค์กรภาคธุรกิจภายนอก (สหกิจศึกษา) เพื่อพัฒนาศักยภาพพนักงานขององค์กรภาคธุรกิจต่างๆ ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์มุ่งไปที่กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มอ้างอิงโดยตรง เช่น พ่อ แม่ ญาติสนิท

การมีความพร้อมทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอน ในการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ทางกายภาพให้กับผู้เรียน เช่น การบริการรถรับ-ส่ง การมีห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ที่เพียงพอกับกลุ่มผู้เรียน การมีระบบเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็ว และอาจารย์ต้องมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการสอนเป็นอย่างดี รวมถึงมีเทคนิคการสอนที่ทันสมัย และเข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร สาขาวิชาที่จะเปิดสอน ให้บุคลากรในหน่วยงาน หรือสถานประกอบการ และผู้ที่สนใจทราบอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง เพื่อการตัดสินใจในการศึกษาต่อของบุคลากรในหน่วยงาน

2. ควรพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโทให้หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่สนใจที่เพิ่มมากขึ้น และบุคลากรเหล่านี้ส่วนใหญ่มีงานทำอยู่เป็นประจำแล้ว เมื่อมหาวิทยาลัยเปิดสอนระดับปริญญาโทนอกเวลาราชการจึงทำให้มีโอกาสมาศึกษาต่อได้ เพราะใช้เวลาเรียนในวันหยุดราชการ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ หรืออาจจะเป็นเวลาเย็นหลังเลิกงานทำงานประจำ และควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน

3. ควรจัดการเรียนการสอนหลายๆ รูปแบบ นอกจากการเข้าชั้นเรียนทุกวิชาเหมือนกับที่เรียนในระดับปริญญาตรี เช่น เข้าชั้นเรียนเพียงร้อยละ 20 และศึกษาด้วยตนเองร้อยละ 80

4. ควรเตรียมบุคลากร อาคารสถานที่ เอกสารตำราเรียน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้พร้อม

5. หลักสูตรต้องสร้างความโดดเด่นด้วยผลงาน ใช้ case study ในการสอน มีวิชาทางด้านประกอบการ สอนเทคนิคการให้คำปรึกษา leadership กับ innovation มีความสำคัญและสามารถใช้เป็นจุดขายได้ และยึดความเป็นสาขาการจัดการ และดูตามความต้องการของผู้เรียนที่จะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในด้านใด

6. มหาวิทยาลัยควรมีการติดตามความก้าวหน้าในการทำงานของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์ข้อมูลในสื่อประเภทต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างกว้างขวาง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในหลักสูตรเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบ การให้บริการวิชาการและการจัดการเรียนการสอน

2. ควรมีการทำการศึกษาวิจัย ความต้องการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท เปรียบเทียบ ระหว่างกลุ่มที่กำลังศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาตรี เพื่อขยายองค์ความรู้ เปรียบเทียบความแตกต่าง ในด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท

3. ควรทำการวิจัยเหตุจูงใจ หรือปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโทของมหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- ทศนา แหมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พิบูล ทิปะปาล. (2551). การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management). กรุงเทพฯ : อมรรการพิมพ์
- สุพาดา สิริกุดตา, ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ณ์กษ กุลิสร์, ศุภินญา ญาณสมบุรณ์, เพชรรัตน์ มีสมบุรณ์พูนสุข และ จิตอุษา ชันทอง. (2549). ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) แบบทวิภาษา (Bilingual) และภาคภาษาอังกฤษ (English Program) กรณีศึกษา : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552.
- พูนศิริวัชรภูมิ. การมุ่งใจในการบริหาร. ในเอกสารการสอนชุดจิตวิทยาบริหาร หน่วยที่ 3, พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช.
- อึ้งศักดิ์ หมื่นจักร และศรีสง่า กรรณสุด. (ม.ป.ป.). จิตวิทยาธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วน จำกัด มณฑลการพิมพ์.
- นันทนา ธรรมบุศย์. (2537). จิตวิทยาธุรกิจ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครูศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- มานพ สวามีชัย. (ม.ป.ป.). จิตวิทยาธุรกิจ. กรุงเทพฯ : กราฟฟิคอาร์ต.
- ราณี อีสัยกุล. (2549). การมุ่งใจบุคลากร. ในเอกสารการสอนชุดวิชาองค์การและการจัดการงานบุคคล หน่วยที่ 4. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.
- หลุย จำปาเทศ. (2533). จิตวิทยาการมุ่งใจ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทสามัคคีสาส์น จำกัด.
- อรุณ รักธรรม. (2545). การมุ่งใจในธุรกิจ. ในเอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์และจริยธรรมทางธุรกิจ หน่วยที่ 4. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช.

ภาคผนวก

แบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
หลักสูตร การจัดการมหาบัณฑิตสาขาการจัดการธุรกิจ

ส่วนที่ 1 คำถามหลัก

ตอนที่ 1 คำถามต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่านต่อความเหมาะสมของรายวิชาต่างๆในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ โปรดระบุระดับความเหมาะสมในรายวิชาต่อไปนี้ บนสเกล 1- 5

1 = เหมาะสมน้อยที่สุด 2 = เหมาะสมน้อย 3 = เหมาะสมปานกลาง 4 = เหมาะสมมาก
5 = เหมาะสมมากที่สุด

รายวิชา	ระดับความเหมาะสม				
	1.เหมาะสม <-----> 5.เหมาะสม น้อยที่สุดมากที่สุด				
ท่านคิดว่า รายวิชาแกน (วิชาที่ทุกสาขาต้องเรียน) ต่อไปนี้มีความเหมาะสมเพียงไร					
การจัดการการเงิน (Financial Management)	1	2	3	4	5
การจัดการการตลาดระดับโลก (Global Marketing Management)	1	2	3	4	5
การจัดการและพฤติกรรมองค์การ (Management and Organizational Behavior)	1	2	3	4	5
ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ (Business Research Methodology)	1	2	3	4	5
การจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ (Strategic Management & Decision Making)	1	2	3	4	5
ท่านคิดว่า รายวิชาเอกบังคับ (วิชาที่เอกการจัดการต้องเรียน) ต่อไปนี้มีความเหมาะสมเพียงไร					
การวางแผนและการควบคุมการบริหาร (Management Planning and Control)	1	2	3	4	5
ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม (Leadership and Social Responsibility)	1	2	3	4	5
การจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การ (Change Management and Organization Development)	1	2	3	4	5
การจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ (Managing Innovation and Entrepreneurship)	1	2	3	4	5

ตอนที่ 2 คำถามต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความสนใจในรายวิชาเอกในหลักสูตร ขอให้ท่านระบุระดับความสนใจในรายวิชาต่างๆต่อไปนี้ บนสเกล 1- 5

1 = สนใจน้อยที่สุด 2 = สนใจน้อย 3 = สนใจปานกลาง 4 = สนใจมาก 5 = สนใจมากที่สุด

รายวิชา	ระดับความสนใจ				
	1.สนใจ<----->5. สนใจ				
	น้อยที่สุด			มากที่สุด	
ท่านคิดว่ารายวิชาต่อไปนี้มีความน่าสนใจเพียงไร					
พฤติกรรมองค์การ (Organizational Behavior)	1	2	3	4	5
การวางแผนและการควบคุมการบริหาร (Management Planning and Control)	1	2	3	4	5
ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม (Leadership and Social Responsibility)	1	2	3	4	5
การจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การ (Change Management and Organization Development)	1	2	3	4	5
การจัดการนวัตกรรมและการประกอบการ (Managing Innovation and Entrepreneurship)	1	2	3	4	5
สารสนเทศเพื่อการจัดการธุรกิจ (Business Management Information Systems)	1	2	3	4	5
กลยุทธ์การสื่อสารและเจรจาต่อรอง (Communication and Negotiation Strategy)	1	2	3	4	5
การพัฒนาทีมงานและการบริหารองค์การ (Team and Organization Management)	1	2	3	4	5
การจัดการธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์และการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Business and E-Commerce Management)	1	2	3	4	5
การจัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ (Supply Chain and Logistics Management)	1	2	3	4	5
การบริหารโครงการ (Project Management)	1	2	3	4	5
การผลิตและการดำเนินงาน (Production and Operation Management)	1	2	3	4	5

โปรดระบุรายวิชาอื่น ๆ ที่ท่านเห็นว่าน่าสนใจ และควรมีในหลักสูตรนี้

- 1) 3).....
- 2)..... 4).....

ตอนที่ 3 คำถามต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังถึงผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านการจัดการธุรกิจ โปรดระบุระดับความคาดหวังในด้านต่างๆต่อไปนี้ บนสเกล 1- 5

1 = คาดหวังน้อยที่สุด 2 = คาดหวังน้อย 3 = คาดหวังปานกลาง 4 = คาดหวังมาก 5 = คาดหวังมากที่สุด

รายการ	ระดับความคาดหวัง 1.คาดหวัง<----->5.คาดหวัง น้อยที่สุดมากที่สุด				
ท่านคาดหวังผลการเรียนรู้จากหลักสูตรนี้ในด้านต่างๆต่อไปนี้เพียงไร					
ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
เป็นผู้มีวินัย ตรงต่อเวลามีความรับผิดชอบสูงทั้งต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม	1	2	3	4	5
มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นปกตินิสัย	1	2	3	4	5
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยคุณธรรมและจริยธรรม	1	2	3	4	5
เคารพในระเบียบและกฎเกณฑ์ขององค์กรและสังคม	1	2	3	4	5
อื่น ๆ (ระบุ).....					
ด้านความรู้					
เข้าใจ วิเคราะห์หลักการและทฤษฎีด้านการจัดการธุรกิจได้	1	2	3	4	5
สามารถนำหลักการและทฤษฎีไปประยุกต์ในหน้าที่การงานได้	1	2	3	4	5
เข้าใจ และวิเคราะห์หลักการของศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องและนำมาใช้เป็นพื้นฐานของการจัดการธุรกิจได้	1	2	3	4	5
อื่น ๆ (ระบุ).....					
ด้านปัญญา					
มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยใช้หลักการที่ได้เรียนมาตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ในสถานการณ์จริงได้	1	2	3	4	5
สามารถแก้ปัญหาทางการจัดการธุรกิจได้โดยนำหลักการต่างๆ มาอ้างอิงได้อย่างเหมาะสม	1	2	3	4	5
มีความใฝ่หาความรู้	1	2	3	4	5
อื่น ๆ (ระบุ).....					

รายการ	ระดับความคาดหวัง				
	1.คาดหวัง<----->5.คาดหวัง				
	น้อยที่สุด				มากที่สุด
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับความรับผิดชอบ					
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	1	2	3	4	5
มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	1	2	3	4	5
สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กร	1	2	3	4	5
มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไป	1	2	3	4	5
มีภาวะผู้นำ	1	2	3	4	5
อื่น ๆ (ระบุ).....					
ด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
มีทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	2	3	4	5
สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอ	1	2	3	4	5
ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์และนำเสนอ	1	2	3	4	5
มีทักษะในการบริหารจัดการโดยใช้วัตรกรรมและเทคโนโลยี	1	2	3	4	5
ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้	1	2	3	4	5
อื่น ๆ (ระบุ).....					

ตอนที่ 4 คำถามต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ท่านใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อ โปรตระดับ
ความสำคัญของปัจจัยต่างๆต่อไปนี้ บนสเกล 1- 5

1 = สำคัญน้อยที่สุด 2 = สำคัญน้อย 3 = สำคัญปานกลาง 4 = สำคัญมาก 5 = สำคัญมากที่สุด

ปัจจัย	ระดับความสำคัญ				
	1.สำคัญ<----->5.สำคัญ				
	น้อยที่สุด				มากที่สุด
ค่าใช้จ่ายในการเรียน	1	2	3	4	5
ความสะดวกในการเดินทาง	1	2	3	4	5
เวลาเรียนที่เอื้ออำนวย	1	2	3	4	5
สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน	1	2	3	4	5
ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	1	2	3	4	5
คณาจารย์ผู้สอน	1	2	3	4	5
หลักสูตรตรงกับความต้องการของผู้เรียน	1	2	3	4	5
หลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาด	1	2	3	4	5
ความทันสมัยของหลักสูตร	1	2	3	4	5
การได้สร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเรียน	1	2	3	4	5
อื่นๆ (ระบุ)					

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสนใจในหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ
(Business Management)ของท่าน

1. ถ้าหลักสูตรนี้ จะเปิดในปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาศึกษา 2 ปี มีค่าใช้จ่ายรวมตลอดหลักสูตรโดยประมาณ 200,000 บาท โดยสามารถแบ่งจ่ายเป็น 4 งวด และเรียนวันเสาร์ – อาทิตย์ ท่านสนใจจะศึกษาต่อหรือไม่
- ☐ สนใจเพราะ.....

☐ ไม่สนใจ เพราะ.....
- (ข้ามไปตอบข้อ 3)

2. หากท่านสนใจจะศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ ท่านต้องการเรียนแบบใด

- ☐ เรียนแบบทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้จะมุ่งเน้นการวิจัย หรือศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก)
- ☐ เรียนแบบไม่ทำวิทยานิพนธ์ (แผนนี้ต้องเรียนวิชาเอกเลือก และการค้นคว้าอิสระ แทนการทำวิทยานิพนธ์)

3. โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านต่อหลักสูตรนี้

.....

.....

ส่วนที่ 2 คำถามเสริม

คำถามต่อไปนี้เป็นคำถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ทางสถิติเท่านั้น กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านดังต่อไปนี้

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ น้อยกว่า 20 ปี ☐ 20 – 25 ปี ☐ 26 – 30 ปี
☐ 31 – 35 ปี ☐ 36 – 40 ปี ☐ 41 – 45 ปี
☐ มากกว่า 45 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ อื่นๆ
4. ระดับการศึกษา
☐ กำลังศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขา.....(โปรดระบุ)
☐ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะ.....(โปรดระบุ)
☐ ปริญญาโท คณะ.....(โปรดระบุ)
☐ สูงกว่าปริญญาโท ด้าน.....(โปรดระบุ)
5. รายได้ต่อเดือน ☐ ไม่เกิน 10,000 บาท ☐ 10,001 – 20,000 บาท
☐ 20,001 – 30,000 บาท ☐ 30,001 – 40,000 บาท
☐ 40,001 – 50,000 บาท ☐ มากกว่า 50,000 บาท

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

แบบสอบถามการวิเคราะห์โดยใช้ทรัพยากรเป็นฐาน (Resource-based approach)

มีกรอบทรัพยากรสำคัญขององค์การเรียกว่า VRIO framework ซึ่งประกอบด้วย 1) Value (คุณค่า)
2) Rareness (ความหายาก) 3) Imitability (ความสามารถในการลอกเลียน) 4) Organization (องค์การ)

1. Value :คุณค่า หมายถึง การกำหนดคุณลักษณะสำคัญของหลักสูตรการจัดการที่ทำให้ได้เปรียบหลักสูตรอื่น
คำถาม ตามความเห็นของท่าน หลักสูตรการจัดการธุรกิจ ควรมีคุณลักษณะสำคัญอะไรบ้างที่โดดเด่น

.....

.....

.....

2. Rareness :หมายถึง ความหายาก เป็นเอกลักษณ์ ที่ผู้อื่นไม่มี
คำถาม ท่านคิดว่า เอกลักษณ์ของ หลักสูตรการจัดการ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรชูประเด็นใดเพื่อสร้างความโดดเด่น

.....

.....

.....

3. Imitability หมายถึง ความสามารถในการลอกเลียนแบบ
คำถาม ท่านคิดว่าหลักสูตรการจัดการธุรกิจ ควรลงทุนด้านใดเพิ่มเติม เพื่อให้ยากต่อการลอกเลียนแบบ

.....

.....

.....

4. Organization หมายถึง ทรัพยากรที่มีของคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
คำถาม ท่านคิดว่า คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรนำทรัพยากรด้านใดมาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันกับหลักสูตรอื่น

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....